

Ellen Domingo, Mari Orava

Maahanmuuttajavanhempien roolit uudessa kulttuurissa

Katsaus kirjallisuuteen

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Kätilö AMK

Hoitotyön koulutusohjelma

Opinnäytetyö

21.12.2016

Tekijä(t) Otsikko	Ellen Domingo, Mari Orava Maahanmuuttajavanhempien roolit uudessa kulttuurissa
Sivumäärä Aika	53 sivua + 4 liitettä 21.12.2016
Tutkinto	Kätilötyö AMK
Koulutusohjelma	Hoitotyön koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Kätilötyö
Ohjaaja	Lehtori, TtT Pirjo Koski
<p>Opinnäytetyömme käsittelee maahanmuuttajavanhemmuutta ja on osa Childbearing migrant and immigrant women's health in Europe – hankkeen tietoperustaa. Opinnäytetyömme tarkoituksena on selvittää kirjallisuuskatsauksen avulla alle kouluikäisten lasten vanhempien rooleja maahanmuuttajakontekstissa sekä roolien esiintymiseen vaikuttavia tekijöitä. Tavoitteena on tuottaa näyttöön perustuvaa tietoa kaikille hoitotyöntekijöille, jotka kohtaavat työssään maahanmuuttajaperheitä.</p> <p>Opinnäytetyömme toteutettiin kirjallisuuskatsauksen keinoin. Tiedonhaku toteutettiin terveystieteiden tietokantoihin, joista löytyi kahdeksan tutkimusta. Lisäksi manuaalisesti aineistoon valikoitui kaksi tutkimusta. Näistä kymmenestä tutkimuksesta koostui kirjallisuuskatsauksen aineisto. Aineisto analysoitiin deduktiivisen sisällönanalyysin keinoin strukturoitua analyysirunkoa hyödyntäen.</p> <p>Tulosten mukaan kaikki Vanhemmuuden roolikartan yläroolit esiintyvät maahanmuuttajakontekstissa. Erityisesti huoltajan rooli korostuu alle kouluikäisten lasten vanhemmilla ja tämä näkyi myös työn tuloksissa. Tämän lisäksi elämän opettajan rooli korostui maahanmuuttajilla, vaikka se ei suomalaisessa kontekstissa kuulu alle kouluikäisten vanhempien tyypillisempiin rooleihin. Rooleihin vaikuttaa maahanmuuttajilla erityisesti taloudellinen tilanne ja työllistymisen haasteet. Myös kulttuuriin sopeutuminen vaikuttaa roolien toteutumiseen ja esiintymiseen monella tavalla. Vanhemmuuden rooleihin vaikuttaa osaltaan myös maahanmuuttajien kohtaama sosiaalisten suhteiden vähyys ja tukiverkoston puuttuminen.</p> <p>Johtopäätöksien tekeminen ja tuloksien hyödynnettävyys Suomalaisessa kontekstissa on haastavaa aineiston maahanmuuttajien ja tulomaiden kulttuurisen monimuotoisuuden vuoksi. Vanhemmuuden roolien toistuessa maahanmuuttajavanhemmilla kulttuurista huolimatta kuitenkin mahdollistaa tulosten yleistämisen ja hyödyntämisen myös Suomessa. Maahanmuuttajavanhempien tukeminen hoitotyössä on tärkeää ja tämän työn tuloksia voidaan hyödyntää hoitotyössä, jossa kohdataan maahanmuuttajaperheitä. Jatkossa olisi hyödyllistä tutkia vanhempien roolien muuttumista maahanmuuton myötä esimerkiksi vertailemalla maahanmuuttajien lähtömaan vanhempien ja maasta muuttaneiden vanhempien eroavaisuuksia sekä maahanmuuttajien kokemuksia yksilöllisen kohtaamisen toteutumisesta hoitoalan ammattilaisten suunnalta.</p>	
Avainsanat	maahanmuuttaja, vanhemmuus, rooli, kirjallisuuskatsaus

Author(s) Title	Ellen Domingo, Mari Orava The Roles of Parenthood After Immigration - A Literature Review
Number of Pages Date	53 pages + 4 appendices 21 December 2016
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Nursing and Health Care
Specialisation option	Midwifery
Instructor	Pirjo Koski, Senior Lecturer, Ph.D.
<p>The purpose of this study was to find out how the roles in Vanhemmuuden roolikartta (the map of parenthood roles), which is developed in Finland, are seen in the Western world among immigrant parents from different cultures of origin and which factors effects the roles. We were particularly interested in parents with children under school age. Our aim was to produce evidence-based knowledge to workers in the field of health care, who encounter immigrant families in their work. Our study is a part of the Childbearing Migrant and Immigrant Women's Health in Europe -project.</p> <p>As for methods, this study was carried out as a literature review and our material consists of ten original research articles. We found eight of them from health care science databases and two research articles we found through manual search. In the study, the analysis was performed as a content analysis based on the deductive method.</p> <p>The results showed that all five roles in Vanhemmuuden roolikartta is seen in the parenthood of immigrant. The role of caretaker (huoltaja) was highlighted among immigrant parents, which also is the case among other parents with children under school-age. However, also the role of educator (elämän opettaja) was emphasized among immigrant parents. For immigrant parents particularly challenges regarding the financial situation and employment or unemployment effects the parenting. In addition, the state of acculturation have an impact on the appearance of the roles. The immigrant parents also faces scarcity of social contacts with their family and friends far away, and that has an effect on parenting and the parenthood roles.</p> <p>Workers in the field of healthcare might use the results of this study to raise their knowledge in the matter of multicultural health care and specially in meeting immigrant parents. The results cannot be generalized or directly applied to the Finnish context. Still, this study shows that the roles of parenthood appears among immigrant parents from different cultural backgrounds, and this may indicate that also the immigrant parents in Finland represents these same roles. For further research this study implicates that it could be useful to do a comparative study on how the roles of parenting change after migration</p>	
Keywords	immigrant, parent, role, literature review

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Maahanmuuttajat uudessa kulttuurissa	2
2.1	Maahanmuuttaja käsitteenä	2
2.1.1	Maahanmuuttajat Suomessa	3
2.1.2	Maahanmuutto EU:ssa ja Yhdysvalloissa	4
2.2	Kulttuuri maahanmuuttajakontekstissa	5
3	Vanhemmuus	6
3.1	Vanhemmuuden roolit	9
3.1.1	Vanhemmuuden roolikartta	9
3.1.2	Roolikartan hyödyntäminen opinnäytetyössä	12
3.2	Maahanmuuttajavanhemmuus	14
4	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite	16
5	Kirjallisuuskatsaus	17
5.1	Kuvaileva kirjallisuuskatsaus	17
5.2	Tiedonhaku	17
5.3	Aineiston kuvaus	19
5.4	Aineiston analyysi	20
6	Opinnäytetyön tulokset	22
6.1	Huoltajan rooli	23
6.2	Rakkauden antajan rooli	27
6.3	Elämän opettajan rooli	28
6.4	Ihmissuhdeosaajan rooli	30
6.5	Rajojen asettajan rooli	31
7	Pohdinta	32
7.1	Tulosten tarkastelu	32
7.1.1	Maahanmuuttajavanhempien roolit	32
7.1.2	Rooleihin vaikuttavat tekijät	37
7.2	Luotettavuus ja eettisyys	40
7.3	Johtopäätökset ja jatkotutkimusehdotukset	45

Liitteet

Liite 1. Tiedonhaku

Liite 2. Aineistotaulukko

Liite 3. Analyysitaulukko

Liite 4. Tulokset

1 Johdanto

Viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana ulkomaalaistaustaisten henkilöiden määrä Suomessa on ollut jatkuvasti nousussa, ollen yli kuusi prosenttia koko väestöstä vuonna 2015. Ensimmäisen sukupolven maahanmuuttajien osuus tästä oli 84 prosenttia. (Ulkomaalaistaustaiset; Väestörakenne 2015 2016: 1.) Maahanmuuton myötä ihminen kohtaa uuden kulttuurin ja sopeutuminen siihen on pitkä prosessi, johon vaikuttaa monet tekijät (Räty 2002: 124–127). Itsestään selvinä pidetyt asiat saattavat muuttua kyseenalaistettaviksi maahanmuuttajan tasapainoillessa kahden kulttuurin välillä (Alitolppa-Niitamo 1993: 32, 35). Jokainen maahanmuuttaja on yksilö; he jäljentävät eri mittakaavassa lähtökulttuuria ja sopeutuvat eriasteisesti tulokulttuuriin uudessa maassa. Tämä luo monimuotoisia toimintatapoja joissa yhdistyy eri kulttuurien ominaisuudet (Kamalin 2002: 37).

Vanhemmuus on sekä universaalia että kulttuuriin sidottua ja kuten muita yksilöllisiä ihmissuhteita vanhemmuutta toteutetaan lukemattomilla eri tavoilla (Schmitt 2003: 298–299; Sinkkonen 2003: 291–292). Vanhemmuuteen ja kasvatustapaan vaikuttaa monet tekijät, esimerkiksi yksilön arvot ja normit, omat lapsuuden kokemukset, ihmissuhteet, taloudellinen tilanne, ympäröivä yhteiskunta ja kulttuuri yleensä (Haapio – Koski – Koski – Paavilainen 2009: 83; LeCuyer – Zhang 2015; Schmitt 2003: 307–314). Suomessa käsitys hyvästä vanhemmuudesta ja kasvatustavoista saattaa olla hyvinkin erilainen kuin vanhemman lähtökulttuurissa vallinnut käsitys ja maahanmuuttajavanhemmat joutuvatkin tietoisesti miettimään kasvatustapaansa (Kuittinen – Isosävi 2013: 79–81, 100; Säävälä 2011: 56; Peltola 2009: 15–16). Aikaisemmin tehdyn kirjallisuuskatsauksen mukaan maahanmuutto vaikuttaa vanhempien uskomuksiin, tapoihin ja asenteisiin (Ho 2013: 145). Vanhemmuus on itsessään haastava vaihe elämässä (Kuittinen – Isosävi 2013: 85–86) ja yhdistettynä maahanmuuttoon ne luovat uuteen maahan muuttaneille perheille paljon sellaisia haasteita, joita yksissään maahanmuutto ja vanhemmuus eivät loisi.

Perheen vaikutus väestön hyvinvoinnille on oleellinen, sillä erilaiset voimavarat siirtyvät sukupolvelta toiselle ja jo lapsuusiässä muodostuu perusta myöhemmälle hyvinvoinnille (THL 2014). Vanhemmuuden tutkiminen hoitotieteessä on tämän vuoksi tärkeää. Pääkaupunkiseudulla, jossa Metropolia AMK toimii, erityisesti maahanmuuttajataustaisten alle kouluikäisten lasten vanhempien huomioiminen on tärkeää, sillä täällä joka viides alle kouluikäisistä sekä 25–44 vuotiaista ovat ulkomaalaistaustaisia (Väestörakenne 2015 2016: 1–2). Eri hoitotyön oppaissa nostetaan esille maahanmuuttajavanhempien

ja -perheiden erityispiirteitä (Klemetti – Hakulinen-Viitanen 2013: 207–208; Lastenneuvola lapsiperheiden tukena 2004: 248–250) ja maahanmuuttajavanhempien tuki ja ohjaus on hoitotyössä tärkeää, vanhempien saadessa tietoa hoitajilta sekä mahdollisuuden puhua kokemuksistaan. Kulttuuritietämyksestä on hyötyä, mutta tärkeintä on hoitajan kyky kohdata perheet yksilöllisesti ja avoimesti. (Alitolppa-Niitamo – Moallin – Novitsky 2006: 6–7; Kuittinen – Isosävi 2013: 86–88.)

Tämän työn tarkoituksena on kirjallisuuskatsauksen avulla selvittää, miten vanhemmuuden roolit näkyvät maahanmuuttajilla ja kuinka erilaiset tekijät vaikuttavat rooleihin. Aiemman teorian testaamiseksi uudessa kontekstissa, eli suomalaista teoriaa maahanmuuttajavanhemmilla eri maissa ja kulttuureissa, on käytetty deduktiivisen sisällönanalyysin strukturoituna analyysirunkona Vanhemmuuden roolikarttaa, jossa vanhemmuus on jaettu viiteen päärooliin: huoltaja, rakkauden antaja, elämän opettaja, ihmissuhdeosaaja sekä rajojen asettaja (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 9, 22–24). Työn tavoitteena on tuottaa aiheesta näyttöön perustuvaa tietoa hoitotyöntekijöille, jotka kohtaavat maahanmuuttajaperheitä työssään, sekä tietoperustaa Child-bearing migrant and immigrant women's health in Europe -hankkeelle (Koski 2015).

2 Maahanmuuttajat uudessa kulttuurissa

2.1 Maahanmuuttaja käsitteenä

Maahanmuuttovirasto (2016) määrittelee maahanmuuttajan seuraavasti: “Maahan (Suomeen) muuttava henkilö”. Maahanmuuton lähikäsite on maastamuutto, ja yhdessä nämä muodostavat kansainvälisen muuttoliikkeen, johon vaikuttaa muun muassa sosiaaliset, taloudelliset sekä poliittiset tekijät lähtömaassa ja uudessa kotimaassa (Muuttoliikettä ja muuttajia koskevat tilastot 2015).

Tässä opinnäytetyössä keskitytään pysyvästi länsimaihin muuttaneisiin, ensimmäisen sukupolven maahanmuuttajiin ja esimerkiksi turvapaikanhakijat, pakolaiset ja vaihto-opiskelijat on rajattu pois otannasta. Pakolaiset ovat joutuneet jättämään kotimaansa pakon edessä ja ovat mahdollisesti kohdanneet useita traumaattisia kokemuksia, jotka vaikuttavat heidän psyykkiseen tasapainoon ja uuteen maahan sopeutumiseen. Lisäksi turvapaikkaa hakiessaan heillä ei vielä ole pysyvää oleskelulupaa maassa. (Alitolppa-

Niitamo 1993: 48–49.) Työstä on rajattu pois pakolaiset ja turvapaikanhakijat, koska heidän kokemuksensa vanhemmuudesta voivat olla hyvinkin poikkeavat. Lisäksi vaihto-opiskelijat, joiden maassaolo on suunnitellusti väliaikaista, ovat hyvin erilaisessa elämäntilanteessa kuin pysyvästi uuteen maahan muuttaneet. Tämän vuoksi heidätkin on rajattu otannan ulkopuolelle.

Opinnäytetyössä ei katsota maahantulon syytä eikä rajata otantaa lähtömaan perusteella. Lähtömaan rajaamattomuus johtuu tutkimuksien vähäisyydestä, minkä vuoksi ei ole voitu valita tiettyä lähtömaata opinnäytetyön rajaukseksi. Maahanmuuttajat rajataan ensimmäisen sukupolven maahanmuuttajiin, jolloin tutkittava vanhempi on itse muuttanut maasta toiseen.

Olemme kiinnostuneita maahanmuuttajavanhempien kokemuksista juuri Suomessa, mutta aiheesta ei ole tehty täällä riittävästi tutkimusta. Koska länsimaalainen kulttuuri yleisesti on lähellä suomalaista kulttuuria, työssä keskitytään länsimaihin muuttaneisiin vanhempiin. Länsimailla voidaan tarkoittaa Länsi-Eurooppaa ja Pohjois-Amerikkaa (MOT Gummerus Uusi suomen kielen sanakirja 1998. s.v. länsimaat). Hannu Juusola (2013), seemiläisten kielten ja kulttuurien professori Helsingin yliopistolla, mieltää kuitenkin länsimaisen kulttuurin eurooppalaisena sekä Amerikkaan eurooppalaisten siirtolaisten tuomana kulttuurina. Tässä opinnäytetyössä tarkoitetaan länsimailla Eurooppaa ja Pohjois-Amerikkaa.

2.1.1 Maahanmuuttajat Suomessa

Suomessa ulkomaalaistaustaisten henkilöiden määrä on viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana noussut jatkuvasti. Kun ulkomaalaistaustaisilla tarkoitetaan kaikkia heitä, jotka asuvat vakituisesti Suomessa ja joiden vanhemmat ovat syntyneet ulkomailla, määrä oli noin 340 000 vuonna 2015. (Ulkomaalaistaustaiset.) Koko Suomen väkiluku oli silloin noin 5,5 miljoonaa asukasta, eli ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä oli yli kuusi prosenttia (Väestö 2016; Väestörakenne 2015 2016: 1). Ulkomailla syntyneiden, toisin sanoen ensimmäisen sukupolven maahanmuuttajien, osuus kaikista ulkomaalaistaustaisista oli noin 290 000, eli 84 prosenttia. Vuonna 2005 vastaava luku oli noin 135 000 ja vuonna 1995 noin 72 000. (Ulkomaalaistaustaiset.) Vuonna 2015 Uudellamaalla asui yli puolet kaikista ulkomaalaistaustaisista ja kaikista korkein ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus oli pääkaupunkiseudulla. Joka kymmenes Suomessa asuva 25–44 vuotias on ulkomaalaistaustainen ja vastaavasti pääkaupunkiseudulla tästä ikäryhmästä

ulkomaalaistaustaisia on joka viides. Alle kouluikäisistä noin kahdeksan prosenttia oli vuoden 2015 lopussa ulkomaalaistaustaisia, ja pääkaupunkiseudulla alle kouluikäisistä jo joka viides on ulkomaalaistaustainen. (Väestörakenne 2015 2016: 1–2.)

Vuoden 2015 ulkomaalaistaustaisista selvästi suurimmat ryhmät olivat entisestä Neuvostoliitosta tai Venäjältä ja Virosta tulleet. Toiset suuret ryhmät olivat somalialaistaustaiset, irakilastaustaiset, entisestä Jugoslaviasta tulleet, kiinalaistaustaiset sekä vietnamilaistaustaiset (Ulkomaalaistaustaiset; Väestörakenne 2015 2016: 2). Suomeen tulee kuitenkin maahanmuuttajia kaikista maanosista (Suomen tilastollinen vuosikirja 2015). Suomeen tulevilla yleisimmät syyt maahanmuuttoon ovat perhesiteet, työ ja opiskelupäiäinen muutto sekä pienemmissä määrin humanitääriset syyt (Peltola 2014: 15).

2.1.2 Maahanmuutto EU:ssa ja Yhdysvalloissa

Vuoden 2014 alussa EU:n jäsenvaltioiden asukkaista 33,5 miljoonaa oli EU:n ulkopuolella syntyneitä. Heistä lähes 18 miljoonaa oli syntynyt toisessa EU:n jäsenvaltiossa kuin missä he nykyisin asuivat. EU:n jäsenvaltioihin muutti kaiken kaikkiaan noin 3,4 miljoonaa henkilöä vuonna 2013. Näistä 1,4 miljoonaa oli EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisia ja yli 6 000 maahanmuuttajista oli ilman mitään kansalaisuutta. Kaikista EU:n alueelle vuonna 2013 muuttaneista miehiä oli 53 prosenttia ja naisia 47 prosenttia. Maahanmuuttajien keski-ikä oli EU:n väestöä reilusti alhaisempi. Eniten maahanmuuttajia tuli Saksaan, Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, Ranskaan, Italiaan ja Espanjaan. Näiden maiden maastamuutto oli kuitenkin myös korkeaa. Maan vakinainen väestö huomioon ottaen maahanmuuttajia oli suhteellisesti eniten Luxemburgissa, Maltalla ja Kyproksella. (Muuttoliikettä ja muuttajia koskevat tilastot 2015.)

Yhdysvaltojen väestöstä maahanmuuttajia oli vuonna 2015 yli 42 miljoonaa, joka vastaa 13,3 prosenttia koko väestömäärästä. Pelkästään yhden vuoden aikana (2014–2015) maahanmuuttajien määrä kasvoi 1,7 miljoonalla. Eniten maahanmuuttajia tulee Meksikosta ja muista latinalaisen Amerikan maista sekä Itä-Aasiasta. (Zeigler – Camarota 2015; Zong – Batalova 2016.) Maahanmuuttajista vuonna 2014 arviolta 51 prosenttia oli naisia ja miehiä 49 prosenttia. Maahanmuuttajaväestö oli Yhdysvalloissa syntynyttä väestöä keskimäärin melkein 8 vuotta iäkkäämpää. Samana vuonna Yhdysvaltalaisista alle 18 vuotiaista lapsista 25 prosentilla ainakin toinen vanhemmista oli maahanmuuttaja. Lasten, jotka asuvat maahanmuuttajavanhempien kanssa, määrä kasvoi 34 prosentilla vuodesta 2000 vuoteen 2014. (Zong – Batalova 2016.)

2.2 Kulttuuri maahanmuuttajakontekstissa

Kulttuurin käsitettä voi määritellä ja lähestyä monella eri tavalla. Kapeimmillaan kulttuurilla tarkoitetaan korkeakulttuuria, eli esimerkiksi taidetta. Kulttuurien kohdatessa käsitettä on kuitenkin määriteltävä laajemmin. (Räty 2002: 42.) Kulttuurintutkimuksessa esiintyneet pääasialliset teoriat kulttuurista voi Masoud Kamalin (2002: 19) mukaan tiivistää kahteen kategoriaan, jossa ensimmäisessä kulttuuri on järjestelmä arvoja, symboleja ja tulkintamalleja ja toisessa kulttuuri on sosiaalista toimintaa. F. Blog ja D. Bates ovat määritelleet kulttuurin yhteisten uskomusten, arvojen, tapojen, käytöksen ja tuotteiden järjestelmän kautta, jonka myötä yksilö rakentaa suhdettaan toisiin ihmisiin sekä maailmaan (Mikkeli 2011 mukaan). Tässä opinnäytetyössä kulttuurilla tarkoitetaan yhteisten merkitysten järjestelmiä, jotka erottavat yhden ihmisryhmän jäsenet toisista ja jota tiettyyn yhteisöön, ryhmään tai kansakuntaan kuuluvat ihmiset käyttävät maailman hahmottamiseksi (Hall 2003: 85; Hofstede 2011: 3).

Kulttuuri siirtyy oppimalla sukupolvelta toiselle - siihen ei synnytä, vaan ihminen kasvatetaan kulttuurin jäseneksi. Kulttuuri koostuu asioista, jotka ihmisryhmät ovat ajan myötä oppineet tekemään, arvostamaan ja uskomaan. (Mikkeli 2011; Räty 2002: 42.) Kulttuuri on keskeinen identiteetin muodostamiseksi, ylläpitämiseksi ja muuttamiseksi (Hall 2003: 85).

Kulttuureiden kohdatessa sekä alkuperäinen kulttuuri että uuteen ympäristöön tulleen ryhmän kulttuuri muuttuu väistämättä. Kulttuurit ovat läsnä samanaikaisesti ja samalla ne yhdistyvät uudeksi kulttuuriksi, jossa on elementtejä molemmista. (Hall 2003: 107.) Tulo- ja lähtökulttuuri vaikuttavat suuresti maahanmuuttoprosessiin - kulttuurien samankaltaisuus helpottaa sopeutumista, kun taas hyvin erilaisesta kulttuurista muuttava kohtaa todennäköisesti enemmän haasteita. Samasta lähtömaasta tulevilla voi kuitenkin myös olla hyvin erilainen kulttuuritausta, riippuen esimerkiksi onko kotoisin maaseudulta vai kaupungista. (Alitolppa-Niitamo 93: 30–31.) Kulttuuri on maahanmuuttajien kohdalla paikkakuntien ja kansakuntien rajojen yli tapahtuva oppimisprosessi: se ei ole lukkoon lyöty vaan muuttuva tila. Maahanmuuttajat ovat erilaisia, he jäljentävät eri mittakaavassa lähtökulttuuria ja sopeutuvat eriasteisesti tulokulttuuriin uudessa maassa. Tämä luo monimuotoisia toimintatapoja joita ei voi määritellä ainoastaan tietyn kulttuurin ominaisuuksien kautta. (Kamalin 2002: 37.)

Maahanmuuttaja kohtaa muuttaessaan uuden kulttuurin ja siihen sopeutuminen on pitkä prosessi, johon vaikuttavat monet tekijät. Rätty (2002) kertoo ympäristöllä olevan suuri merkitys maahanmuuttajan uuteen kulttuuriin sopeutumisessa. Esimerkiksi suomalaisessa yhteiskunnassa ajaututaan helposti pelkästään suomalaisen kulttuurin ja tapojen opettamiseen ja unohdetaan, kuinka tärkeää oman kulttuurin säilyttäminen maahanmuuttajalle on. Myös maahanmuuttajan oma kokemus asemastaan uudessa kulttuurissa vaikuttaa sopeutumiseen. (Rätty 2002: 124-127.) Maahanmuuttajat tasapainoilevat lähtökulttuurin ja tulokulttuurin välillä ja itsestään selvinä pidetyt asiat saattavat muuttua kyseenalaistettaviksi. (Alitolppa-Niitamo 1993: 32.) Tämä kulttuuriin sopeutuminen vaatii maahanmuuttajalta paljon ja altistaa herkästi stressille ja voi aiheuttaa muitakin psyykkisiä oireita (Alitolppa-Niitamo 1993: 35). Ihanteena pidetään valtakulttuuriin sopeutumista, jossa maahanmuuttaja toimii uuden kulttuurin jäsenenä, mutta on säilyttänyt myös oman kulttuurinsa (Alitolppa-Niitamo 1993: 37; Rätty 2002: 126).

3 Vanhemmuus

Sanalla "vanhempi" voidaan tarkoittaa esimerkiksi äitiä tai isää suhteessa lapseensa tai lapsiinsa, ja tätä yleistä määritelmää käytetään tässä opinnäytetyössä vanhemmuudesta puhuttaessa (MOT Kielitoimiston sanakirja 2012). Suomeksi sanan "vanhemmuus" merkitykset ovat moninaisia, ja siksi se onkin käsitteenä ongelmallinen. Esimerkiksi englannin kielessä sanat "parenthood" ja "parenting" tarkoittavat eri asioita, mutta molemmat käännetään silti suomeksi "vanhemmuus". (Schmitt – Piha 2013.) Vanhemmuus on Huhhtalan (2012) mukaan käsitteenä sidottu aikaan, ympäristöön sekä kulttuuriin ja se on luonteeltaan muuttuva ja monimuotoinen. Vanhemmuus on toisaalta universaalia ja toisaalta taas yksilöllistä ja kulttuuriin sidottua (Schmitt 2003: 298–299). Sinkkosen (2003: 291–292) mukaan juuri yksilöllisyys on avainasemassa puhuttaessa vanhemmuudesta - kuten muita yksilöllisiä ihmissuhteita sitä toteutetaan lukemattomilla eri tavoilla, eivätkä tutkimusten perusteella saadut yleistyksen päde läheskään kaikkien kohdalla. Hyvälle ja toimivalle vanhemmuudelle ei tämän takia voi asettaa tarkkaa mallia (Kekkonen – Aavaluoma – Rautiainen 2006: 847; Mannerheimin lastensuojeluliitto).

Kirjallisuudessa vanhemmuutta kuvataan sekä pysyvänä tilana että prosessina. Schmittin ja Pihan (2013) artikkelin aineistossa vanhempana olemisessa korostuu se, että kyseessä on uusi peruuttamaton ja pysyvä mielentila, joka on tulos lyhyestä ja intensiivi-

sestä tapahtumaketjusta. Toisaalta taas kirjallisuuden mukaan vanhemmuus on prosessi, eikä muuttumaton ominaisuus tai tila (Haapio ym. 2009: 83; Kekkonen ym. 2006: 847; Mannerheimin lastensuojeluliitto; Schmitt 2003: 324). Toisin sanoen vanhemmuus on sekä olemista että toimimista (Huhtala 2012; Schmitt – Piha 2013). Vanhempana olemisella tarkoitetaan siis psyykkistä mielentilaa, joka näkyy uutena roolina. Vanhempana toimimisella taas tarkoitetaan niitä toimintatapoja, joilla vanhempi suhtautuu lapseen ja se koostuu tutkimusten mukaan sosialisatiosta, rajojen asettamisesta sekä vanhemmuuden keinoista, menetelmistä ja käytännöistä. Vanhempana oleminen on aina taustalla, vaikkakin vanhemman toimiminen ilmenee eri tavoilla lapsen eri kehitysvaiheissa. (Schmitt – Piha 2013.) Lapset tekevät aikuisista vanhempia ja vanhemmuus alkaa ensimmäisen lapsen odotusaikana ja tämän syntyessä eikä lopu lainkaan. (Haapio ym. 2009: 83; Schmitt 2003: 307–308, 324.) Vanhemmuuteen kasvetaan lasten myötä ja uuden lapsen syntyessä vanhemmuus on rakennettava uudelleen (Haapio ym. 2009: 83; Kekkonen ym. 2006: 847; Mannerheimin lastensuojeluliitto). Perhe-elämä ilmeneekin prosessissa, jossa oleminen ja toimiminen yhdistyvät ja jossa lapset ja vanhemmat muodostavat kokonaisuuden (Schmitt – Piha 2013).

Vanhemmuus voidaan nähdä biologisena, juridisena ja sosiaalisena (Haapio ym. 2009: 34; Vilén ym. 2006: 86). Biologinen vanhemmuus on kyseessä geeniperimän siirtyessä lapselle. Juridinen vanhemmuus on huoltajuutta ja sosiaalinen vanhemmuus on lapsen käytännön asioista huolehtimista. Vilénin ym. (2006) mukaan on olemassa myös psyykinen vanhemmuus, joka on sitä, että lapsi tunnetasolla kokee aikuisen isäksi tai äidiksi. (Vilén ym. 2006: 86.)

Vanhemmuus on vuorovaikutusta ja se toteutuu arjen pienten asioiden keskellä. Siihen kuuluu velvollisuuksia ja oikeuksia (Schmitt 2003: 298–299, 314–316). Vanhemmuus myös edellyttää joitakin asioita. Sekä Schmitt (2003: 313) että Haapio ym. (2009: 84) nostavat esille, että vanhemmuus edellyttää kykyä laittaa toisen edut ja tarpeet omien edelle hyvin pitkäksi ajaksi, ympäri vuorokauden. Se edellyttää myös kykyä sietää toisen tarvitsevuutta ja riippuvuutta ja vaatii ponnistelua, työtä ja luopumista (Schmitt 2003: 313, 324). Jo ennen lapsen syntymää vanhemmat usein miettivät työnjakoa. Vahva usko omaan vanhemmuuteen on tärkeää. Kummankin ollessa kykenevä ja valmis osallistumaan kotitöihin ja lastenhoitoon molemmilla vanhemmilla on parempi mahdollisuus tasapainoiseen elämään, johon mahtuu sekä perhe että työ. Tätä mallia, jossa molemmat vanhemmat osallistuvat ja sitoutuvat lastenhoitoon, kutsutaan jaetuksi vanhemmuu-

deksi. Sukupuolten roolimalleihin vaikuttaa kuitenkin vanhempien kulttuuritausta. (Haapio ym. 2009: 84). Kulttuuri vaikuttaa myös paitsi vanhempien rooleihin keskenään myös kasvatukseen yleensä (LeCuyer – Zhang 2015: 735).

Vanhemmuus muovautuu monien tekijöiden vaikutuksesta. Schmittin (2003: 307–314, 321) mukaan vanhemmuuteen vaikuttavat suku, synnynnäiset ominaisuudet, perhejäsenten terveydentila, suhde muihin ihmisiin, mielikuvat lapsesta ja itsestä vanhempana sekä yksilön omat arvot ja normit. Vanhemmuuteen vaikuttavat myös omat lapsuuden kokemukset, ympäröivä yhteiskunta ja median kautta saadut mallit sekä lapsen persoonana (Haapio ym. 2009: 83; Kekkonen ym. 2006: 847). Myös vanhempien kasvatustapaan vaikuttaa monet tekijät: omat lapsuuden kokemukset ja perhetausta, läheiset suhteet ja niistä saatu tuki, yhteiskunnan arvot, asenteet, ihanteet ja vaatimukset sekä taloudellinen tilanne. Vanhemmat joutuvat miettimään ja pohtimaan omaa vanhemmuuttaan koko lapsen kasvun ja kehityksen ajan eivätkä välttämättä vakiinnuta yhtä ainutta kasvatustapaa. (Mannerheimin lastensuojeluliitto.)

Jokapäiväinen vanhemmuus, joka on turvallista ja lapsen kasvua tukevaa on lapsen terveen kehityksen perusta. Epäsuotuisa, etäinen vanhemmuus taas asettaa lapset suurempaan riskiin ympäristöön liittyville vaaratekijöille. (Walker – Kirby 2009: 958.) Marttusen (2005) mukaan perheen vuorovaikutussuhteet vaikuttavat lapsen kehitykseen sekä fyysisellä, psyykkisellä että sosiaalisella tasolla. Esimerkiksi vanhempien välinen hyvä suhde ja johdonmukaiset rajat ovat lapsen elämässä ja kehityksessä suojaavia tekijöitä. Marttusen mukaan vanhemmuutta taas voivat heikentää esimerkiksi perheen sisäiset pitkäkestoiset riidat, työttömyys ja taloudelliset vaikeudet sekä perheen rikkoutuminen. Länmukaista kehitystä voivat vanhempien voimavarojen ollessa vähissä suojata ja turvata perheen tukiverkostot. (Marttunen 2005.) Kaikki vanhemmat kokevat kuitenkin joskus riittämättömyyttä (Sinkkonen 2003: 291). Marttusen (2005) mukaan riittävän hyvän vanhemmuuden ominaisuuksia ovat kyky pitkäaikaisiin ja kestäviin ihmissuhteisiin, omien tarpeiden ja toiveiden erottamiseen lapsensa tarpeista ja toiveista sekä kyky lapsen tunnereaktioiden vastaanottamiseen ja turvallisten rajojen asettamiseen ja ylläpitämiseen. Ominaisuuksiin kuuluvat myös johdonmukaisuus ja selkeys kasvatustilanteissa, kyky asettua lapsen asemaan sekä riittävä oma psyykinen tasapaino.

3.1 Vanhemmuuden roolit

Rooli on abstrakti käsite ja arkikielessä se kuvaa monia asioita asiayhteydestä riippuen. Roolin käsite sosiaalipsykologiassa selitetään henkilön sosiaaliseen asemaan yhdistettävänä tyypillisenä toimintana ja käyttäytymisodotuksina. (Niemistö 2004: 84–85.) MOT Kielitoimiston sanakirjan (2012) mukaan sana ”rooli” on ”yksilön sosiaaliseen asemaan kuuluva tyypillinen t. odotettu käyttäytyminen”.

Niemistö (2004) esittelee Morenon rooliteoriaa, jota on pitkään käytetty roolikäsityksen tarkastelussa. Tässä teoriassa rooli mielletään yksilön toimintatavaksi tietyllä hetkellä ja tietyssä tilanteessa. Moreno korostaa teoriassaan yksilöä, joka omaksuu tietyn toimintamallin sosiaalisessa ympäristössä. Moreno jakoi roolityypit laadullisesti neljään luokkaan: psykosomaattiset, sosiaaliset, psykologiset ja kosmiset roolit. Tässä opinnäytetyössä vanhemmuuden rooleja tarkastellessa keskitytään juurikin sosiaalisiin rooleihin, joita ihminen tarvitsee sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tai tehtävässä. Niiden muodostamiseen ei välttämättä tarvitse vuorovaikutussuhdetta, koska jo tehtävä edesauttaa roolin omaksumisessa. (Niemistö 2004: 89–91.)

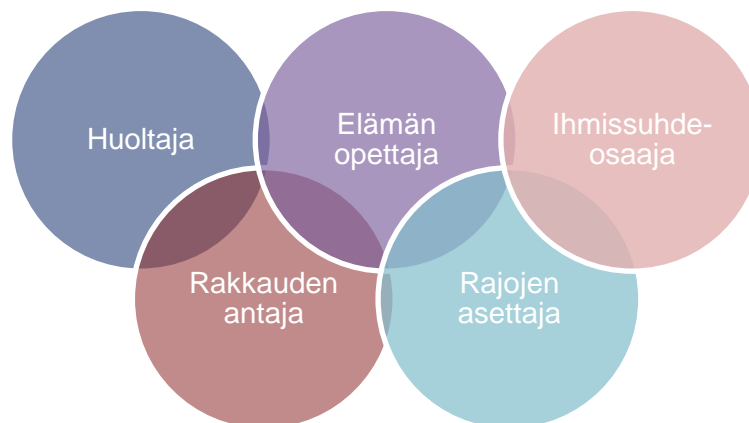
Roolit kehittyvät läpi yksilön elämän ja niitä on käytössä useita yhtä aikaa. Vanhempana yksilö tarvitsee useita rooleja, jotta vanhemmuus toimii joustavasti. Vanhemmuuden roolit kehittyvät lapsen kasvaessa ja ne muovautuvat vuorovaikutussuhteessa lapseen. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 13; Kekkonen ym. 2006: 847–848.)

3.1.1 Vanhemmuuden roolikartta

Moreno on kehittänyt roolikartta menetelmän, jonka avulla voidaan tutkia yksilön roolin osa-alueita ja tarkastella roolisuhteita. Morenon rooliteoria ja menetelmät ovat olleet Vanhemmuuden roolikartan kehittämisen pohjana. Varsinais-Suomen Lastensuojelukuntayhtymä on kehittänyt LASSO-projektin tuotoksena tämän roolikartan perhetyön tueksi. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 9, 12–13.) Roolikartta on monikäyttöinen ja sitä voidaan hyödyntää perhehoitotyössä, ennaltaehkäisevässä työssä, arvioinnissa sekä välineenä vanhempien omaan vanhemmuuden tutkimiseen (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 11; Kekkonen ym. 2006: 848). Kokonaisuudessaan roolikartta on keskustelu-, hahmottamis- ja arviointiväline, jota käytetään joustavasti tavoitteesta ja tilanteesta riippuen. Se on laajasti käytössä lapsiperheiden peruspalveluissa kuten neuvoloissa. (Hel-

minen – Iso-Heiniemi 1999: 16; Kekkonen ym. 2006: 848.) Roolikartta ei tuo suoria vastauksia vanhempien kohtaamiin haasteisiin, mutta se auttaa jäsentämään vanhemmuuden sisältöä (Hermanson 2012).

Vanhemmuuden roolikartassa vanhemmuus on jaettu viiteen päärooliin: huoltaja, rakkauden antaja, elämän opettaja, ihmissuhdeosaaja sekä rajojen asettaja (Kuvio 1). Näissä rooleissa vanhemmat toimivat ja kaikki niistä ovat tärkeitä vanhemmuuden toteutumisessa. Kuitenkaan kaikki roolit eivät välttämättä korostu yhtä lailla, vaan jotkut rooleista ovat tärkeämmässä osassa lapsen eri ikävaiheissa. Tässä opinnäytetyössä on keskitytty vanhempiin, joiden lapset ovat alle 7 vuotiaita, jolloin erityisesti huoltajan, rakkauden antajan, ihmissuhdeosaajan sekä rajojen asettajan roolit korostuvat. Lisäksi rooleilla on monia yhtäläisiä alaroleja ja siksi ne lomittautuvat osittain keskenään. Esimerkiksi huoltajan roolin alaroolit liittyvät läheisesti rajojen asettajan ja elämän opettajan rooleihin. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 22–24; Kekkonen ym. 2006: 848.)

Kuvio 1. Vanhemmuuden roolikartta

Huoltajan rooli nousee esiin arjessa ja erityisesti pienten lasten kohdalla huoltajana toimiminen on vanhemmalta äärimmäisen tärkeä rooli. Huoltajana vanhempi huolehtii lapsen ruokailusta: riittävästä ja monipuolisesta ravinnosta, rajoittaa herkkujen syömistä, valmistaa yhdessä lapsen kanssa ruokaa ja huolehtii ruoka-ajoista. Vaatetus, sen puhtaus ja riittävyys kuuluvat huoltajana toimimisen alaroleihin. Huoltaja turvaa lapselle riittävän levon, huolehtii lapsen puhtaudesta ja käy lapsen kanssa ulkona ja kannustaa häntä ulkoiluun. Huoltajuuteen kuuluu lisäksi virikkeiden antaminen: pienelle lapselle lelujen, kirjojen ja musiikin antaminen sekä lapsen kannustaminen harrastuksiin; rahan käyttäminen: lapsen perustarpeista huolehtiminen ja rahan arvon opettaminen sekä ym-

päristöstä huolehtiminen, johon kuuluu kodin siisteydestä huolehtiminen. Huoltajan alarooli on myös sairauden hoitaminen, jossa vanhempi huolehtii lapsesta hänen ollessa kipeä ja vie hänet lääkäriin. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 24–25.)

Rakkauden antajana vanhemmat luovat pohjaa lapsen itsetunnon kehitykselle. Vanhemman on osattava osoittaa rakkautta lasta kohtaan, mutta myös itseään kohtaan. Kannustaminen ja arvostus ovat lapselle hänen kehityksensä kannalta oleellinen kokemus, jonka vanhempi voi lapselle suoda. Alaroolina rakkauden antamisessa on itsensä rakastaminen, joka toteutuu vanhemman huolehtiessa omasta jaksamisestaan ja vanhemman ottaessa tarvittaessa apua vastaan myös perheen ulkopuolelta. Rakkautta vanhempi antaa lapselle hellyyden muodossa, jossa vanhempi antaa lapselle läheisyyttä ja hellyyttä lapsen ikätasoon nähden lasta kunnioittavalla tavalla. Myös omassa parisuhteessa mallina toimiminen on rakkauden antamista. Lohduttajana vanhempi rauhoittaa pientä lasta sylissä pitämällä, vanhemman lapsen kanssa tapahtuneesta keskustelemalla sekä lapsen tunteita sanoittamalla. Rakkauden antajan alaroolia ovat myös hyväksyjänä sekä hyvän huomaajana toimiminen. Hyväksyjänä vanhempi hyväksyy itsensä sekä arvostaa ja hyväksyy lapsensa sellaisena kuin hän on. Hyvän huomaaja vanhempi kunnioittaa lasta ja antaa hänelle positiivista palautetta. Suojelemalla lastaan vanhempi takaa lapselle turvallisen kasvuympäristön, asettaa rajoja ja opettaa lasta suojelemaan ja puolustamaan itseään. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 25–26.)

Elämän opettajana vanhempi opettaa lapselle sosiaalisia taitoja ja tapoja. Vanhempi siirtää lapseensa arvoja, tapoja ja asenteita, jotka ovat lapsen elämässä kohtuullisen pysyviä. Arkielämän taitojen opettajana vanhempi opettaa lapselle hygieniaa, pöytätapoja, pukeutumista, asiointia sekä siivoamista. Sosiaalisten taitojen opettaminen alaroolina käsittää muiden huomioon ottamista, lapselle kohtuullisten pettymysten sietämisen sekä oman mielipiteen ilmaisemisen opettamista. Elämän opettajana vanhempi toimii mallina sekä välittää arvojaan lapselle. Vanhempi opettaa tapoja kuten yhteiskunnallisesti hyväksytyjä käyttäytymissääntöjä. Alarooleihin kuuluu myös perinteiden vaalijana toimiminen, jossa vanhempi auttaa lasta liittymään juuriinsa ja kunnioittamaan perheen omia perinteitä. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 26–27.)

Ihmissuhdeosaajana vanhempi opettaa lapselle omien tunteiden tunnistamista ja ilmaisua. Lapsi tarvitsee myönteisten asioiden kuulemistakin itsestään, jotta hänelle syntyy positiivinen minäkuva. Kuulluksi ja ymmärretyksi tuleminen on lapsen kehityksen kannalta oleellinen kokemus. Näitä kokemuksia vanhempi tarjoaa ollessaan vuorovaikutuksessa

lapsen kanssa käyttäen lapsen ikätasolle sopivaa kieltä ja kuunnellessa lapsen viestintää. Ihmissuhdeosaajana vanhempi auttaa lasta ristiriidoissa sanoittamalla lapsen tunteita, auttaa ja tukee lasta hänen päätöksissään ja kestää lapsen keinot ilmaista itseään. Vanhempi myös kannustaa lasta antamalla tukea ja positiivista palautetta. Ihmissuhdeosaamiseen kuuluu lisäksi tunteiden hyväksyminen, jolloin vanhempi tunnistaa lapsen tunteita ja sallii sekä myönteisiä että kielteisiä tunteita. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 27–28.)

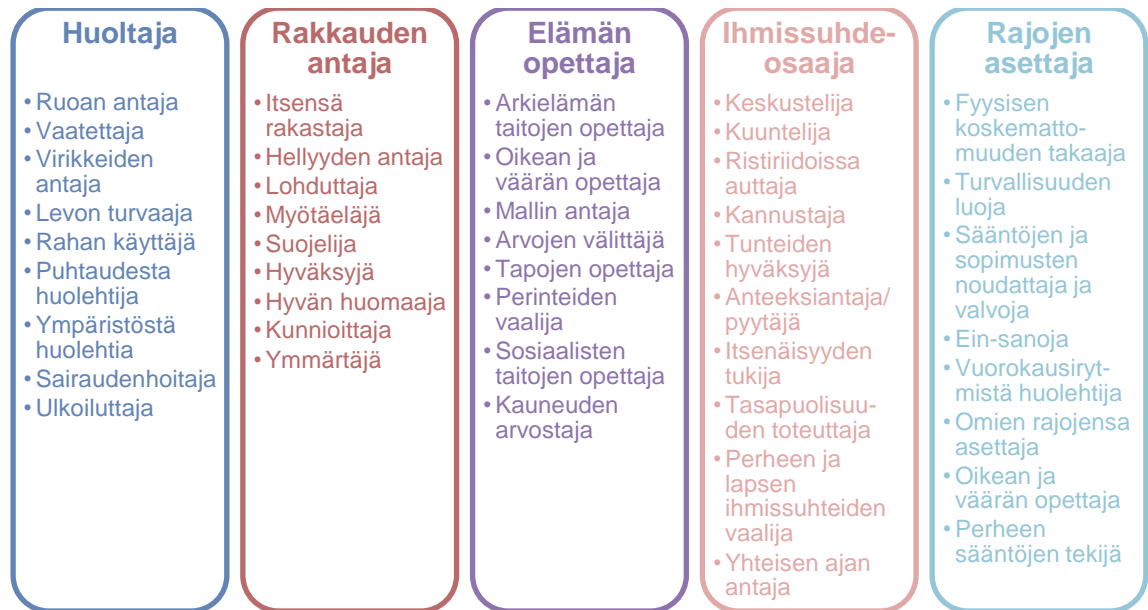
Rajojen asettajana vanhempi tarjoaa lapselle turvallisen lapsuuden. Rajattomasti kasvava lapsi kokee itsensä turvattomaksi. Rajojen asettamisen alarooleihin kuuluu fyysisen koskemattomuuden takaaja, jolloin vanhempi kontrolloi omaa ja muiden käyttäytymistä sekä estää fyysisen, psyykkisen sekä seksuaalisen hyväksikäytön. Turvallisuutta vanhempi luo lapselle huolehtimalla, että pieni lapsi ei jää yksin sekä pitää kiinni lupauksistaan. Vanhempi rajaa lapsen elämää huolehtimalla hänen vuorokausirytmistään sekä rajaamalla myös itseään hallitsemalla omia aggressioitaan, päihteiden käyttöään sekä tunnistamalla omia voimavarojaan. Rajojen asettamiseen kuuluu sääntöjen ja sopimusten noudattamisen valvominen, kuten seurausten toteuttaminen, kotiintuloaikojen asettaminen sekä sääntöjen noudattamisen valvominen. Myös johdonmukainen toiminta, lapsen käyttäytymisen rajaaminen sekä lapsen pettymyksen kestäminen kuuluvat rajojen asettajan rooliin. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 28–29.)

3.1.2 Roolikartan hyödyntäminen opinnäytetyössä

Vanhemmuuden roolikartasta on kehitetty myös kuvallinen selkokielineen versio, joka on tarkoitettu käytettäväksi työskenneltäessä esimerkiksi luku- tai kirjoitustaidottomien kanssa. Se on hyödyllinen myös maahanmuuttajien kanssa, jotka eivät välttämättä osaa suomea ja näin kuvallinen versio roolikartasta voi olla helpompi ymmärtää. Kuvat roolien symboleina on pyritty tekemään mahdollisimman ymmärrettäviksi ja universaaleiksi. Kuitenkin on aina tärkeää ottaa huomioon, että roolien merkitystä voi olla hankala hahmottaa kuvilla tai tekstillä, jolloin rooleista keskusteleminen on työskentelyn avainasemassa. Roolikarttaa maahanmuuttajien kanssa käytettäessä on myös tärkeää ottaa huomioon, että toisesta kulttuurista tulevilla käsitykset vanhemmuudesta ja lapsuudesta voivat olla erilaiset ja käytettävät käsitteet voivat olla myös täysin tuntemattomia. Tällöin ennen käsitteiden käyttöä on tärkeää selittää ne ja varmistaa niiden ymmärrettävyys. Selkokielineen roolikartta on olemassa myös ruotsiksi, englanniksi, ranskaksi, venäjäksi ja somaliksi. (Andrew – Ovaskainen 2001: 85–89; Tolonen.)

Selkokielisessä versiossa on sekä pelkillä symboleilla esitetty roolikartta että lyhyesti sanallisilla esimerkeillä kuvattu versio. Sanallisessa versiossa vanhemmuuden päärooleista elämän opettaja kuvataan sanalla kulttuuri. Tämän alla on elämän opettajan alaroleista hieman muutettuina koottu alaroolit: kieli, uskonto, oman maan perinteet ja suomalaiset tavat. Tämä on erityisesti maahanmuuttajien kanssa työskennellessä hyvä tapa jäsentää elämän opettajan roolia. Muutenkin selkokielisessä roolikartassa rooleja kuvaavat sanat on hahmoteltu ja muotoiltu erilailla ja ne esitetään selkokielisesti.

Tässä opinnäytetyössä on päädytty käyttämään suomalaisille suunniteltua alkuperäistä vanhemmuuden roolikarttaa ja sen käsitteitä työn deduktiivisen analyysin analyysirungon pohjana sen monipuolisuuden vuoksi. Siinä roolit on selitetty ja alaroolitettu laajemmin ja työssä on haluttu tutkia juuri suomalaisille suunnitellun roolikartan roolien esiintymistä maahanmuuttajien kontekstissa. Työssä on kuitenkin hyödynnetty myös selkokielistä roolikarttaa ja sen alaroleja ja tehty oma roolikartta näitä kahta yhdistelemällä. Selkokielisestä roolikartasta on hyödynnetty elämän opettajan alarooliksi oman maan perinteiden opettaminen sekä ihmissuhdeosaajan alarooliksi yhteisen ajan antaminen, koska näitä ei tällaisissa muodoissa ole alkuperäisessä vanhemmuuden roolikartassa ja ne sopeutuvat työn tarkoituksiin. Näiden lisäksi on muokattu yhtä rajojen asettajan alkuperäistä alaroolia sääntöjen ja sopimusten tekijäksi, noudattajaksi ja valvojaksi. Pääroolit pysyvät kuitenkin samoina ja noudattavat roolikartan perusajatusta myös työn analyysirungossa. Kuviossa 2 on esitelty analyysin lähtökohtana käytettävä vanhemmuuden roolikartta. (Andrew – Ovaskainen 2001: 86; Rautiainen 2001: 113–114.)

Kuvio 2. Opinnäytetyössä käytettävä vanhemmuuden roolikartta

3.2 Maahanmuuttajavanhemmuus

Aikuiset maahanmuuttajat ovat oppineet ja kokeneet lähtökulttuurissaan paljon, jolloin he tuovat uuteen kulttuuriin mukanaan kokemukset, käsitykset ja ajatukset siitä keitä he ovat ja millainen maailma on. Myös sosiaaliset suhteet ja perheiden mallit ovat opittuja. (Jokela 2005: 15; Schubert 2013: 67.) Maahanmuuttajat kohtaavat uuteen kulttuuriin tullessaan erilaisen kasvu-ympäristön ja sen vaatimukset. Esimerkiksi Suomessa käsitys hyvästä vanhemmuudesta ja lapsen kehityksestä on peräisin länsimaisissa yhteiskunnissa ja keskiluokan perheissä tehdyistä tutkimuksista, joissa vauvan ensisijainen hoitaja on usein äiti. Maailmanlaajuisesti tarkasteltaessa tämä tutkimustieto ei edusta totuutta. (Kuittinen – Isosävi 2013: 79–81.) Nämä uudet haasteet ja uusi ympäristö pakottavat maahanmuuttajavanhemmat uuteen tilanteeseen, jossa kulttuuriin sopeutuminen vaikuttaa vanhempien uskomuksiin, tapoihin ja asenteisiin. (Ho 2013: 145).

Vanhempana maahanmuuttaja kohtaa kulttuuriset erot vanhemmuudessa ja kasvatuksessa. Kasvatuksellisia päätöksiä joutuu tietoisesti miettimään, koska oman kulttuurin ja omien vanhempien tavat kasvattaa voivat poiketa uuden kulttuurin tavoista. (Peltola 2009: 15–16.) Maahanmuuttajavanhemmat joutuvatkin miettimään, minkälaisen oppien ja tapojen mukaan he päättävät lapsensa kasvattaa (Ho 2013: 156; Kuittinen – Isosävi

2013: 100; Säävälä 2011: 56). Monet tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, että maahanmuuttajavanhemmat pitävät tärkeänä siirtää ainakin joitain tapoja ja kulttuurisia perinteitä omille lapsilleen (Peltola 2009: 18).

Esimerkkinä kulttuurien eroista kasvatuksessa on vuorovaikutuksen tavoitteet ja tavat. Kasvatuksellisiin päätöksiin vaikuttaa se, korostetaanko kulttuurissa yksilöä vai yhteisöä. Toki tämän kaltainen jako kulttuurien välillä on hankalaa ja keinotekoisia. Kielellinen vuorovaikutus voi olla sisällöltään erilaista ja jotkut vanhemmat käyttävät enemmän sanallista vuoropuhelua ja kokonaisia lauseita kulttuureissa, joissa yksilöllisyys on arvostettua ja korostettua. Toisissa kulttuureissa taas vuorovaikutus ei perustu sanoihin vaan saattaa olla enemmän äänneiden ja hellittelysanojen käyttöä. Lisäksi rytmisyys ja fyysinen läheisyys korostuvat joillain vanhemmilla enemmän. (Kuittinen – Isosävi 2013: 81–83.)

Vieraassa kulttuurissa perhe myös tiivistyy ja turvautuu toisiinsa uusien haasteiden edessä (Peltola 2009: 11; Säävälä 2011: 55). Uusi kulttuuri herättää uudenlaisia ajatuksia vanhemmuudesta ja esimerkiksi äitiys koetaan jokaisessa kulttuurissa omalla tavallaan (Säävälä 2011: 52). Myös perheenjäsenten keskinäiset roolit sekä naisen että miehen roolit voivat muuttua (Novitsky: 1, 3; Rautiainen 2001: 89; Vilén ym. 2006: 64.). Lisäksi perhekäsitys on kulttuurisidonnainen ja läheisten ja sukulaisten oleminen kaukana toisessa maassa vähentää vanhempien saamaa sosiaalista ja lastenhoidollista tukea tuoden kasvatukseen ja perhe-elämään uudenlaisia haasteita. (Kuittinen – Isosävi 2013: 85–86; Peltola 2009: 11; Säävälä 2011: 52.)

Uudessa kulttuurissa perheenjäsenet voivat sopeutua eri tahtiin, mikä voi lisätä kulttuurien välistä ristiriitaa. On huomattu, että erityisesti lapset oppivat ja sisäistävät yleensä vanhempia nopeammin uuden kulttuurin tapoja, arvoja ja kieltä esimerkiksi koulun, päiväkodin ja ikätovereiden kautta, jolloin perheen sisäiset roolit voivat muuttua lapsen toimiessa vanhempien opastajina ja ohjaajina. (Alitolppa-Niitamo ym. 2006: 6; Novitsky: 1; Rätty 2002: 163–164.) Tämä saattaa lisäksi aiheuttaa vanhempien auktoriteetin vähene mistä ja kuilua sukupolvien välille (Andrew – Ovaskainen 2001: 89; Ho 2013: 146; Peltola 2009: 13–16; Rautiainen 2001: 89).

Myös Suomalaisessa äitiysneuvolaoppaassa nostetaan esiin näitä samoja maahanmuuttajavanhempien kohtaamia haasteita. Imetys, hoitoon osallistuminen, roolien muutokset esimerkiksi kielitaidon vuoksi ovat oppaassa esiin nostettujen haasteiden joukossa. Tämän lisäksi läheisten tuen puute suurentaa vanhempien riskiä masennukseen.

(Klemetti – Hakulinen-Viitanen 2013: 207–208.) Lastenneuvoloihin suunnatussa työntekijöiden oppaassa kerrotaan perheiden roolien muuttuvan uuteen maahan muuttamisen ja sen mukanaan tuomien muutoksien myötä. (Lastenneuvola lapsiperheiden tukena 2004: 248–250.)

Vanhemmuus on jo itsessään herkkä ja haastava vaihe elämässä (Kuittinen – Isosävi 2013: 85–86). Maahanmuuton tuomat haasteet yhdistettynä vanhemmuuden haasteisiin luovat uuteen maahan muuttaneille perheille ja vanhemmille paljon erityisiä haasteita, joita pelkästään vanhemmuus tai maahanmuuttajuus itsessään eivät sisällä.

4 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite

Opinnäytetyön tarkoitus on selvittää kirjallisuuskatsauksen avulla miten suomalaisen vanhemmuuden roolikartan roolit näkyvät maahanmuuttajavanhemmilla ja kuinka erilaiset tekijät vaikuttavat näiden roolien esiintymiseen. Tavoitteena on tuottaa aiheesta näyttöön perustuvaa tietoa hoitotyöntekijöille, jotka kohtaavat maahanmuuttajaperheitä työssään. Tavoitteena on myös tuottaa tietoperustaa Childbearing migrant and immigrant women's health in Europe -hankkeelle, jonka tarkoituksena on vahvistaa hoitotyöntekijöiden monikulttuurista osaamista tuottamalla lisää tietoa interkulttuurisesta hoitotyöstä (Koski 2015). Tarkoituksen ja tavoitteiden perusteella on laadittu seuraavat tutkimuskysymykset:

1. Miten vanhemmuuden roolikartan roolit näkyvät tutkimusten mukaan maahanmuuttajavanhemmilla?
 - Miten isyyden rooleja kuvataan?
 - Miten äitiyden rooleja kuvataan?
2. Mitkä tekijät tutkimusten mukaan vaikuttavat roolien toteutumiseen?

5 Kirjallisuuskatsaus

5.1 Kuvaileva kirjallisuuskatsaus

Kirjallisuuskatsauksen ydinajatuksena on muodostaa tietystä aihealueesta kokonaiskuva aikaisempien tutkimusten perusteella - eli tutkia tutkimuksia. Jotta aikaisempaan kirjallisuuteen perehtymistä voi kutsua katsaukseksi, siihen tulee sisältyä tietyt vaiheet: katsauksen tarkoituksen ja tutkimusongelman määrittäminen, kirjallisuushaku ja aineiston valinta, tutkimusten arviointi, aineiston analyysi ja synteesi sekä tulosten raportointi. (Aveyard 2014: 2–3; Niela-Vilén – Hamari 2016: 23; Suhonen – Axelin – Stolt 2016: 7–8.)

Kirjallisuuskatsaukset voidaan jakaa kolmeen eri päätyyppiin. Yksi näistä on kuvailevat, eli narratiiviset, katsaukset, jotka edelleen jaetaan useaan alatyyppeihin. Tämän työn toteuttamistavaksi on valittu perinteinen kuvaileva kirjallisuuskatsaus, jolla kootaan ja tulkitaan tietoa sekä selvittää ja tehdään johtopäätöksiä aiheesta. Työssä pyritään systemaattisuuteen ja vaiheiden yksiselitteiseen kuvaamiseen. Lähestymistapa katsauksessa voi olla sekä tietyn tieteenalan sisäinen tai poikkitieteellinen, ja tässä työssä keskitytään lähinnä hoitotieteellisiin artikkeleihin. (Aveyard 2014: 12; Niela-Vilén – Hamari 2016: 23; Suhonen ym. 2016: 7–9.)

5.2 Tiedonhaku

Systemaattisen tiedonhaun perusteella on löydetty kahdeksan alkuperäistutkimusta Cinahl-tietokannasta. Ensimmäinen haku toteutettiin hakusanoilla *immigra* AND parent* AND role**. Hakuja rajattiin julkaisuvuoden, kielen ja ikäryhmien perusteella (Liite 1). Haku antoi tuloksena 69 tutkimusta, joista otsikon perusteella valittiin 17. Tiivistelmän perusteella määrä väheni kahdeksaan ja koko tekstin perusteella aineistoon valikoitui kolme tutkimusartikkelia. Loput haut rajattiin pelkästään julkaisuvuoden perusteella. Hakusanoilla *motherhood AND immigra** löytyi 47 artikkelia, joista otsikon perusteella valikoitui kuusi, tiivistelmän perusteella viisi ja koko tekstin perusteella kaksi tutkimusta. Hakusanoilla *infants AND acculturation AND parent** tuotti tuloksena 27 artikkelia, joista otsikon perusteella valikoitui kymmenen, tiivistelmän perusteella kahdeksan ja koko tekstin perusteella viisi tutkimusta. Näistä kolme oli jo löytynyt aikaisemmissa hauissa. Cinahl-

tietokannasta löytyneiden artikkelin lisäksi löysimme kaksi pohjoismaista tutkimusta maanaalisen haun avulla (Hyvönen 2008; Ny – Plantin – Dajin-Karlsson – Dykes 2008).

Taulukko 1. Aineiston sisäänotto- ja poissulkukriteerit

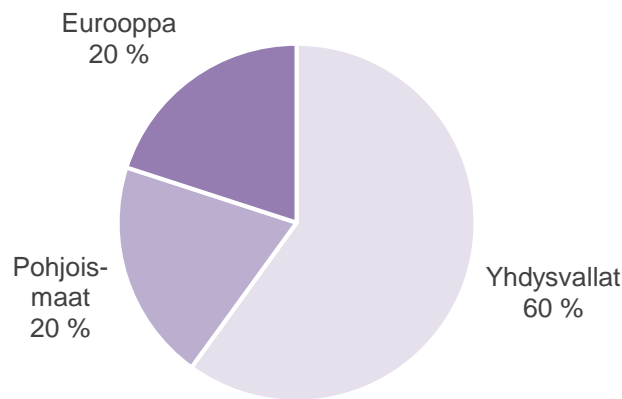
Sisäänottokriteerit	Poissulkukriteerit
<ul style="list-style-type: none"> - Tutkimus tehty vuosina 2006–2016 - Tutkimukset laadullisia tai määrällisiä - Tutkittu maahanmuuttajivanhempia - Pääasiassa tiedonantajina vanhemmat - Eurooppaan tai Yhdysvaltoihin muuttaneet - Pysyvästi uudessa maassa asuvat - Vähintään toinen vanhempi ulkomaalaistaustainen - Lapset alle kouluikäisiä 	<ul style="list-style-type: none"> - Toisen sukupolven maahanmuuttajat - Turvapaikanhakijat - Lapset yli kuusi vuotiaita - Tutkittu palvelun käyttöä

Aineisto valikoitui sisäänottokriteerien ja poissulkukriteerien mukaan, kuten taulukossa 1 on esitetty (Valkeapää 2016: 57–59). Valitut artikkelit vastaavat tutkimuskysymykseen ja koskevat Eurooppaan tai USA:n muuttaneita maahanmuuttajia. Työhön valikoitu tutkimukset, joissa pääosa vastaajista on pysyvästi uudessa kotimaassa asuvia maahanmuuttajia. Tutkimukseen osallistuneista vanhemmista vähintään toinen on ulkomaalaistaustainen, eli syntynyt toisessa maassa, ja lapset ovat alle kouluikäisiä. Työssä ei rajattu pois yksinhuoltajaperheitä tai tutkimuksia, joissa perhemuoto ei tullut esille. Opinnäyte-työhön valikoitui myös tutkimukset, joissa osa otoksen lapsista olivat kouluikäisiä tai vanhempia. Tutkimusartikkelit koskevat vanhempien rooleja, niissä on tutkittu vanhempia ja pääsääntöisesti tiedonantajana ovat vanhemmat, mutta tutkimusartikkelit hyväksyttiin myös, jos ammattilaiset toimivat tiedonantajina. Mukaan valikoituivat tutkimukset, joissa maahanmuuttajilla on lapsia huolimatta siitä, milloin ja missä maassa he ovat saaneet lapsensa. Lisäksi aineistossa on ainoastaan vuonna 2006 julkaistut ja sitä uudemmat tutkimusartikkelit. Aineistoon hyväksyttiin sekä laadulliset ja määrälliset tutkimukset.

Poissulkukriteerit koskevat lapsen ikää ja maahanmuuttajuutta. Pois valikoituivat ne tutkimukset, joissa kaikki lapset ovat yli seitsemän vuotiaita sekä ne, joissa vanhemmat ovat vähintään toisen sukupolven maahanmuuttajia. Työstä rajattiin pois myös ne tutkimukset, joissa on käsitelty suurimmaksi osaksi jonkun tietyn palvelun käyttöä ja sen käytön määrään vaikuttavia tekijöitä.

5.3 Aineiston kuvaus

Haetuista tutkimusartikkeleista sisäänotto- ja poissulkukriteerien perusteella aineistoksi valikoitui 10 tutkimusartikkeliä. Näistä kuusi on tehty Yhdysvalloissa, kaksi Etelä-Euroopassa ja kaksi Pohjoismaissa (Kuvio 3). Tutkimusartikkeleista yksi on tehty Suomessa. Aineiston kaikki artikkelit käsittelevät maahanmuuttajavanhempia, kahdessa niistä tutkimukseen on osallistunut molemmat vanhemmat, kolmessa tutkimus on keskittynyt maahanmuuttajaisiin ja viidessä taas maahanmuuttajaäiteihin. Lisäksi yhdessä tutkimuksessa on kysytty myös kättilöiden näkemyksiä. Tutkimusartikkelit on tehty vuosina 2008–2016 ja otos kaikkien tutkimusartikkelien osalta on 3659. Osallistujista isiä on 2112 ja äitejä 1523. Maahanmuuttajien kokonaismäärä aineistossa on 2442. Määrällisiä tutkimuksia aineistossa on kuusi ja laadullisia neljä.

Kuvio 3. Alkuperäistutkimusten julkaisumaat

Aineiston maahanmuuttajat ovat lähtöisin useasta maasta ja kulttuurista. Kolmessa tutkimuksessa lähtömaa on Etelä-Amerikassa, kolmessa tutkimuksessa maahanmuuttajat ovat lähtöisin Koreasta ja kahdessa Kiinasta. Muut lähtömaat ovat Meksiko, Viro sekä Lähi-idän ja Afrikan maat.

Tutkimusartikkeleista viisi käsittelee maahanmuuttajien kokemuksia ja ajatuksia vanhemmuudesta uudessa kulttuurissa. Yhdessä tutkimuksessa selvitetään maahanmuuttajavanhempien lapsiin kohdistamaa fyysistä väkivaltaa suhteessa kantaväestöön. Lisäksi kahdessa tutkimuksessa selvitettiin maahanmuuttajaisien osallisuutta lapsen hoitoon ja kasvatukseen. Yhdessä tutkimuksessa päätavoitteena oli selvittää äitien vuoro-

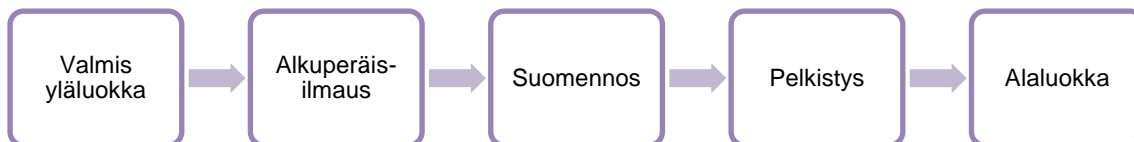
vaikutuksen tavoitteita lapsen kanssa ja yhdessä tutkimuksessa tarkasteltiin maahanmuuttajavanhempien lapsuuden materiaalistien puutosten sekä ruuan saannin epävarmuuden vaikutuksia heidän tapoihinsa huolehtia oman lapsensa ruokavaliosta. Tutkimusartikkeleiden tiedot on koottu taulukkoon, joka on liitteessä 2.

5.4 Aineiston analyysi

Laadullinen aineisto voi olla hajanainen ja laaja kokonaisuus, josta sisällönanalyysin avulla saadaan selkeä, yhtenäinen ja tiivis. Laadullisen aineiston sisällönanalyysin avulla tarkastellaan tutkittavan ilmiön merkityksiä ja yhteyksiä. Sisällön analyysiä on käytetty laajasti hoitotieteellisissä tutkimuksissa. (Kyngäs – Vanhanen 1999: 3; Latvala – Vanhanen-Nuutinen 2001: 21; Tuomi – Sarajärvi 2013: 108).

Laadullisen aineiston sisällönanalyysi voidaan tehdä aineistolähtöisesti, teoriaohjaavasti tai teorialähtöisesti. Erona näissä kolmessa on suhtautuminen aiempaan tietoon ja teoriaan analyysia tehdessä. Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä aineisto ohjaa analyysia ja muodostettavat käsitteet ovat ennalta määrittelemättömiä, jolloin aiempaa tietoa ei analyysia tehdessä oteta huomioon. Teoriaohjaavassa analyysissä aiemmin koottu teoria toimii analyysin tekemisen apuna, jolloin aineiston pohjalta muodostettuja käsitteitä verrataan analyysin lopuksi aiempaan teoriaan. Teorialähtöinen eli deduktiivinen sisällönanalyysi taas aloitetaan aiemman teorian tai mallin pohjalta. Aiemmasta teoriasta hyödynnetään valmiit käsitteet, malli tai teema, joiden avulla aineisto analysoidaan (Kuvio 4). (Kyngäs – Vanhanen 1999: 7; Tuomi – Sarajärvi 2013: 95–98).

Sisällönanalyysin tärkeä vaihe on analyysiyksikön valinta. Analyysiyksikkö voi olla yksittäinen sana, lause tai lausekokonaisuuksista muodostuva teema. Käytettävä aineisto ja tutkimuskysymykset ohjaavat analyysiyksikön valinnassa. On tärkeää päättää, tarkasteleeko aineiston ilmisältöä eli sitä, mikä on selvästi ilmaistu vai ottaako huomioon tämän lisäksi myös aineiston piilosisältöä. Tässä opinnäytetyössä käytetään analyysiyksikkönä ajatuskokonaisuutta, joka voi muodostua useammasta lauseesta. Lisäksi otetaan huomioon asiayhteys, jossa ajatuskokonaisuus tulee esiin ja tarkastellaan ainoastaan aineiston ilmisältöä. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2013: 168–169; Kyngäs – Vanhanen 1999: 5; Latvala – Vanhanen-Nuutinen 2001: 25–26; Tuomi – Sarajärvi 2013: 110.)

Kuvio 4. Deduktiivinen sisällönanalyysi

Deduktiivisen sisällönanalyysin avulla voidaan testata aiempaa teoriaa uudessa kontekstissa. Tässä opinnäytetyössä käytetään deduktiivista sisällönanalyysiä ja viitekehyyksenä aineiston analyysissä käytetään Vanhemmuuden roolikarttaa (2013). Työssä tutkitaan suomalaiseen kontekstiin suunnitellun roolikartan avulla roolien esiintymistä maahanmuuttajavanhemmilla useassa maassa ja kulttuurissa. Vanhemmuuden roolikartassa vanhemmuus jaetaan viiteen käsitteeseen: huoltaja, rakkauden antaja, elämän opettaja, ihmissuhdeosaaja sekä rajojen asettaja. Nämä käsitteet muodostavat strukturoidun analyysirungon, joka ohjaa tutkimusartikkelien analyysia. Tutkimusartikkelit luetaan tarkasti tulosten kokonaisuuden hahmottamiseksi ja löydetyt ajatuskokonaisuudet ryhmitellään analyysirungon käsitteiden alle. Strukturoitua analyysirunkoa käytettäessä aineistosta etsitään vain valmiiden käsitteiden alle sopivia kokonaisuuksia, jolloin käsitteisiin sopimattomat ajatuskokonaisuudet jätetään analyysin ulkopuolelle. Tämän jälkeen löydetty sisältö pelkistetään ja ryhmitellään muodostaen alaluokat (Taulukko 2). (Kygäs – Vanhanen 1999: 8–9; Latvala – Vanhanen-Nuutinen 2001: 30–33; Tuomi – Sarajärvi 2013: 97, 113). Kokonaisuudessaan analyysitaulukko löytyy työn liitteestä 3.

Taulukko 2. Esimerkki alaluokkien muodostumisesta

Yläluokka	Pelkistys	Alaluokka
Elämänopettaja	79) Sosiaalista tavoitteiltaan kasvatuksessa maahanmuuttajat eroavat valtaväestöstä.	Sosiaalisten taitojen opettaja
	83) Vanhempien kunnioittaminen, joka on joskus ristiriidassa terveellisten ruokatottumuksien kanssa, on tärkeä näyttää lapselleen.	
	81) Tasapainoilevat lähtö- ja tulokulttuurin kasvatuskäytännöiden välillä ja muodostavat oman käsityksen.	Kulttuurien yhdistäjä
	84) Tasapainoilu kahden kulttuurin välillä luo painetta.	
	85) Kokevat kulttuurisen kuilun lastensa ja itsensä välillä.	
	77) Lähtökulttuurissa perinteinen tehtävän jako sukupuolten välillä.	Periteiden ja arvojen välittäjä
	78) Perinteisissä sukupuolirooleissa saattaa tapahtua muutosta maahanmuuton myötä.	
	80) Lähtökulttuurin traditioiden ylläpito lähettämällä lapset loman aikana lähtömaahan isovanhempien luo.	
	82) Pyrkivät juurruttamaan lähtökulttuurin arvoja ja kulttuuria lapsiinsa.	
	86) Maahanmuuttajat tukevat enemmän perinteisiä sukupuolinormeja	

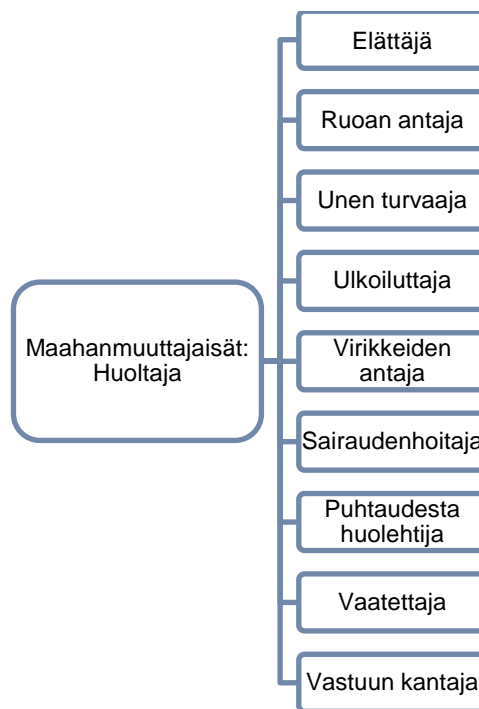
6 Opinnäytetyön tulokset

Opinnäytetyössä esitellään alkuperäistutkimuksista kootut tulokset tutkimuskysymyksen näkökulmasta. Aineistonkäsittelymenetelmänä käytetään kuvailevaa luokittelua, joka kuuluu laadullisiin menetelmiin, koska työssä pyritään luomaan tuloksista kokonaisuus. Tulokset jäsenellään ja ryhmitellään ennalta määritellyn deduktiivisen analyysirungon mukaan. Tulosten yhdistäminen ja vertailu teoriataustaan tehdään opinnäytetyön pohdintaosiossa. (Kangasniemi – Pölkki 2016: 84–86; Tuomi – Sarajärvi 2013: 158.)

Tuloksissa on saatu analyysitaulukkoon 107 alkuperäisilmausta, joista on muodostettu 30 alaluokkaa valmiiden yläluokkien alle. Alaluokkien muodostamisessa on käytetty apuna vanhemmuuden roolikartan valmiita alaroolleja. Deduktiivisen analyysin luonteesta johtuen yläluokat ovat valmiiksi sijoitettuna vanhemmuuden roolit -pääluokan alle. Tulosten raportoinnissa tutkimukset on koodattu numeroin 1-10 liitteen 2 mukaan ja alkuperäisilmaukset juoksevilla numeroinnilla 1-107 liitteen 3 mukaisesti (esimerkiksi tutkimus 2: 12).

6.1 Huoltajan rooli

Maahanmuuttajaisä toimii huoltajan roolissa elättäjänä, ruoan antajana, unen turvaajana, ulkoiluttajana, virikkeiden antajana, sairaudenhoitajana, puhtaudesta huolehtijana, vaatettajana sekä vastuun kantajana (Kuvio 5). Elättäjänä olemiseen maahanmuuttajaisillä vaikuttaa haastava taloudellinen tilanne tulomaassa (tutkimus 8: 28). Uudessa kulttuurissa vain vähän aikaa asuneet isät kokevat elättäjän roolin suuremmaksi (tutkimus 8: 30).

Kuvio 5. Huoltajan alaroolit maahanmuuttajaisillä

Ruoan antajan roolissa maahanmuuttajaisä valmistaa ruokaa, lämmittää maitoa, ruokkii lasta sekä valvoo ja ottaa vastuuta lapsen ruokavaliosta kokonaisuudessaan. Lisäksi isä huolehtii lapsen painosta ja makeisten ja virvoitusjuomien kulutuksesta. (tutkimus 2; tutkimus 4.) Ruoan antajan roolin vaikuttaa isän omat lapsuuden kokemukset ruuan saannin epävarmuudesta, jolloin isät ottavat vähemmän vastuuta lapsen ruokavaliosta. Isän omat lapsuuden kokemukset materiaalisesta puutoksesta eivät vaikuta lapsen painosta tai makeisten kulutuksesta huolehtimiseen. (tutkimus 4: 15, 17.) Lapsuudessa vähävaraisuus yhdistettynä kulttuuriin sopeutumiseen vaikuttavat ruoan antajan rooliin monella tavalla (tutkimus 4: 16a, 16b, 18, 19). Pelkät kulttuuriin sopeutumisen vaikutukset ruoan antajan rooliin ovat ristiriitaisia (tutkimus 2: 6b, 7b, tutkimus 4: 14). Poikalapsen isät ja

hyvässä parisuhteessa olevat isät osallistuvat ruuan antamiseen enemmän. (tutkimus 6: 20c, 26c). Lisäksi sosiaalinen tuki lisää isän osallisuutta ruoan antajan rooliin (tutkimus 2: 9e).

Unen turvaajana isä herää tarvittaessa lapsen kanssa yöllä ja laittaa lapsen nukkumaan iltaisin (tutkimus 2; tutkimus 6). Kulttuuriin sopeutumisen osatekijät vaikuttavat isän yöheräilyyn, mutta tulokset ovat ristiriitaisia (tutkimus 6: 4a, 5a). Nukkumaan laittamiseen osallistuvat enemmän maahanmuuttajaisät, joilla on poikalapsi ja ne joilla on hyvä parisuhde (tutkimus 6: 20a, 26a). Kaiken kaikkiaan maahanmuuttajaisät osallistuvat lasten nukuttamiseen tulomaan isiä vähemmän (tutkimus 6: 22a).

Maahanmuuttajaisällä on vastuu lapsen ulkoilusta ja isä siten päättää millaisia asioita lapsen kanssa ulkona tehdään (tutkimus 9: 32). Isän sosiaaliset kontaktit lisäävät lapsen kanssa ulkoilua, kun taas kotitaloudessa olevan ulkopuolisen aikuisen läsnäolo vähentää sitä (tutkimus 2: 9b, 10b). Kulttuuriin sopeutuminen ei vaikuta isän rooliin ulkoiluttajana (tutkimus 2: 2b).

Virikkeiden antajana maahanmuuttajaisä lukee, kertoo tarinoita ja laulaa lauluja lapselle sekä pelaa ja leikkii leluilla lapsen kanssa (tutkimus 2; tutkimus 6). Virikkeiden antajan rooliin osallistumista lisää tulomaan kielen pätevyys, parisuhteen hyvä laatu sekä kulttuuriin liittyviin toimintoihin osallistuminen. Vanhemmuuteen liittyvä stressi vähentää rooliin osallistumista. Maahanmuuttajaisien osallistuminen virikkeiden antajan rooliin on vähäisempää kuin tulomaan isillä. (tutkimus 2: 3; tutkimus 6: 21, 24a, 24b, 25.)

Sairaushoitajana isä jää kotiin sairaan lapsen kanssa tai vie hänet tarvittaessa lääkäriin. Kulttuuriin sopeutuminen ei itsessään vaikuta tämän roolin toteutumiseen, mutta tulomaan kansalaisuuden saaminen tai tulomaan kielen puhuminen vähentää roolin toteutumista. (tutkimus 2: 4b, 5b.)

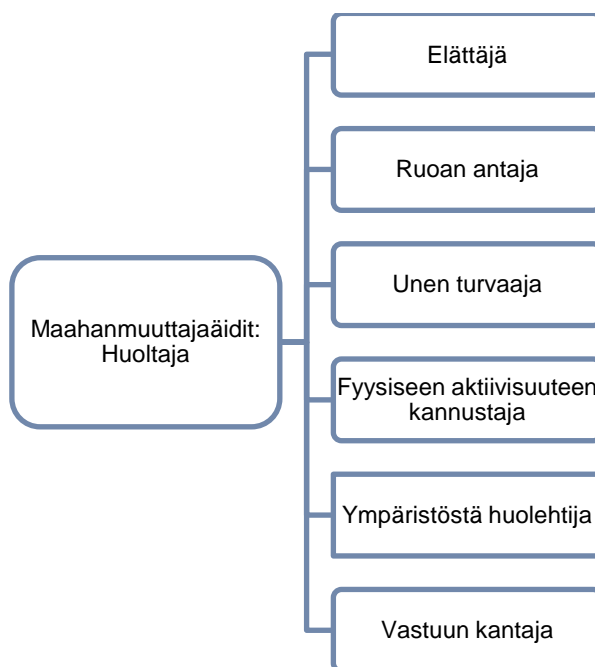
Maahanmuuttajaisä toteuttaa puhtaudesta huolehtimisen roolia pesemällä lasta ja osallistumalla vaippojen vaihtamiseen (tutkimus 2; tutkimus 6). Isän puhtaudesta huolehtimisen toteuttamiseen vaikuttaa monet tekijät. Puolison lisäksi aikuisen ihmisen läsnäolo kotitaloudessa vähentää isän osallistumista puhtaudesta huolehtijan rooliin. (tutkimus 2: 7a, 10a.) Isät, joilla on poikalapsi osallistuvat vaippojen vaihtoon ja lapsen pesemiseen enemmän. Lisäksi isän saama sosiaalinen tuki ja hyvä parisuhde lisäävät isän puhtau-

desta huolehtijan roolin toteuttamista. (tutkimus 2: 9a, 9d; tutkimus 6: 20b, 26b.) Tulokulttuurin sopeutumisen vaikutukset roolin toteutumiseen ovat ristiriitaisia (tutkimus 2: 2a, 6a, 7a).

Vaatettajan roolissa maahanmuuttaja isä osallistuu lapsen pukemiseen (tutkimus 2). Tähän rooliin osallistumista lisää isän saama sosiaalinen tuki ja sitä vähentää parisuhteen ulkopuolisen aikuisen läsnäolo kotitaloudessa (tutkimus 2: 9c, 10c). Kulttuuriin sopeutumisen osatekijät eivät tulosten mukaan vaikuta lapsen pukemiseen osallistumiseen (tutkimus 2: 2c).

Vastuun kantajana maahanmuuttajaisät toimivat osallistuessaan lasten hoitoon, kasvatukseen ja perheen elämään yleensä sekä kantaessaan yleistä vastuuta (tutkimus 1, tutkimus 2, tutkimus 6, tutkimus 8). Isäksi tuleminen tuo itsessään miehen elämään suuren vastuun lapsen hoitoon ja kasvatukseen osallistumisen myötä ja ne isät, jotka ovat asuneet uudessa kulttuurissa vähemmän aikaa kokevat vastuun kantajan roolin isommaksi (tutkimus 8: 27, 30b). Isän osallistumiseen vaikuttaa muutto uuteen kulttuuriin sekä äidin ominaisuudet, kuten ikä ja työllisyys (tutkimus 2: 12; tutkimus 8: 29). Isän osallisuutta vastuun kantajana lisäävät sosiaaliset kontaktit, toimeentulo sekä positiivinen käsitys isän roolista (tutkimus 2: 8, 11). Vanhemmat joutuvat auttamaan toisiaan tiiviimmin maahan muuton jälkeen, koska tukiverkostoa ei ole samalla tavalla kuin lähtömaassa, jolloin myös vanhempien välinen suhde vaikuttaa isän osallistumiseen lasten hoitoon (tutkimus 8: 31). Tutkimuksissa nousee esiin myös maahanmuuttajaisien osallistumattomuus ja vastuun välttäminen sekä perinteisten asenteiden vaikutus vastuun kantajuutta vähentäen (tutkimus 1: 1; tutkimus 6: 23).

Maahanmuuttajaäidit toimivat tutkimusten perusteella huoltajan roolissa elättäjinä, ruoan antajina, unen turvaajina, fyysiseen aktiivisuuteen kannustajina, ympäristöstä huolehtijoina sekä vastuun kantajina (Kuvio 6). Elättäjän rooli näkyy äitien kohdalla siinä, että maahanmuuton jälkeen he saattavat työllistyä, jolloin äidistä tulee perheen pääasiallinen elättäjä. Työssäkäynti aiheuttaa stressiä ja vähentää omistautumista lasten hoitoon ja kasvatukseen. (tutkimus 1: 45, 46; tutkimus 9: 63.) Maahanmuuton jälkeen esiintyy taloudellisen tukiverkoston rakentamista sekä syyllisyyden tunteita siitä, ettei pysty tarjoamaan lapsilleen hyviä materiaalisia puitteita (tutkimus 7: 57, 59).

Kuvio 6. Huoltajan alaroolit maahanmuuttajaäideillä

Maahanmuuttajaäideillä ruoan antajan rooli näkyy ruoan laittona, lasten ruokkimisena, terveellisten ruokatottumusten mallintamisena sekä ruokavalion, painon ja makeisten kulutuksen seuraamisena ja huolehtimisena (tutkimus 4; tutkimus 9). Äidit pitävät terveellisiä ruokatottumuksia tärkeinä ja mallintavat niitä lapsilleen (tutkimus 9: 61, 65). Maahanmuuttajaäidit eivät kanna huolta ylensyönnistä tai ylipainosta, vaan arvostavat pyöreyttä varhaislapsuudessa, sillä se yhdistetään terveyteen ja hyvään äitiyteen lapsen syödessä äidin mielestä terveellisesti (tutkimus 4: 48; tutkimus 9: 72). Vastuu ruoan laitosta, ruokavaliosta ja lasten ruokkimisesta kuuluu äidille, ja he pyrkivät toisaalta tarjoamaan lapsilleen kotitekoista lähtökulttuurin ruokaa ja toisaalta olemaan murehtimatta liikaa ruoan laitosta (tutkimus 4: 48; tutkimus 9: 61, 62, 64). Äidin kokemus lapsuuden epävarmuus ruuan suhteen vähentää lapsen ruokavaliosta koettua vastuuta mutta materiaalisen puutteen kokemus yleensä ei vaikuta lapsen makeisten saantiin tai lapsen painoon (tutkimus 4: 50, 52). Lapsuudessa koettu vähävaraisuus yhdistettynä kulttuuriin sopeutumiseen vaikuttavat ruoan antajan rooliin monella tavalla (tutkimus 4: 51a, 51b, 53, 54). Pelkkä kulttuuriin sopeutumisen aste ei kuitenkaan vaikuta lapsen ruokatottumuksiin tai painoon (tutkimus 4: 49).

Unen turvaajina maahanmuuttajaäidit pitävät riittävän unen takaamista lapselle tärkeänä tehtävänä. Rooli näkyy siinä, että äiti menee lapsen viereen sänkyyn tämän nukahtamiseen asti. (tutkimus 9: 66, 67.)

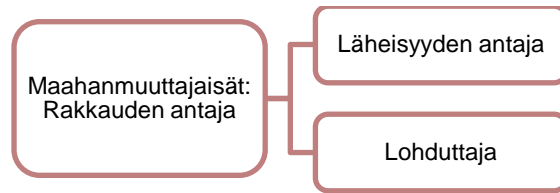
Maahanmuuttajaäideillä on fyysiseen aktiivisuuteen kannustajina vastuu lasten osallistumisesta ja heidän ilmoittamisesta aktiviteetteihin kodin ulkopuolella. Rooli näkyy äitien kannustaessa lapsiaan osallistumaan liikunta harrastuksiin ja siinä, että äidit tiedostavat fyysisen aktiivisuuden tärkeyden terveyden kannalta. (tutkimus 9: 69, 70, 71.) Äidit ovat kuitenkin suhteellisen vähän huolissaan lasten fyysisestä aktiivisuudesta ja eivät harrasta liikuntaa lasten kanssa (tutkimus 9: 68, 69, 70).

Maahanmuuttajaäitien rooli ympäristöstä huolehtijana on suuri, heidän ollessa pääasiassa vastuussa kotitoista. Tämä vastuu korostuu, mikäli puoliso on lähtömaasta, ja pienenee, mikäli puoliso on tulomaasta. (tutkimus 7: 58b; tutkimus 9: 73b.)

Vastuun kantajan rooli korostuu maahanmuuttajaäideillä lasten hoitoa ja kasvatusta ajatellen. Äideillä on pääasiallinen tai täysi vastuu lasten hoidosta, kasvatuksesta ja kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista, kasvusta ja kehityksestä. (tutkimus 1: 44; tutkimus 7: 56; tutkimus 9: 60, 73a.) Maahanmuuton jälkeen panostus on kuitenkin lähtömaan äiteihin nähden vähäisempää ja lisäksi äidin taakka on pienempi, mikäli mies on tulomaasta, tämän ottaessa aktiivisemmän roolin kotona (tutkimus 5: 55; tutkimus 7: 58a). Maahanmuuttajaäitien ja valtaväestön välillä ei ole eroa lapsen ensisijaisen hoidon kestossa (tutkimus 3: 47).

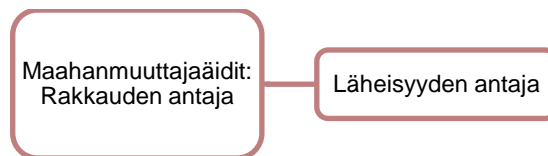
6.2 Rakkauden antajan rooli

Maahanmuuttajaisillä rakkauden antajan rooli näkyy isän toimiessa läheisyyden antajana ja lohduttajana (Kuvio 7). Läheisyyttä isä antaa lapselle sylissä pitämällä ja kutittelemalla häntä ja lohduttajana isä toimii lapsen ollessa poissa tolaltaan (tutkimus 2). Läheisyyden antamista lapselle vähentää tulomaan kansalaisuus kun taas ystävien kanssa luodut sosiaaliset kontaktit lisää isän lapselleen antamaa läheisyyttä. (tutkimus 2: 33, 84.) Kulttuuriin sopeutumisen eri osatekijät vaikuttavat isän rooliin lohduttajana, mutta tulokset ovat sen osalta ristiriitaisia (tutkimus 2: 34, 35).

Kuvio 7. Rakkauden antajan alaroolit maahanmuuttajaisillä

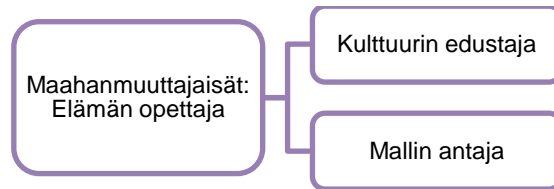
Maahanmuuttajaäitien rakkauden antajan rooli näkyy tutkimuksissa läheisyyden antajana (Kuvio 8). Äidit määrittelevät äitiyttä muun muassa lähellä olemisen kautta ja vuorovaikutustilanteissa he antavat läheisyyttä lapsilleen kehokontaktin ja vartalon stimulaation kautta. (tutkimus 3: 74; tutkimus 7: 76.) Tulokulttuurissa asumisen aika vaikuttaa läheisyyden antaja roolin vähentäen tiettyä vartalon stimulaation tapaa. Tärkeimmät lähtökulttuurin tavat eivät kuitenkaan herkästi muutu ja vartalon stimulaation kokonaiskesto ei juurikaan muutu maahan muuton myötä. (tutkimus 3: 75.)

Kuvio 8. Rakkauden antajan alarooli maahanmuuttajaäideillä

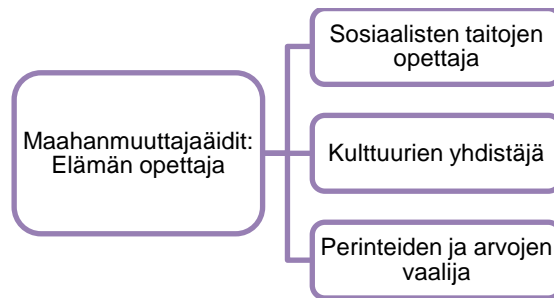
6.3 Elämän opettajan rooli

Maahanmuuttajaisät toteuttavat elämän opettajan roolia kulttuurin edustajana sekä mallin antajana (Kuvio 9). Kulttuurin edustajana isät kasvattavat lapset kahden kulttuurin perinteitä ja tapoja yhdistäen ja ottamalla vastuuta isyydestä uudessa kulttuurissa, vaikka se koetaankin haastavaksi. Maahanmuuttajaisät edustavat kulttuuria lapsilleen myös tukemalla perinteisiä sukupuolinormeja. (tutkimus 8: 37; tutkimus 10: 40.) Mallin antaminen ja esikuvana oleminen koetaan maahanmuuttajakontekstissa haastavaksi. Erityisesti taloudelliset haasteet ja työttömyys vaikeuttavat mallin antajan roolin toteutumista. (tutkimus 8: 38, 39.)

Kuvio 9. Elämän opettajan alaroolit maahanmuuttajaisillä

Maahanmuuttajaäideillä elämän opettajan rooli toteutuu sosiaalisten taitojen opettajana, kulttuurien yhdistäjänä sekä perinteiden ja arvojen vaalijana (Kuvio 10). Sosiaalisten taitojen opettajina äideillä on lastensa kasvatuksessa enemmän yhteisöllisyyteen liittyviä tavoitteita (SGs associated with hierarchical relatedness) kuin yksilöllisiä tavoitteita. Myös vanhempien ihmisten kunnioittamisen opettaminen lapsille nousee esille sosiaalisten taitojen opettajan roolissa. (tutkimus 3: 79; tutkimus 9: 83.)

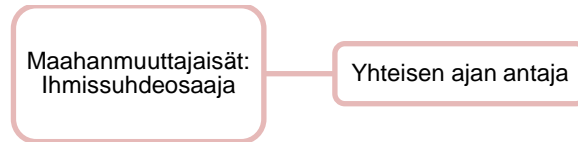
Kuvio 10. Elämän opettajan alaroolit maahanmuuttajaäideillä

Kulttuurien yhdistäjänä maahanmuuttajaäidit joutuvat tasapainoilemaan lähtö- ja tulo-kulttuurin kasvatusnäkemysten välillä ja siten muodostamaan omat käsityksensä hyvästä kasvatuksesta. Tämä rooli muodostuu haastavaksi kulttuurien välimaastossa tapahtuvan tasapainoilun takia ja lisäksi äidit kokevat kulttuurisen kuilun itsensä ja lastensa välillä. (tutkimus 7: 81; tutkimus 9: 84, 85.)

Perinteiden ja arvojen välittäjän rooli näkyy maahanmuuttajaäitien pyrkiessä juurruttamaan lähtökulttuurin arvoja lapsiinsa ja ylläpitämään perinteitä lähettämällä lapsensa loman aikana lähtömaahan isovanhempien luo (tutkimus 7: 80; tutkimus 9: 82). Rooli näkyy myös perinteisen tehtävänjaon tukemisena sukupuolten välillä, joskin sukupuolirooleissa saattaa tapahtua muutosta maahanmuuton myötä (tutkimus 1: 77, 78; tutkimus 10: 86).

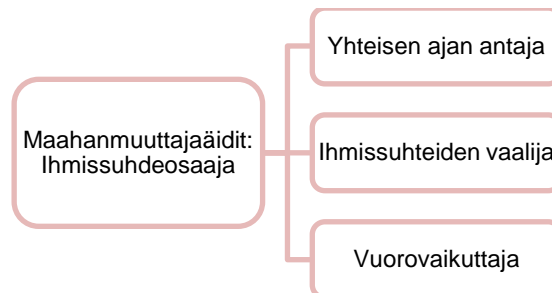
6.4 Ihmissuhdeosaajan rooli

Maahanmuuttajaisät toimivat ihmissuhdeosaajan roolissa yhteisen ajan antajina (Kuvio 11). He kuvaavat sen olevan heille tärkeä rooli isänä olemisessa. (Tutkimus 8: 41.)

Kuvio 11. Ihmissuhdeosaajan alarooli maahanmuuttajaisillä

Maahanmuuttajaäitien ihmissuhdeosaajan roolin tutkimuksissa esiin tulleet alaroolit ovat yhteisen ajan antaja, ihmissuhteiden vaalija ja vuorovaikuttaja (Kuvio 12). Yhteisen ajan antajan rooliin vaikuttaa äidin työssäkäynti. Rooli korostuu, mikäli äiti maahanmuuton jälkeen ei siirry työelämään, kun taas rooli jää vähäisemmälle jos äiti työllistyy (tutkimus 7: 91; tutkimus 9: 99). Yhteisen ajan antajana äidit syövät ja nukkuvat lastensa kanssa vahvistaakseen äiti-lapsi sidettä (tutkimus 9: 96).

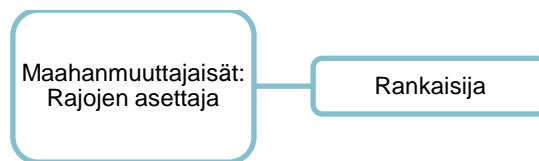
Kuvio 12. Ihmissuhdeosaajan alaroolit maahanmuuttajaäideillä

Ihmissuhteiden vaalijana maahanmuuttajaäidit joutuvat tiedostetusti rakentamaan emotionaalisen tuen puitteet - sosiaaliset verkostot supistuvat maahanmuuton myötä nopeasti ja uusien sosiaalisten suhteiden muodostumiseen tulomaassa vaikuttaa maahanmuuton syy (tutkimus 7: 92, 93, 94). Maahanmuuttajaäidit vaalivat lapsen ihmissuhteita olemalla vastuussa vahvojen suhteiden rakentamisesta perheen keskuudessa ja järjestelmällä perheaktiiviteetteja. Rooli näkyy myös äitien kokemuksena siitä, että perheateriat ovat perheen yhtenäisyyden kannalta tärkeitä, sekä siinä, että he ovat huolestuneita lasten eristäytymisestä, mikäli ruutuaika on rajoitetumpi kuin heidän ikätovereillaan. (tutkimus 9: 95, 97, 98.)

Vuorovaikuttajan rooli pienten lasten äideillä oli maahanmuuttajilla tulokulttuurin äiteihin nähden osittain samankaltainen ja osittain erilainen. Äänellisen vuorovaikutuksen keston sekä lasten ääntelehdinnän peilauksessa maahanmuuttajat eivät erotu valtaväestöstä. Maahanmuuttajaäidit käyttävät kuitenkin rytmistä ääntelyä ja laulamista enemmän, mutta vähemmän hellää puhumista. (tutkimus 3: 87, 88.) Maahanmuuton vaikutus näkyy vuorovaikutuksessa sanallisen käyttäytymisen sekä kielen käytön lisääntyessä uudessa ympäristössä. Rakenteeltaan vuorovaikutus pysyy kuitenkin samanlaisena kun lähtökulttuurissa. (tutkimus 3: 89, 90.)

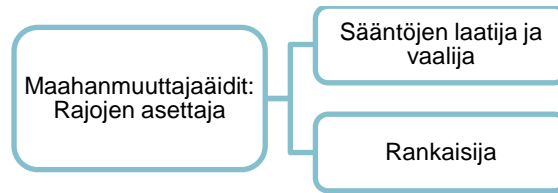
6.5 Rajojen asettajan rooli

Maahanmuuttajaisillä tutkimusten perusteella rajojen asettajan rooli näkyy heidän toimiessa rankaisijoina (Kuvio 13). Isät käyttävät kuitenkin vähemmän lapsen fyysistä rankaisua kuin tulomaan isät. Perinteisten sukupuoliroolien kannatus ja tulomaan kansalaisuus vaikuttavat rankaisijan roolin toteuttamiseen. (tutkimus 10: 42,43.)

Kuvio 13. Rajojen asettaja alarooli maahanmuuttajaisillä

Maahanmuuttajaäidit toimivat rajojen asettajina sääntöjen laatijan ja vaalijan sekä rankaisijan alaroleissa (Kuvio 14). Sääntöjen laatijan ja vaalijan rooli näkyy äitien pitäessä rajojen asettamista tärkeänä osana äitiyttä sekä kriittisyytenä tulokulttuurin vähäisiä lasten rajoja ja vastuualueita kohtaan. Lähtökulttuurissa lapsilla on tiukat rajat. (tutkimus 7: 100, 101; tutkimus 9: 103.) Rankaisijana maahanmuuttajaäidit hyväksyvät fyysisen rankaisemisen kasvatukseen. Maahanmuuttajaäidit käyttävät kuitenkin tutkimusten mukaan tulomaan vanhempia vähemmän lapsiin kohdistuvaa fyysistä väkivaltaa. Rankaisijan roolin toteuttamiseen vaikuttaa perinteisten sukupuoliroolien kannatus ja tulomaan kansalaisuus. (tutkimus 7: 102; tutkimus 10: 104, 105, 106, 107.)

Kuvio 14. Rajojen asettajan alaroolit maahanmuuttajaäideillä

7 Pohdinta

Tuloksia pohditaan suhteuttamalla ne laajempaan kontekstiin eli opinnäytetyön teoriapohjaan. Tässä osiossa palataan tutkimuskysymyksiin ja vastataan niihin. Lisäksi tehdään yhteenveto työn tuloksista ja niiden tarkoituksesta yleisellä tasolla sekä merkityksestä hoitotyön alalle. (Aveyard 2014: 157–164.) Työn eettisyyttä ja luotettavuutta tarkastellaan laadullisin keinoin (Latvala – Vanhanen-Nuutinen 2001: 36–37; Tuomi – Sarajarvi 2013: 136–141).

7.1 Tulosten tarkastelu

7.1.1 Maahanmuuttajavanhempien roolit

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää miten vanhemmuuden roolikartan roolit näkyvät maahanmuuttajavanhemmilla ja mitkä tekijät vaikuttavat roolien toteutumiseen. Ensinnäkin voidaan todeta, että aineistossa nousi esille kaikki vanhemmuuden roolit, mutta eri laajuisina. Huoltajuus korostuu tuloksissa sekä maahanmuuttajaisillä että -äideillä esiintyen yhdeksässä kymmenestä alkuperäistutkimuksesta (tutkimukset 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9). Tämä olikin odotettua ottaen huomioon sen, että työssä oltiin kiinnostuneita pienten lasten vanhemmista, joiden kohdalla huoltajan rooli korostuu (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 24–25). Toiseksi eniten, sekä isillä että äideillä, nousi esille elämän opettaja rooli (tutkimukset 1, 3, 7, 8, 9, 10), joka sen sijaan ei kuulu tyypillisesti alle 7-vuotiaiden vanhempien tärkeimpiin rooleihin (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 22–24; Kekkonen ym. 2006: 848). Tämä on kiinnostavaa, sillä monet tutkimukset ovat osoittaneet, että maahanmuuttajavanhemmat pitävät tärkeänä siirtää ainakin joitain tapoja ja kulttuurisia perinteitä omille lapsilleen (Peltola 2009: 18). Lisäksi kulttuurilla on merkitys

identiteetin muodostumiseen, ylläpitämiseen ja muuttumiseen (Hall 2003: 85). Isillä ihmissuhdeosaajan rooli on työn tuloksissa pienempi kuin äideillä (tutkimukset 3, 7, 8, 9), samoin rajojen asettajan rooli (tutkimukset 7, 9, 10). Rakkauden antajan rooli tuli vähiten esille tuloksissa sekä isien että äitien kohdalla (tutkimukset 2, 3, 7).

Tuloksissa kaikki huoltajan alkuperäisen roolikartan alaroolit näkyvät jossain muodossa maahanmuuttajavanhemmilla, joskin jotkut niistä vain toisella vanhemmalla (tutkimukset 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9). Aiemman tiedon perusteella tämä oli odotettua, huoltajan roolin noustessa esiin erityisesti pienten lasten vanhempien arjessa (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 24–25). Sekä isät että äidit toimivat huoltajan roolissa elättäjinä, ruoan antajina, unen turvaajina ja vastuun kantajina. Isät toimivat tulosten mukaan lisäksi ulkoiluttajana, virikkeiden antajana, sairaudenhoitajana, puhtaudesta huolehtijana ja vaatettajana, ja äidit taas fyysiseen aktiivisuuteen kannustajina ja ympäristöstä huolehtijoina. Se, mitkä roolit esiintyvät tuloksien mukaan isillä ja äideillä, riippuu osittain alkuperäistutkimusten tutkimusasettelusta ja -tehtävästä.

Huoltajina vanhemmat huolehtivat lapsen ruokailusta (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 24–25), ja tämä rooli nousi vahvasti esiin työn tuloksissa. Maahanmuuttajavanhemmat laittavat ruokaa, ruokkivat lasta, ottavat vastuuta lapsen ruokavaliosta kokonaisuudessaan, mallintavat terveellisiä ruokatottumuksia ja huolehtivat ja seuraavat lapsen painoa ja makeisten kulutusta. Isien ja äitien välinen ero näkyy lähinnä siinä, että pääasiallinen vastuu ruoan laitosta ja lasten ruokkimisesta kuuluu äideille. (tutkimukset 2, 4, 9.) Fyysiseen aktiivisuuteen kannustajan roolin tulokset ovat maahanmuuttajaäideillä ristiriitaisia. Toisaalta, suomalaisen roolikartan mukaisesti (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 24–25), he kannustavat lapsiaan ulkoiluun ja ilmoittavat heidät harrastuksiin, mutta toisaalta he ovat suhteellisen vähän huolissaan lasten fyysisestä aktiivisuudesta ja eivät harrasta liikuntaa lasten kanssa. (tutkimus 9.) Marttusen (2005) mukaan vanhemmuutta voi heikentää esimerkiksi työttömyys tai taloudelliset vaikeudet ja opinnäytetyön tuloksien mukaan taloudellinen tilanne tulomaassa on usein haastava (tutkimukset 7, 8). Tulokset viittaavat siihen, että maahanmuuton jälkeen isät kokevat aluksi elättäjän roolin tärkeäksi, mutta äidin työllistyessä tämä tilanne saattaa muuttua, jolloin elättäjän rooli korostuu äideillä. (tutkimukset 1, 8.)

Säävälän (2011: 53) mukaan uudessa ympäristössä maahanmuuttajavanhemmilla saattaa tapahtua muutoksia vanhemmuuden eri osa-alueilla. Äideillä korostuu joskus kasvatukseen ja kotitöihin liittyvät roolit entistä enemmän isien ottaessa enemmän vastuuta

kasvatuksessa ja kotitöissä. Tuloksissa ilmeneekin, että maahanmuuttajaäideillä on iso rooli ympäristöstä huolehtijoina ja lisäksi heillä on pääasiallinen vastuu kotitöistä (tutkimukset 7, 9; Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 24–25). Maahanmuuttajaäideillä myös vastuun kantajan rooli korostuu heillä ollessa pääasiallinen tai täysi vastuu lasten hoidosta, kasvatuksesta ja kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista, kasvusta ja kehityksestä (tutkimukset 1, 7, 9). Tulokset ovat kuitenkin osittain ristiriitaiset teoriataustan kanssa, sillä vaikuttaa siltä, että maahanmuutto voi myös vähentää panostusta äitiyteen, riippuen lähtö- ja tulomaasta (tutkimus 5). Suomalainen äitiysneuvola opas nostaa esille maahanmuuttajavanhempien kohtaamia haasteita muun muassa lapsen hoitoon osallistumisen muodossa (Klemetti – Hakulinen-Viitanen 2013: 207–208). Tulosten mukaan maahanmuuttajaisät toimivat lasten puhtaudesta huolehtijoina, vaatettajina sekä vastuun kantajina osallistuen lasten hoitoon, kasvatukseen ja perheen elämään ylipäänsä. Toisaalta tuloksissa nousee esille myös isien osallistumattomuus ja vastuun välttäminen (tutkimukset 1, 2, 6, 8; Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 24–25).

Tässä opinnäytetyössä löydetty maahanmuuttajavanhempien rakkauden antajan roolit vastaavat osittain suomalaisessa Vanhemmuuden roolikartassa olevia alarooleja (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 25–26). Läheisyyden antaminen lapselle tämän ikätasoon sopivalla tavalla näkyy maahanmuuttajaisillä sylissä pitämisenä ja kutitteluna (tutkimus 2) ja äideillä lähellä olemisena, kehokontaktina ja vartalon stimulaationa (tutkimukset 3, 7). Tämä vahvistaa Kuittisen ja Isosäven (2013: 81–83) ajatusta siitä, että rytmisyys ja fyysinen läheisyys korostuvat joidenkin kulttuureiden vanhemmilla enemmän kuin toisilla. Maahanmuuttajaisien tuloksissa näkyy lisäksi lohduttajan alarooli (tutkimus 2).

Tulokset ovat rakkauden antajan yläroolin osalta suppeat ja perustuvat kaiken kaikkiaan vain seitsemään alkuperäisilmaisuun kolmesta eri tutkimuksesta (tutkimukset 2, 3, 7). Tietoperustassa tähän rooliin sisältyy paljon sellaista, jota maahanmuuttajavanhempien tuloksissa ei tullut esille. Rakkauden antajan katsotaan Vanhemmuuden roolikartan mukaan olevan myös esimerkiksi kannustaja, arvostaja, hyväksyjä ja hyvän huomaaja, jotka eivät tämän työn tuloksissa tulleet esille. Itsensä rakastaminen, eli omasta jaksamisesta huolehtiminen ja tarvittaessa avun vastaanottaminen ei myöskään tullut tuloksissa näkyviin, vaikka kirjallisuuskatsauksen aineistossa nousi esiin jaksamisen haasteita. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 25–26; tutkimukset 1, 7, 9.)

Isien kohdalla elämän opettajan rooli näkyy tuloksissa kulttuurien edustajan ja mallin antajan alarooleina, ja äitien kohdalla perinteiden ja arvojen vaalijana, sosiaalisten taitojen

opettajana sekä kulttuurien yhdistäjänä. Elämän opettajana vanhemmat siirtävät lapsilleen arvoja, tapoja ja asenteita ja tämä rooli näkyy maahanmuuttajavanhemmilla selkeästi (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 26–27; tutkimukset 1, 3, 7, 8, 9, 10). Vanhemmat kasvattavat lapsensa yhdistäen kahden kulttuurin perinteitä ja tapoja muodostaen oman käsityksen hyvästä kasvatuksesta ja tämä koetaan usein haastavaksi (tutkimukset 7, 8, 9, 10). Tulos on yhtäläinen aiemman tiedon kanssa (Ho 2013: 156; Kuittinen – Isosävi 2013: 100; Peltola 2009: 15–16; Säävälä 2011: 56). Yleisesti maahanmuuttajavanhemmat tukevat enemmän perinteisiä sukupuolinormeja, ja vanhemmat toimivat kulttuurin edustajina ja perinteiden ja arvojen välittäjinä lapsilleen. Kuten tietoperustassakin tulee esille, tuloksienne mukaan nämä perinteiset roolit voivat kuitenkin muuttua maahanmuuton myötä. (Novitsky: 1, 3; Rautiainen 2001: 89; tutkimukset 1,10; Vilén ym. 2006: 64.) Mallin antaminen kuuluu elämän opettajan rooliin, ja maahanmuuttaja kontekstissa tämä koetaan haastavaksi, erityisesti isillä heidän ollessa työttömänä (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 26–27; tutkimus 8).

Elämän opettajan rooliin kuuluu myös sosiaalisten taitojen ja tapojen opettaminen lapsille (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 26–27). Tietoperustan mukaan vuorovaikutuksen tavoitteet ja tavat kasvatuksessa eroavat toisistaan eri kulttuureissa riippuen siitä, korostetaanko kulttuurissa yksilöä vai yhteisöä (Kuittinen – Isosävi 2013: 81–83) ja maahanmuuttajat ovat lähtökulttuurissa oppineet nämä sosiaalisten suhteiden mallit (Jokela 2005: 15). Työn tulokset näyttävät, että maahanmuuttajäideillä on enemmän yhteisöllisyyteen liittyviä sosiaalisia tavoitteita (SGs associated with hierarchical relatedness) elämän opettajana. Kulttuuritausta näkyy myös siinä, että äideille on tärkeää opettaa lapsilleen vanhempien ihmisten kunnioittamista. (tutkimukset 3, 9.) Helminen ja Iso-Heiniemi (1999: 26–27) mukaan vanhempien elämän opettajan rooliin kuuluu myös auttaa lasta liittymään juuriinsa sekä opettaa tätä kunnioittamaan perheen perinteitä. Tämä rooli näkyy tuloksissa maahanmuuttajavanhempien pyrkiessä juurruttamaan lähtökulttuurin arvoja lapsiinsa sekä ylläpitämään traditioita lähettämällä lapset loman aikana lähtömaahan isovanhempien luo (tutkimukset 7, 9). Monet alkuperäisen Vanhemmuuden roolikartan elämän opettajan alaroolista eivät opinnäytetyön tuloksissa tulleet esille. Nämä ovat esimerkiksi arkielämän taitojen opettaja, oikean ja väärän opettaja sekä kauneuden arvostaja. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 26–27.)

Tuloksissa nousee esille yhteisen ajan antaja ihmissuhdeosaajan alaroolina. Tämä alarooli esiintyy vain selkokielisessä roolikartassa, joka on suunniteltu esimerkiksi maahan-

muuttajia varten (Rautiainen 2001: 113–114). Tulokset kertovat sekä maahanmuuttajaisien että -äitien kohdalla, että vanhempana olemisessa ajan viettäminen lasten kanssa koetaan tärkeäksi (tutkimukset 7, 8, 9).

Yksi ihmissuhdeosaajan alaroolista on perheen ja lapsen ihmissuhteiden vaaliija (Vanhemmuuden roolikartta 2013), joka on tärkeää vuorovaikutussuhteiden vaikuttaessa lapsen kehitykseen (Marttunen 2005). Tuloksissa tämä nousi esille äideillä tärkeänä, mutta haastavana roolina maahanmuuttajakontekstissa (tutkimukset 7, 9). Tietoperustassa nousi esille, kuinka maahanmuuttajat kohtaavat haasteita vanhemmuudessa sosiaalisen ja lastenhoidollisen tuen puuttuessa läheisten ja sukulaisten ollessa kaukana (Kuittinen – Isosävi 2013: 85–86; Peltola 2009: 11; Säävälä 2011: 52). Perhekäsitys ja sosiaaliset suhteet ovat kulttuurisidottuja ja opittuja (Jokela 2005: 15; Schubert 2013: 67) ja länsimainen ydinperhemalli ei välttämättä pidä paikkaansa muissa kulttuureissa, lähisukulaisten osallistuessa paljon esimerkiksi lasten kasvatukseen (Kuittinen – Isosävi 2013: 79–86). Tulokset näyttävät, että sosiaaliset verkostot pienenevät radikaalisti maahanmuuton myötä ja että niihin vaikuttaa oleellisesti maahanmuuton syy. Äidit ovat vastuussa vahvojen suhteiden rakentamisesta perheen keskuudessa esimerkiksi järjestämällä perheaktiviteetteja ja kantamalla huolta lasten ystävyys-suhteista. Tulomaassa he joutuvat myös rakentamaan sosiaalisen tuen puitteet tiedostetusti toisin kuin lähtömaassa. (tutkimukset 7, 9.)

Vanhempi antaa lapselleen kuulluksi ja ymmärretyksi tulemisen kokemuksia ollessaan vuorovaikutuksessa lapsen kanssa tämän ikätasolle sopivalla tavalla (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 27–28). Vuorovaikutuksen tavoitteissa ja tavoissa maahanmuuttajaäidit eroavat valtaväestöstä. Tulokset vahvistavat tietoperustassa esille nousseita yksilöllisten ja yhteisöllisten kulttuurien eroja vuorovaikutuksessa; pienten lasten kanssa maahanmuuttajaäidit käyttävät vuorovaikutuksessa enemmän rytmistä ääntelyä ja laulamista ja vähemmän puhetta. (Kuittinen – Isosävi 2013: 81–83; tutkimus 3.) Tuloksissa ei maahanmuuttajavanhemmilla ihmissuhdeosaajan roolissa näkynyt seuraavia alkuperäisen roolikartan piirteitä: ristiriidoissa auttaja, kannustaja, tunteiden hyväksyjä, anteeksiantaja ja -pyytäjä, itsenäisyyden tukija ja tasapuolisuuden toteuttaja (Vanhemmuuden roolikartta 2013).

Johdonmukaiset rajat ovat lapsen kehitystä suojaavia ja asettamalla rajoja vanhempi tarjoaa turvallisuutta lapselleen (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 28–29; Marttunen 2005).

Työn tulosten mukaan maahanmuuttajaäidit ovat vanhempina sääntöjen laatijoita ja vaalijoita (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 28–29; tutkimukset 7, 9), mikä näkyy siinä, että maahanmuuttajaäidit pitävät rajojen asettamista tärkeänä osana äitiyttä sekä siinä, että he kritisoivat tulokulttuurin vähäisiä lasten rajoja ja vastuualueita. (tutkimukset 7, 9.)

Tuloksissa rajojen asettajan rooli näkyy maahanmuuttajavanhemmillä myös rankaisijan alaroolina, mikä on tietoperustaan verrattaessa ongelmallista. Lasten rikkoessa rajoja vanhemmat käyttävät fyysistä rankaisukeinoa. Tämä on itsessään täysin vastaan suomalaisen Vanhemmuuden roolikartan rajojen asettajan fyysisen koskemattomuuden taakaajan alaroolia, jossa vanhempi kontrolloi omaa ja muiden käyttäytymistä sekä hallitsee omia aggressioitaan. (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 28–29.) Tulosten mukaan maahanmuuttajavanhemmat käyttävät vähemmän lapsen fyysistä rankaisemista kuin tulo-maassa syntyneet, samasta kulttuurista peräisin olleet vanhemmat, mutta samalla maahanmuuttajaäitien tuloksissa näkyy fyysisen rankaisemisen hyväksyminen kasvatusteknoina (tutkimukset 7, 10). Suomalaisessa Vanhemmuuden roolikartassa rajojen asettajan rooliin kuuluu myös omien rajojen asettaminen, turvallisuuden luominen ja vuorokausirytmistä huolehtiminen (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 28–29; Vanhemmuuden roolikartta 2013). Viimeiseksi mainittu näkyy työn tuloksissa huoltajan roolissa.

7.1.2 Rooleihin vaikuttavat tekijät

Kulttuuriin sopeutuminen on osa maahanmuuttoprosessia ja siihen vaikuttaa tulo- ja lähtökulttuurin väliset erot (Alitolppa-Niitamo 1993: 30–31). Sopeutuminen kulttuuriin vaikuttaa vanhemmuuteen tuoden siihen uudenlaisia haasteita ja vaikuttamalla vanhempien uskomuksiin, asenteisiin ja tapoihin (Ho 2013: 145; Jokela 2005: 86). Nämä haasteet ja muutokset tulevat selkeästi esiin myös tämän työn tuloksissa. Erityisesti maahanmuuttajaisien huoltajuuden rooliin kulttuuriin sopeutuminen vaikuttaa monella tavalla (tutkimukset 2, 6, 8). Kulttuuriin sopeutuminen ei esimerkiksi vaikuta isän osallistumiseen ulkoiluttajana tai vaatettajana kun taas virikkeiden antajuuteen ja hoitoon osallistumiseen sopeutumisen osatekijät vaikuttavat (tutkimus 2). Myös rakkauden antajan ja rajojen asettajan roolissa sekä isillä että äideillä sopeutumisen vaikutukset nousevat tuloksissa esiin (tutkimukset 2, 3, 10). Kulttuuriin sopeutuminen vaikuttaa isän rooliin läheisyyden antajana ristiriitaisesti kun taas äideillä läheisyyden antajan rooli ei tulosten mukaan juurikaan muutu uuteen kulttuuriin tulon myötä (tutkimukset 2, 3). Myös rankaisijan rooliin kulttuuriin sopeutuminen tulosten mukaan vaikuttaa (tutkimus 10). Suurimmassa osassa

tuloksista sopeutumisen vaikutukset esiintyvät ristiriitaisina sekä isillä että äideillä riippuen tutkimuksen asettelusta ja osallistujien kulttuurista.

Uuteen kulttuuriin sopeutuminen on prosessina pitkä ja tämän prosessin vaikutuksesta maahanmuuttaja luo monenlaisia toimintatapoja, joissa esiintyy elementtejä sekä lähtöettä tulokulttuureista (Hall 2003: 107; Kamalin 2002: 37.) Tuloksissa nousee esiin, että uudessa kulttuurissa asuttu aika vaikuttaa isillä vastuun kantajan rooliin sekä äideillä läheisyyden antajan rooliin (tutkimukset 3, 8). Kulttuurien yhdistymistä ja uusien toimintatapojen muodostumista ei tuloksissamme tullut vahvasti esiin. Esimerkiksi äitien rakkauten antajan roolissa näkyy, miten tulokulttuuri vaikuttaa osittain rooli esiintymiseen kuitenkaan muuttamatta lähtökulttuurin tärkeimpinä pidettyjä läheisyyden antajan piirteitä (tutkimus 3).

Uudessa kulttuurissa perheenjäsenet voivat sopeutua eri tahtiin, mikä voi lisätä kulttuurien välistä ristiriitaa. Lapsi sopeutuu uuteen kulttuuriin nopeammin oppimalla esimerkiksi päiväkodin kautta. (Alitolppa-Niitamo ym. 2006: 6; Novitsky: 1; Rätty 2002: 163–164.) Tämä saattaa aiheuttaa vanhempien auktoriteetin vähenemistä ja kuilua sukupolvien välille (Andrew – Ovaskainen 2001: 89; Ho 2013: 146; Peltola 2009: 13–16; Rautainen 2001: 89). Maahanmuuttajat joutuvatkin tasapainoilemaan kahden kulttuurin välillä (Alitolppa-Niitamo 1993: 32). Opinnäytetyön tulokset vahvistavat tätä näkökantaa. Tuloksissa nousee esiin elämän opettajan roolissa kahden kulttuurin yhdistämisen haasteet, joita edistää lasten kanssa koettu kulttuurinen kuilu (tutkimus 7, 9). Tuloksissa näkyy myös kahden kulttuurin kasvatuskäytäntöjen kesellä elämisen haasteet, jolloin maahanmuuttajavanhemmat joutuvat muodostamaan omat käsityksensä hyvästä kasvatuksesta (tutkimus 7). Tämä tulos vahvistaa tietoperustassa esille nousutta aiempaa tietoa lähtö- ja tulokulttuurin kasvatustapojen mahdollisista eroavaisuuksista, jolloin maahanmuuttajavanhemmat joutuvat tietoisesti pohtimaan omia tapoja kasvattaa lapsensa (Ho 2013: 156; Kuittinen – Isosävi 2013: 100; Peltola 2009: 15–16; Säävälä 2011: 56).

Vanhempien kasvatustapaan vaikuttaa myös taloudellinen tilanne. (Mannerheimin lastensuojeluliitto) Tuloksissa taloudellisen tilanteen vaikutukset maahanmuuttajavanhemmukseen tulevat esiin monessa vanhemmuuden roolissa: huoltaja, elämän opettaja sekä ihmissuhdeosaaja (tutkimukset 1, 8, 9). Äidin työssäkäynti vaikuttaa isän huoltajuuteen osallistumiseen, vähentää äidin rakkauten antajan rooliin osallistumista, aiheuttaa stres-

siä ja vähentää äidin huoltajuuteen osallistumista (tutkimukset 1, 2, 7, 9). Isän osallisuuden vaikuttaa lisäksi isän oma toimeentulo (tutkimus 2). Työttömyys ja taloudelliset haasteet taas vaikeuttavat elämän antajan roolin toteutumista (tutkimus 8).

Vanhemmuuteen ja vanhempien kasvatustapaan vaikuttaa omat lapsuuden kokemukset sekä ympäröivän yhteiskunnan arvot, asenteet, ihanteet ja vaatimukset (Haapio ym. 2009: 83; Mannerheimin lastensuojeluliitto). Lapsuuden kokemusten vaikutus näkyy tuloksissa ruoan antajan roolissa, johon vanhempien lapsuuden ravitsemukseen ja taloudelliseen tilanteeseen liittyvät puutteet ja epävarmuuden tunteet vaikuttavat. Tosin tulokset tulevat esiin vain yhdessä tutkimuksessa ja tuloksissa vanhemman omat lapsuuden kokemukset vaikuttavat ruoan antajan rooliin erinäisin tavoin. (tutkimus 4.) Ympäröivän yhteiskunnan vaikutus voidaan nähdä tuloksissa huoltajan roolissa. Kokemus elättäjän roolista on suurempi, mikäli isät ovat asuneet tulomaassa lyhemmän ajan. He pääsevät uudessa yhteiskunnassa myös osallistumaan lasten hoitotyöhön vanhemmuuden uutena osa-alueena (tutkimus 8). Tulomaan kulttuurin ihanteet ja vaatimukset näkyvät myös maahanmuuttajaisien osallistuessa huoltajuuden rooliin tulomaan isiä vähemmän (tutkimukset 2, 6).

Naisen ja miehen roolit voivat muuttua uuteen maahan muuttamisen myötä (Lastenneuvola lapsiperheiden tukena 2004: 248–250; Novitsky: 1, 3; Rautiainen 2001: 89; Vilén ym. 2006: 64). Sukupuolten roolimalleihin vanhemmilla vaikuttaa oma kulttuuritausta ja kulttuuristen perinteiden siirtäminen koetaan tärkeäksi. (Haapio ym. 2009: 84; Peltola 2009: 18). Vanhemmuuteen vaikuttaa suuresti nämä kaikki yksilön omat arvot ja normit (Schmitt 2003: 307–314). Perinteisten sukupuoliroolien ja asenteiden vaikutukset tulevat myös opinnäytetyömme tuloksissa esiin. Perinteisten sukupuoliroolien kannattaminen vaikuttaa vanhemman rajojen asettajan ja vastuun kantajan rooleihin. (tutkimukset 6, 10.) Miehen ollessa lähtömaasta äidin huoltajuuden roolitaakka suurenee, vaikka tulosten mukaan maahanmuutto itsessään vähentää äitien panostusta vanhemmuuteen (tutkimukset 5, 7). Tuloksissa tulee esiin, että perinteisiä sukupuolirooleja tuetaan, mutta rooleihin saattaa tulla muutoksia maahanmuuton vaikutuksesta (tutkimus 1). Vanhempien omat arvot ja normit ovat toinen tuloksissa selkeästi esiin nouseva vaikuttava tekijä. Isän positiivinen käsitys roolistaan lisää isän osallistumista vastuun kantajan rooliin, hyvä äitiys yhdistetään lapsen pyöreyyteen (tutkimukset 2, 9, 10). Tuloksissa nousi esiin myös maahanmuuton vaikutukset isyyden rooliin yleisesti ja erityisesti isien osallistumiseen (tutkimus 8).

Vanhempien välinen suhde ja siinä osoitettu rakkaus vaikuttaa vanhemmuuteen ja on tärkeä osa rakkauden antajan roolia (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 25–26; Marttunen 2005). Opinnäytetyön tuloksissa parisuhteen laadun vaikutukset isän osallistumiseen lapsen hoidossa tuli esiin kolmessa tutkimuksessa (tutkimukset 2, 6, 8). Tulokset osoittavat, että hyvässä parisuhteessa oleva maahanmuuttajaisä osallistuu enemmän huoltajuuden rooleihin. Vanhemmuuteen vaikuttaa myös suuresti suhteet muihin ihmisiin (Schmitt 2003: 321; Mannerheimin lastensuojeluliitto). Sosiaaliset kontaktit ystäviin tai läheisiin osoittavat tuloksissa lisäävän isän osallistumista sekä huoltajan että rakkauden antajan rooleihin (tutkimukset 2, 8).

Läheisiltä saatu tuki ja apu on kuitenkin maahanmuuttajilla vähäisempää läheisten ja sukulaisten ollessa kaukana ja tämä tuo perheeseen haasteita (Kuittinen – Isosävi 2013: 85–86; Peltola 2009: 11; Säävälä 2011: 52). Sosiaalinen tuki ystäviltä ja läheisiltä ja sen vaikutukset maahanmuuttajavanhemman rooleihin tulivat esiin myös tämän työn tuloksissa. Maahanmuuttajavanhemman rooliin sisältyy tiedostettu sosiaalisten ja taloudellisten verkostojen luominen uuteen kulttuuriin tulon myötä ja uudessa maassa saatu sosiaalinen tuki lisää vanhemman osallistumista huoltajuuden rooliin. (tutkimukset 2, 6, 7.) Maahanmuuton syyt vaikuttavat näiden sosiaalisten suhteiden luomiseen (tutkimus 7). Kuitenkin jatkuva parisuhteen ulkopuolisen aikuisen ihmisen läsnäolo kotitaloudessa vähentää isän osallistumista huoltajuuteen (tutkimus 2). Peltolan (2009: 11) ja Säävälän (2011: 55) mukaan vieraassa kulttuurissa perhe tiivistyy uusien haasteiden edessä ja turvautuu toisiinsa tukiverkoston puuttuessa. Tuloksissa tämä tuli esiin vain isien huoltajan roolissa vastuun kantajuuteen vaikuttavissa tekijöissä (tutkimus 8).

7.2 Luotettavuus ja eettisyys

Tässä opinnäytetyössä on käytetty laadullista menetelmää, joten luotettavuuden ja eettisyyden arvioinnin apuna käytämme laadullisen tutkimuksen arvioinnin kriteereitä. Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arviointi on kuitenkin haasteellista, koska luotettavuudelle ei ole asetettu selkeitä ja yksiselitteisiä kriteereitä (Tuomi – Sarajärvi 2013: 140; Eskola – Suoranta 1998: 208). Eettisesti tuotettu tutkimus on hyvän tieteellisen käytännön mukaan toteutettu. Se noudattaa rehellisyyttä, tarkkuutta ja huolellisuutta tulosten esittämisessä. Tiedonhankinta ja tutkimusmenetelmät ovat tutkimuksen kriteerien mukaiset ja eettiset. Lisäksi muiden tuotoksiin ja töihin viittaaminen tapahtuu avoimesti ja arvoa antavasti. Myös työn suunnittelu ja toteutus tehdään oikeaoppisesti. Tämä opin-

näytetyö on toteutettu näiden kriteerien mukaisesti ja on siten hyvän tieteellisen käytännön mukainen. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012.) Luotettavuutta ja eettisyyttä lisää tässä työssä käytettyjen lähteiden monipuolisuus. Eettisyyttä lisää myös opinnäytetyön tarkistaminen Turnitin-ohjelman avulla, jolla on varmistettu plagioimattomuus. Eettistä näkökulmaa voidaan pohtia myös aiheen näkökulmasta. Tämän työn aiheena on maahanmuuttajavanhemmuus ja onkin syytä miettiä, onko työ itsessään korostanut negatiivista mielikuvaa maahanmuuttajien erityisasemasta tai -tarpeista, vaikka työn tarkoitus on lisätä tietoa ja näin ollen vähentää vääränlaista jaottelua kantaväestön ja maahanmuuttajaväestön välillä.

Tärkeä osa luotettavuutta on analyysin kuvaaminen tarkasti, selkeästi ja yksityiskohtaisesti. Näin pysyvyys ja toistettavuus mahdollistuvat. (Janhonen – Latvala 2001: 1998; Vuokila-Oikkonen – Janhonen – Nikkonen 1998: 105). Eskola ja Suoranta (1998) tuovat esiin laadullisen tutkimuksen luotettavuuden kriteeriksi arvioitavuuden ja toistettavuuden. Sillä pyritään yksiselitteiseen asioiden esittämiseen, jolloin aineistoa voitaisiin tutkia uudestaan päätyen samoihin tulkintoihin. Tämä ei kuitenkaan ole kovin usein saavutettavissa, mutta työn vaiheiden selkeä kuvaaminen tähtää tähän toistettavuuteen. (Eskola – Suoranta 1998: 215–216.) Tässä opinnäytetyössä on kerrottu tarkasti työn jokainen vaihe. Aineiston haku on kuvattu ja eri hauista saadut tulokset on esitelty myös taulukkona, jolloin lukija saa mahdollisuuden tarkastella työn luotettavuutta ja halutessaan toistaa haut. Myös analyysin eteneminen on kerrottu ja kuvattu taulukkona työn liitteissä. Näin lukija voi seurata kuinka työn tuloksiin on päästy ja arvioida tehtyjä ratkaisuja ja käytettyjä tutkimuksia. (Janhonen – Latvala 1998: 196; Kangasniemi – Pölkki 2015: 86; Niela-Vilén – Kauhanen 2015: 23, 27; Vuokila-Oikkonen ym. 1998: 105.) Alkuperäisilmaisut on esitetty liitteenä ja tämä lisää työn avoimuutta ja antaa lukijalle mahdollisuuden kyseenalaistaa analyysiä tai olla samaa mieltä saaduista tuloksista ja tehdyistä päätöksistä (Eskola – Suoranta 1998: 216–217). Samalla analyysitaulukon olemassaolo työssä mahdollistaa pysyvyyttä, jolloin lukija voi halutessaan toistaa tutkimuksen. (Janhonen – Latvala 1998: 198). Myös opinnäytetyön tulokset on esitetty selkeästi vääristelemättä tai tekemättä väärä johtopäätöksiä, jolloin tulosten esittämistä voidaan pitää luotettavana.

Suurin yksittäinen luotettavuuteen vaikuttava tekijä tämän työn osalta on lähtö- ja tulkulttuurien monimuotoisuus. Tutkimukset on rajattu länsimaihin muuttaneisiin, mutta lähtökulttuuria ei ole rajattu millään tavalla. Opinnäytetyön otoksena onkin hyvin monesta eri kulttuurista moniin eri länsimaihin muuttaneita vanhempia. Näin tulokset ovat osittain

ristiriitaisia ja erittäin vaikeasti yleistettäviä. Erityisesti lähtö- ja tulokulttuurien erot vaikuttavat suuresti maahanmuuttoprosessiin jolloin samankaltaiseen kulttuuriin muuttaminen helpottaa maahanmuuttajan sopeutumista (Alitolppa-Niitamo 1993: 30–31). Näihin kulttuurien vaikutuksiin ei tässä työssä oteta kantaa otannan suurien eroavaisuuksien vuoksi. Esimerkiksi Capps, Bronte-Tinkew ja Horowitz (2010) tutkivat Kiinasta tai Meksikosta Yhdysvaltoihin muuttaneiden isien sitoutumista lapsensa hoitoon ja työn tuloksissa näkyy selkeästi erot kahden eri kulttuurien isien välillä.

Luotettavuuden heikkoutena voidaan pitää aineiston hakua ja sen puutteita. Aineiston haku vaikuttaa huomattavasti luotettavuuteen ja väärin tehtynä se voi johtaa vääränlaisiin tuloksiin (Niela-Vilén – Kauhanen 2015: 25). Tässä opinnäytetyössä on käytetty deduktiivista sisällönanalyysin menetelmää ja analyysirunko, joka on muodostettu vanhemmuuden roolikartan pohjalta, on strukturoitu. Tällöin aineistosta valitut alkuperäisilmaisut on etsitty pelkästään valmiiden käsitteiden mukaan, jolloin muut aiheet jäävät analyysinrunnon ulkopuolelle. Tämän vuoksi analyysin ulkopuolelle jäi kokonaan monissa tutkimuksissa esiin nousseet vanhemmuuden kokemukset. Aineiston haussa puutteena on hakusanojen käyttö, jossa olisi voinut hyödyntää vanhemmuuden roolikarttaan liittyviä käsitteitä, jolloin rooleihin liittyviä tutkimuksia olisi löytynyt enemmän. Tutkimuksia haettaessa on hakusanoina käytetty vanhemmuuden lisäksi myös äitiyteen ja isyyteen liittyviä hakusanoja, jolloin tutkimukset ovat suurimmilta osin joko isyyteen tai äitiyteen keskittyviä. Onkin syytä pohtia, olisiko tulokset luotettavammat, jos olisi keskitytty vain äiteihin tai isiin tai jos tutkimuksia haettaessa olisi käytetty pelkästään vanhemmuuteen liittyviä hakusanoja, jolloin aineistossa ei olisi jakoa äiteihin ja isiin. Tutkimusten haun laatua parantaa se, että hakua ei ole rajattu ”full text” toiminnolla, jolloin haussa ei ole voinut tämän takia jäädä ulkopuolelle mahdollisesti hyviä tutkimuksia.

Tämän opinnäytetyön luotettavuuteen vaikuttaa suuresti aineiston laatu ja sen monimuotoisuus. Kirjallisuuskatsaukseen valitut tutkimukset olisi hyvä arvioida ja täten pohtia niiden sopivuutta aineistoon. Arvioinnissa otetaan huomioon esimerkiksi tutkimuksen laatu, tulokset, käytetty menetelmä ja otos. (Niela-Vilén – Kauhanen 2015: 28–29.) Lisäksi monista tutkimuksista koottu aineisto ja sen tulosten yleistäminen on haastavaa (Niela-Vilén – Kauhanen 2015: 33). Tämän opinnäytetyön aineistoon valikoitujen tutkimusten laatua tai menetelmiä ei ole arvioitu ja aineisto koostuukin hyvin erilaisista tutkimuksista. Esimerkiksi otannat vaihtelevat 16:sta 1739:än ja aineiston tutkimusmenetelmät ovat sekä määrällisiä että laadullisia. Tällä vaihtelulla saattaa olla merkitystä tulosten ja niiden luotettavuuden kannalta.

Tässä työssä vanhemmuus on jaettu käsittämään äitejä ja isiä ja analyysi on tehty erikseen äideille ja isille. Kuitenkin kirjallisuuskatsaukseen käytetyistä tutkimuksista enemmistö oli äiteihin keskittyneitä tutkimuksia, jolloin äitien analyysitaulukkoon kerääntyi myös enemmän alkuperäisilmaisuja. Isien tuloksien luotettavuutta vähentää se, että isien analyysiin päätyi alkuperäisilmaisuja myös äitien suusta, koska muutamissa tutkimuksissa (tutkimukset 1, 6, 9) äidit olivat kommentoineet myös isien roolia perheessä. Mukana oli myös kaksi tutkimusta (tutkimukset 4, 10), joissa vanhemmuutta oli tutkittu kokonaisuutena, ja näiden kohdalla on päädytty käyttämään kerättyjä alkuperäisilmaisuja sekä isien että äitien analyysitaulukossa. Esimerkiksi Cheahin ja Van Hookin (2012) tutkimuksessa vastanneista vanhemmista 93 prosenttia oli äitejä. Tästä tutkimuksesta kerättyjen alkuperäisilmaisujen oleminen myös isien analyysitaulukossa heikentää tulosten luotettavuutta. Käytetyssä aineistossa huomioitavaa on myös lasten ikä. Aineiston haussa poissulkukriteerien avulla on pyritty saamaan aineisto koskien maahanmuuttajavanhempia, joiden lapset ovat alle seitsemän vuotiaita. Kuitenkin aineistossa on myös tutkimuksia, joissa osa lapsista on yli seitsemän vuotiaita. Tämä vaikuttaa vanhempien roolien esiintymiseen, koska esimerkiksi elämän opettajan ja rajojen asettajan roolit korostuvat erilailla lapsen kasvaessa (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 23). Lasten iän hajonta voi heikentää tulosten yleistettävyyttä alle kouluikäisten lasten vanhempiin. Opin- näytetyön ajankohtaisuutta parantaa se, että vanhimmat tutkimukset ovat vuodelta 2008 (tutkimukset 7, 8) ja loput julkaisut ovat uudempia.

Analyysin aikana haasteita esiintyi pelkistysten luokittelussa. Usean pelkistysten olisi voinut luokitella moneen yläluokkaan ja tämä teki luokittelusta ja alaluokkien muodostuksesta haastavan. Tämä selittyy vanhemmuuden roolikartan alaroolien lomittautumisella (Helminen – Iso-Heiniemi 1999: 24). Erityisesti huoltajuuden alla oleva vastuun kantaja -alaluokka on erittäin laaja ja jokainen huoltajuuden alla oleva pelkistys olisi voinut kuulua tähän luokkaan. Tämä saattaa vaikuttaa huoltajuudesta saatuihin tuloksiin ja niiden luotettavuuteen. Myös elämän opettajan roolin alla pelkistysten luokittelu oli erityisen haastavaa. Sinne kerääntyneiden kulttuuriin sekä tapoihin ja arvoihin viittaavien alkuperäisilmaisujen luokittelu on vaikea tehdä ilman tulkintaa, jolloin analyysin toistettavuus heikkenee. Ihmissuhdeosaajan alle kerääntyi isien kohdalla vain yksi alkuperäisilmaisu ja muutenkin roolien alla olevien ilmaisujen määrät vaihtelevat. Tämä heikentää saatuja tuloksia ja niiden luotettavuutta.

Luotettavuuteen vaikuttaa tutkijoiden objektiivisuus, johon laadullisessa tutkimuksessa on lähes mahdotonta kokonaan päästä (Tuomi – Sarajärvi 2013: 136). Objektiivisuuteen on kuitenkin pyritty lukemalla tutkimukset useaan kertaan ja epävarmoissa tilanteissa käymällä aineistoa läpi yhdessä. Suurimmilta osin tutkimusten lukeminen ja alkuperäisilmaisujen kerääminen on tehty itsenäisesti, jota varten tutkimukset jaettiin niin, että molemmille tuli lähes yhtä monta tutkimusta luettavaksi. Analyysia on tehty yhdessä pelkistysten muodostuksen jälkeen. Alaluokittelu on tehty itsenäisesti, jonka jälkeen saatuja luokkia on vertailtu toisiinsa ja päädytty keskustelemalla ja pohtimalla lopullisiin alaluokkiin. Kaiken aikaa on pyritty säilyttämään tutkimusten alkuperäisiä tuloksia ja ajatuksia. On hyvä huomioida myös se, että tutkimuksista yhdeksän on kirjoitettu englanniksi, joka ei ole tekijöiden äidinkieli. Tällöin on mahdollista, että lukiessa ja aineistoa analysoidessa on voitu tehdä tulkintavirheitä. Tätä on pyritty välttämään lukemalla tutkimukset tarkkaan läpi ja vaikeissa tapauksissa mietitty merkityksiä yhdessä. Vielä analyysin loppuvaiheeseen on tehty muutoksia ja vaihdettu luokkia ja niiden sisältöä hieman. Kuten laadullisessa tutkimuksessa yleensä, on hyvä myöntää, että tässäkin työssä tekijöiden subjektiivisuus on voinut vaikuttaa aineiston analyysiin aina aineiston hausta alaluokkien muodostukseen asti. (Tuomi – Sarajärvi 2013: 135–136). Työn tekijöillä on omat ajatuksensa ja mielikuvansa vanhemmuudesta ja sen rooleista, joista irtautuminen analyysiä tehdessä on haastavaa. Tähän on kuitenkin työn eri vaiheissa pyritty.

Kokonaisuudessaan opinnäytetyöprosessi on kestänyt vuoden, jonka aikana työn kaikkia osia on arvioitu ja muokattu lisäten työn uskottavuutta ja luotettavuutta. Työn tekemisessä on ollut mukana opponetti, joka on omilla kommentteillaan auttanut muokkaamaan lopputulosta paremmaksi. Työtä tehdessä on myös hyödynnetty ohjausta, jonka avulla on pohdittu työn suuntaa ja työn loppuvaiheessa tekstin on lukenut ulkopuolinen lukija, joka on kertonut kommenttinsa työn sisältöön ja kieliasuun.

7.3 Johtopäätökset ja jatkotutkimusehdotukset

Tulosten perusteella muodostui kuusi johtopäätöstä, jotka ovat esiteltyinä taulukossa X.

Taulukko 3. Opinnäytetyön johtopäätökset

Johtopäätökset
<ul style="list-style-type: none"> - Kaikki Vanhemmuuden roolikartan roolit esiintyvät maahanmuuttajavanhemmilla eri kulttuureissa - Huoltajan rooli korostuu alle kouluikäisten lasten maahanmuuttajavanhemmilla yhtälailla suomalaisen roolikartan mukaan - Elämän opettajan rooli vaikuttaa olevan suurempi alle kouluikäisten lasten maahanmuuttajavanhemmilla kuin mitä se Vanhemmuuden roolikartan mukaan on - Taloudellinen tilanne ja työllistyminen vaikuttavat maahanmuuttajavanhempien rooleihin - Kulttuuriin sopeutuminen vaikuttaa maahanmuuttajavanhempien roolien esiintymiseen ja toteutumiseen - Sosiaalisilla suhteilla ja tukiverkostolla on vaikutusta maahanmuuttajavanhempien rooleihin

Jo tämän työn pienessä otannassa suomalaiseen kulttuuriin kehitetyn Vanhemmuuden roolikartan kaikki roolit tulevat esiin tuloksissa sekä maahanmuuttajaisillä että -äideillä, joka kertoo vanhemmuuden yleismaailmallisuudesta. Vaikuttavien tekijöiden merkityksestä roolien esiintymiseen ei voi vetää tarkkoja johtopäätöksiä. Johtopäätöksiä vetäminen ylipäänsä on työn aineiston koon ja hajanaisuuden vuoksi haastavaa. Esimerkiksi maahanmuuttajaäideillä ihmissuhdeosaajan ja rajojen asettajan roolit ovat työn tuloksien mukaan suurempia kuin isillä, mutta pienen otannan ja aineiston alkuperäisartikkeleiden tutkimusasettelujen vuoksi ei tämän perusteella voi vetää mitään johtopäätöstä äitien ja isien välisistä roolieroista. Rakkauden antajan rooli oli tuloksien mukaan vähäinen, mutta tästäkään ei voi edellä mainituista syistä tehdä johtopäätöksiä.

Yksi suurimmista koko työhön kauttaaltaan vaikuttavista tekijöistä on lähtö- ja tulokulttuurien rajaamattomuus ja se vaikeuttaa myös johtopäätösten tekemistä. Työssä käytetty aineisto koostui tutkimuksista, jotka on tehty Yhdysvalloissa, Etelä-Euroopassa ja Pohjoismaissa ja lisäksi tutkimuksien maahanmuuttajat ovat lähtöisin seitsemästä eri maasta. Tämä aineistossa esiintyvä kulttuurien monimuotoisuus vaikeuttaa johtopäätöksiä tekemistä ja tulosten yleistämistä koskien maahanmuuttajia Suomessa. Suurimmat Suomessa asuvat ulkomaalaistaustaiset ryhmät ovat Venäjältä ja Virosta. Näistä maista muuttaneita maahanmuuttajia ei aineistossa ollut kuin yhdessä tutkimuksessa. Irak ja Kiina kuuluvat myös suuriin maahanmuuttajaryhmiin Suomessa, ja näistä maista tulleita

sen sijaan aineistossa oli enemmän. Näin tulosten yleistäminen koskien Suomea on osittain mahdollista, mutta haastavaa ja suoria johtopäätöksiä ei voida tehdä. Kuitenkin tulokset osoittavat, että maahanmuuttajavanhemmillä on samoja vanhemmuuden rooleja ovatpa he mistä tulokulttuurista tahansa. Näin voidaan olettaa, että myös Suomeen muuttavilla maahanmuuttajavanhemmillä nämä samat asiat toistuvat. Sen lisäksi Suomeen tulee maahanmuuttajia kaikista maanosista, jolloin aineistossa tutkittuja ryhmiä on hyvä Suomessakin ottaa huomioon. Työn aineistosta valikoitiin pois pakolaisia tai turvapaikanhakijoita käsittelevät tutkimukset, vaan aineiston maahanmuuttajat ovat pysyvästi uudessa kotimaassa asuvia. Suomeen muuttavien yleisimmät muuton syyt ovat perhesiteet, työ tai opiskelu, jolloin pakolaisten rajaaminen aineiston ulkopuolelle lisää työn tulosten hyödynnettävyyttä suomalaisessa kontekstissa.

Kulttuuristen erojen lisäksi maahanmuuttajavanhemmuuteen vaikuttaa vanhempien ja vanhemman ja lapsen välisen suhteen yksilöllisyys. Jokainen vanhempi toteuttaa vanhemmuutta omalla tavallaan ja näin vanhemmuuden tutkiminen on haastavaa ja lisäksi hyvää ja toimivaa vanhemmuutta ei voida tarkkaan määritellä. Työn tarkoituksena ei kuitenkaan ollut selvittää toimivaa tai oikeanlaista vanhemmuutta vaan tarkastella vanhemmuuden roolien esiintymistä maahanmuuttajakontekstissa.

Opinnäytetyöprosessin myötä on noussut esiin neljä eri näkökulmaa työmme aiheeseen, joita olisi hyvä tutkia lisää. Elämän opettajan roolin merkityksen tullessa vahvasti esiin työn tuloksissa, voisi tutkimusaiheeksi tulevaisuudessa valikoitua pelkästään kyseisen roolin esiintyvyys ja merkitys maahanmuuttajaperheissä ja vanhempien kasvatustavoissa. Jotta saataisiin tietoa vanhemmuuden roolien muuttumisesta maahanmuuttoprosessin myötä, olisi esimerkiksi vertailututkimus maahanmuuttajien lähtömaan vanhempien ja maasta muuttaneiden vanhempien eroavaisuuksista hyödyllinen. Käytännön hoitotyössä olisi hyötyä myös tutkimuksesta, joka katsoisi käytännön tapoja tukea vanhemmuutta monikulttuurisessa hoitotyössä esimerkiksi vanhemmuuden roolikartan avulla. Maahanmuuttajien kohtaaminen hoitotyössä on nykypäivänä yhä yleisempää ja maahanmuuttajavanhempien kokemuksia siitä, kohtaavatko hoitoalan ammattilaiset heitä yksilöllisesti, olisi syytä tutkia. Huomioidaanko hoitotyössä vanhemmuuden roolien toteutumisen mahdollisia eroavaisuuksia millään tavalla?

Maahanmuuttajavanhempien tukeminen ja ohjaus on hoitotyössä tärkeää ja hoitotyöntekijät, jotka kohtaavat työssään maahanmuuttajaperheitä, voivat hyödyntää tämän opin-

näytetyön tuloksia. Maahanmuuttajia kohdatessa kulttuuritietämyksestä on hoitotyöntekijälle hyötyä, mutta kaikista tärkeintä on yksilöllinen, avoin ja ymmärtävä kohtaaminen. Se, että vanhempi on maahanmuuttajataustainen, ei itsessään kerro vanhemmuuden ja perhe-elämän voimavaroista ja haasteista. Jokainen perhe toimii omien tapojen ja oppiensa mukaan ja lisäksi vanhempien roolit perheissä ovat yksilöllisiä ja muuttuvia. Työn taustalla on Child-bearing migrant and immigrant women's health in Europe -hanke ja tähän verkostoon osallistuvat voivat hyödyntää työssä saatuja tuloksia. Opinnäytetyö julkaistaan myös Theseus -tietokannassa, jolloin sitä pystyvät hyödyntämään kaikki hoitotyön opiskelijat ja työntekijät.

Lähteet

Alitolppa-Niitamo, Anne - Moallin, Mohamed - Novitsky, Anita 2006. Monikulttuuriset vertaistuenryhmät. Ohjaajan opas. Ryhmämalli pikkulapsiperheiden vanhemmille. Helsinki: Väestöliitto.

Alitolppa-Niitamo, Anne 1993. Kun kulttuurit kohtaavat. Matkaopas maahanmuuttajan kohtaamiseen ja kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen. Suomen Mielenterveysseura. Helsinki: Sairaanhoitajien koulutussäätiö.

Andrew, Michele - Ovaskainen, Anu 2001. Vanhemmuuden roolikartan selkoversio. Teoksessa Rautiainen, Mari (toim.): Vanhemmuuden roolikartta. Syvennä ja sovela. Helsinki: Suomen Kuntaliitto. 85-89.

Aveyard, Helen 2014. Doing a literature review in health and social care. A practical guide. Maidenhead: Open University Press.

Barona-Vilar, Carmen – Mas-Pons, Rosa – Fullana-Montoro, Ana – Giner-Monfort, Jordi – Grau-Munoz, Arantxa – Bisbal-Sanz, Josep 2013. Perceptions and experiences of parenthood and maternal health care among Latin American women living in Spain: A qualitative study. *Midwifery* 29. 332-337.

Capps, Randolph C. – Bronte-Tinkew, Jacinta – Horowitz Allison 2010. Acculturation and father engagement with infants among Chinese- and Mexican-origin immigrant fathers. *Fathering* 8 (1). 61-92.

Carra, Cecilia – Lavelli, Manuela – Keller, Heidi - Kärtner, Joscha 2013. Parenting Infants: Socialization Goals and Behaviors of Italian Mothers and Immigrant Mothers From West Africa. *Journal of Cross-Cultural Psychology* XX (X). 1-17.

Cheah, Charissa S.L – Van Hook, Jennifer 2012. Chinese and Korean immigrants' early life deprivation: An important factor for child feeding practices and children's body weight in the United States. *Social Science & Medicine* 74. 744-752.

Cote, Linda R. – Kwak, Keumjoo – Putnick, Diane L. – Chung, Hyun Jin – Bornstein, Marc H. 2015. The Acculturation of Parenting Cognitions: A Comparison of South Korean, Korean Immigrant, and European American Mothers. *Journal of Cross-Cultural Psychology* 46 (9). 1115-1130.

D'Angelo, Angela Valdovinos – Palacios, Natalia A. – Chase-Lansdale, P. Lindsay 2012. Latino Immigrant Differences In Father Involvement With Infants. *Fathering* 10 (2). 178-212.

Eskola, Jari - Suoranta, Juha 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Haapio, Sari - Koski, Kirsti - Koski, Pirjo - Paavilainen, Riitta 2009. Perhevalmennus. Helsinki: Edita.

Hall, Stuart 2003. Kulttuuri, paikka, identiteetti. Teoksessa Lehtonen, Mikko - Löytty, Olli (toim.): Erilaisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino. 85-128.

Helminen, Marja-Liisa - Iso-Heiniemi, Mari 1999. Vanhemmuuden roolikartta. Käyttäjän opas. Helsinki: Suomen kuntaliitto.

Hermanson, Elina 2012. Vanhemmuuden roolikartta. Terveyskirjasto. Duodecim. Verkkodokumentti. <http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=kot00206>. Luettu 24.2.2016.

Ho, Grace W.K. 2013. Acculturation and its implications on parenting for Chinese immigrants: a systematic review. *Journal of Transcultural Nursing* 25 (2). 145-158.

Hofstede, Geert 2011. Dimensionalizing Cultures. The Hofstede Model in Context. Online Readings in Psychology and Culture. International Association for Cross-Cultural Psychology. Verkkodokumentti. <<http://scholarworks.gvsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1014&context=orpc>>. Luettu 10.11.2016.

Huhtala, Petri 2012. Vanhemmuutta tukevat tiedonlähteet. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto. Hoitotieteen laitos. Verkkodokumentti. https://www.utu.fi/fi/yksikot/med/yksikot/hoitotiede/julkaisut/Documents/abstraktit_2012/huhtala.pdf. Luettu 28.9.2016.

Hyvönen, Heli 2008. Maa muuttuu, muuttuuko äitiys? Suomalaisten ja virolaisten kokemuksia äitiydestä maahanmuuton jälkeen. *Yhteiskuntapolitiikka* 73 (5). 508-523.

Janhonen, Sirpa - Latvala, Eila 2001. Hoitaminen sosiaalisessa yhteydessä: grounded theory - tutkimusmetodologia. Teoksessa: Janhonen, Sirpa - Nikkonen, Merja (toim.) Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. Helsinki: WSOY. 165-207.

Jokela, Niina 2005. Vanhemmuus maahanmuuttajakontekstissa. Sosiokulttuurisen sopeutumisen haasteet. Pro gradu-tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Luettavissa sähköisesti. <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/8759/urn_nbn_fi_jyu-2005171.pdf?sequence=1>. Luettu 9.11.2016.

Juusola, Hannu 2013. Minkä rajan mukaan itä- ja länsimaat erotellaan? *Tiede*. Verkkodokumentti. <http://www.tiede.fi/artikkeli/kysy/minka_rajaa_mukaan_ita_ja_lansimaat_erotellaan>. Luettu 13.4.2016.

Kamalin, Masoud 2002. Kulturkompetens i socialt arbete. Om socialarbetarens och klientens kulturella bakgrund. Stockholm: Carlssons Bokförlag.

Kangasniemi, Mari - Pölkki, Tarja 2015. Aineiston käsittely: kirjallisuuskatsauksen ydin. Teoksessa Stolt, Minna - Axelin, Anna - Suhonen, Riitta (toim.): Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Turku: Turun yliopisto. 83-96.

Kankkunen, Päivi - Vehviläinen-Julkunen, Katri 2013. Tutkimus hoitotieteessä. Sanoma Pro: Helsinki.

Kekkonen, Marjatta - Aavaluoma, Sanna - Rautiainen, Mari 2006. Vanhemmuuden monet roolit. *Suomen Lääkärilehti* 61 (8). 847- 851. Luettavissa myös sähköisesti osoitteessa <<http://www.fimnet.fi/cl/laakarilehti/pdf/2006/SLL82006-847.pdf>>

Klemetti, Reija - Hakulinen-Viitanen, Tuovi (toim.) 2013. Äitiysneuvolaopas. Suosituksia äitiysneuvolatoimintaan. Opas 29/2013. Helsinki: Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos. Saatavissa myös sähköisesti <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/110521/THL_OPA2013_029_verkko.pdf?sequence=1>.

Koski, Pirjo 2015. Intercultural midwifery care and research. Opinnäytetyötarjonta 2015. Dia-sarja. Julkaisematon verkkodokumentti. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Kuittinen, Saija - Isosävi, Sanna 2013. Vanhemmuus ja pienten lasten hoiva eri kulttuureissa. Teoksessa Alitolppa-Niitamo, Anne - Fågel, Stina - Säävälä, Minna (toim.): Olemme muuttaneet - ja kotoudumme. Maahan muuttaneen kohtaaminen ammatillisessa työssä. Helsinki: Väestöliitto. 78-95.

Kyngäs, Helvi - Vanhanen, Liisa 1999. Sisällön analyysi. Hoitotiede 11 (1). 3-12.

Lastenneuvola lapsiperheiden tukena 2004. Opas työntekijöille. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2004:14. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. Saatavissa myös sähköisesti <<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/114371/Opp200414.pdf?sequence=1>>.

Latvala, Eija - Vanhanen-Nuutinen, Liisa 2001. Laadullisen hoitotieteellisen tutkimuksen perusprosessi: Sisällönanalyysi. Teoksessa: Janhonen, Sirpa - Nikkonen, Merja (toim.): Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. Helsinki: WSOY. 21-43.

LeCuyer, Elizabeth A. - Zhang Yi 2015. An integrative review of ethnic and cultural variation in socialization and children's self-regulation. Journal of Advanced Nursing 71(4). 735–750. Luettavissa myös sähköisesti osoitteessa <<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/102059/9kansanterveys2005.pdf?sequence=1>>.

Maahanmuuttovirasto 2016. Sanasto. Verkkodokumentti. <http://www.migri.fi/medialle/sanasto#M_fi>. Luettu 24.3.2016.

Mannerheimin lastensuojeluliitto. Kasvatus ja kasvatustietoisuus. Vanhempainnetti. Verkkodokumentti. http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/vanhemmuus_ja_kasvatus/kasvatuksen_tapoja/. Luettu 13.4.2016.

Marttunen, Mauri 2005. Riittävän hyvä vanhemmuus. Kansanterveyslaitoksen tiedotuslehti 9. 4-5.

Mikkeli, Heikki 2011. Kulttuuri käsitteenä. Helsingin yliopisto. Verkkodokumentti. <http://www.helsinki.fi/aluejakulttuurintutkimus/opiskelu/opinto-opas/alku_Mikkeli_09.09.2011.pdf>. Luettu 9.11.2016.

MOT Gummerus Uusi suomen kielen sanakirja 1998. MOT sanakirjasto. Helsinki: Gummerus Kustannus Oy ja Kielikone. Luettavissa myös sähköisesti osoitteessa <<https://mot.kielikone.fi/mot/metropolia/netmot.exe>>.

MOT Kielitoimiston sanakirja 2012. MOT sanakirjasto. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus ja Kielikone Oy. Luettavissa myös sähköisesti osoitteessa <<https://mot.kielikone.fi/mot/metropolia/netmot.exe?motportal=80>>.

Muuttoliikettä ja muuttajia koskevat tilastot. 2015. Eurostat. Statistics explained. Verkkodokumentti. <http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/fi>. Luettu 20.4.2016.

Niela-Vilén, Hannakaisa - Hamari, Lotta 2016. Kirjallisuuskatsauksen vaiheet. Teoksessa Stolt, Minna - Axelin, Anna - Suhonen, Minna (toim.): Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Turku: Turun yliopisto. 23-34.

Niela-Vilén, Hannakaisa - Kauhanen, Lotta 2015. Kirjallisuuskatsauksen vaiheet. Teoksessa Stolt, Minna - Axelin, Anna - Suhonen, Riitta (toim.): Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Turku: Turun yliopisto. 23-36.

Niemistö, Raimo 2004. Ryhmän luovuus ja kehitysehdot. Helsinki: Palmenia-kustannus.

Novitsky, Anita. Lastenkasvatuksesta ja vanhemmuudesta. Kasvatusvihkonen venäjänkielisille vanhemmille. Väestöliitto. Luettavissa myös sähköisesti osoitteessa <<http://www.vaestoliitto.fi/@Bin/1716857/VEN%C3%84J%C3%84+suomeksi.pdf>>.

Ny, Pernilla – Plantin, Lars – Dajin-Karlsson, Elisabeth – Dykes, Anna-Karin 2008. The experience of Middle Eastern men living in Sweden of maternal and child health care and fatherhood: focus-group discussions and content analysis. *Midwifery* 24. 281-290.

Park, So Hyun – Patil, Crystal L. – Norr, Kathleen F. 2016. Korean Immigrant Motherhood: Child-Rearing and Child Weight. *Family and Community Health* 39 (1). 3-12.

Peltola, Marja 2009. Intergenerational relations in families with an immigrant background. Report on family interviews for project INTERFACE. The Finnish Youth Research Network. Luettavissa sähköisesti <<http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/interface.pdf>>.

Peltola, Marja 2014. Kunnollisia perheitä. Maahanmuutto, sukupolvet ja yhteiskunnallinen asema. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.

Rautiainen, Mari (toim.) 2001. Vanhemmuuden roolikartta. Syvennä ja sovela. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.

Räty, Minttu 2002. Maahanmuuttaja asiakkaana. Helsinki: Tammi

Schmitt, Florence - Piha, Jorma 2013. Vanhemmuudesta – vanhempana oleminen ja vanhempana toimiminen. Turvapoiju. Meri-Lapin mielenterveysseura. Verkkodokumentti. <http://www.turvapoiju.fi/vanhemmuudesta/>. Luettu 28.9.2016.

Schmitt, Florence 2003. Riittävän hyvä vanhemmuus. Teoksessa Sinkkonen, Jari (toim.): Pesästä lentoon. Kirja lapsen kehityksestä kasvattajalle. Helsinki: WSOY. 298-326. Luettavissa myös sähköisesti osoitteessa: <<http://www.turvapoiju.fi/riittavan-hyva-vanhemmuus/>>.

Schubert, Carla 2013. Kotoutumisen psykologiaa. Teoksessa Alitolppa-Niitamo, Anne - Fågel, Stina - Säävälä, Minna (toim.): Olemme muuttaneet - ja kotoudumme. Maahanmuuttaneen kohtaaminen ammatillisessa työssä. Helsinki: Väestöliitto. 63-77.

Shawna J., Lee – Altschul, Inna 2015. Spanking of Young Children: Do Immigrant and U.S.-Born Hispanic Parents Differ? *Journal of Interpersonal Violence* 30 (3). 475-498.

Sinkkonen, Jari 2003. Vanhemmuuden vaikea pesti. Teoksessa Sinkkonen, Jari (toim.): Pesästä lentoon. Kirja lapsen kehityksestä kasvattajalle. Helsinki: WSOY. 291-297.

Suhonen, Riitta - Axelin, Anna - Stolt, Minna 2016. Erilaiset kirjallisuuskatsaukset. Teoksessa Stolt, Minna - Axelin, Anna - Suhonen, Minna (toim.): Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Turku: Turun yliopisto. 7-22.

Suomen tilastollinen vuosikirja 2015. Tilastokeskus. 110. vuosikerta. Helsinki. Luettavissa myös sähköisesti <http://www.stat.fi/tup/julkaisut/tiedostot/julkaisuluetteloyyti_stv_201500_2015_12602_net.pdf>

Säävälä, Minna 2011. Perheet muuttoliikkeessä. Perustietoa maahan muuttaneiden kohtaamisesta. Helsinki: Väestöliitto.

THL 2014. Hyvinvointi- ja terveyserot. Lapset ja perheet. Verkkodokumentti. Luettavissa osoitteessa <<https://www.thl.fi/sv/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/elamankulku/lapset-ja-perheet>>. Luettu 5.4.2016.

Tolonen, Virpi. Vanhemmuuden roolikartta maahanmuuttajille. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Verkkodokumentti. <<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyomenetelmat-ja-valineet/tyovalineet/vanhemmuuden-roolikartta-maahanmuuttajille>> Luettu 15.4.2016.

Tuomi, Jouni - Sarajärvi, Anneli 2013. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. 2012. Verkkodokumentti. http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf. Luettu 21.11.2016

Ulkomaalaistaustaiset. Tilastokeskus. Verkkodokumentti. <<http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/index.html/maahanmuuttajat-vaestossa/ulkomaalaistaustaiset>>. Luettu 11.11.2016.

Valkeapää, Kirsi 2016. Tutkimusaineiston valinta systemaattisessa kirjallisuuskatsauksessa. Teoksessa Stolt, Minna - Axelin, Anna - Suhonen, Minna (toim.): Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Turku: Turun yliopisto. 56-66.

Walker, Lorraine O. - Kirby, Russel S. 2009. Conceptual and Measurement Issues in Early Parenting Practices Research: An Epidemiologic Perspective. *Maternal & Child Health Journal* 14. 958-970.

Vanhemmuuden roolikartta 2013. Varsinais-Suomen Lastensuojelukuntayhtymä. Verkkodokumentti. <<http://www.vslk.fi/index.php?id=19>>. Luettu 24.2.2016.
Verkkodokumentti. <<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/102059/9kansanterveys2005.pdf?sequence=1>>. Luettu XX.XX.XXXX

Vilén, Marika - Vihunen, Riitta - Vartiainen, Jari - Sivén, Tuula - Neuvonen, Sohvi - Kurvinen, Auli 2006. Lapsuus. Erityinen elämänvaihe. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Vuokila-Oikkonen, Päivi - Janhonen, Sirpa - Nikkonen, Merja 2001. Kertomukset hoitotieteellisen tiedon tuottamisesta: narratiivinen lähestymistapa. Teoksessa: Janhonen, Sirpa - Nikkonen, Merja (toim.) Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. Helsinki: WSOY. 81-115.

Väestö 2016. Väestörakenne. Tilastokeskus. Verkkodokumentti. <http://tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html>. Luettu 11.11.2016.

Väestörakenne 2015. 2016. Vuosikatsaus. Tilastokeskus. Verkkodokumentti.
<http://stat.fi/til/vaerak/2015/01/vaerak_2015_01_2016-09-23_fi.pdf>. Luettu
11.11.2016.

Zeigler, Karen - Comarota, Steven A. 2015. Immigrant Population Hits Record 42.1 Million in Second Quarter of 2015. Center for Immigration Studies. Verkkodokumentti.
<<http://cis.org/Immigrant-Population-Hits-Record-Second-Quarter-2015>>. Luettu
15.4.2016.

Zong, Jie - Batalova, Jeanne 2016. Frequently Requested Statistics on Immigrants and Immigration in the United States. Migration Policy Institute. Verkkodokumentti.
<<http://www.migrationpolicy.org/article/frequently-requested-statistics-immigrants-and-immigration-united-states#Top>>. Luettu 15.4.2016.

Tiedonhaku

Tietokanta ja hakusanat	Rajaukset	Artikkelien kokonaismäärä	Otsikon perusteella valitut	Tiivistelmän perusteella valitut	Koko tekstin perusteella valitut
Cinahl: immigra* AND parent* AND role*	2010-2015 language: english age: all adult, child, preschool: 2-5 years, infant: 1-23 months, infant, newborn: birth-1 month	69	17	8	3
Cinahl: “new culture” AND parent*	2006-2016	8	1	1	0
Cinahl: fatherhood AND immi- gra*	2006-2016	10	5	0	0
Cinahl: motherhood AND im- mgra*	2006-2016	47	6	5	2
Cinahl: infants AND accultura- tion AND parent*	2006-2016	27	10	8	5 (3 uutta)
Medic: mother* AND immi- gra*	2006-2016 kaikki kielet kaikki julkaisutyypit	5	2	0	0
Medic: vanhem* AND maa- hanmuutta*	2006-2016 kaikki kielet kaikki julkaisutyypit	3	1	0	0
Medic: “family Health” AND im- mgra*	2006-2016 kaikki kielet kaikki julkaisutyypit	4	2	0	0
Manuaalis- esti					2
Yhteensä					10

Aineistotaulukko

Nu- mero	Tekijä (t), vuosi, maa, jossa tutkimus tehty	Otsikko	Tarkoitus	Kohderyhmä (Otos)	Aineiston keruu ja analysointi	Päätulokset
1	Barona-Vilar, Carmen – Mas-Pons, Rosa – Fullana-Montoro, Ana – Giner-Monfort, Jordi – Grau-Munoz, Arantxa – Bisbal-Sanz, Josep 2013, Espanja	Perceptions and ex- periences of parenthood and ma- ternal health care among Latin Ameri- can women living in Spain: A qualitative study	Tutkii Latinalaisamerikka- laisten (Bolivia ja Ecu- ador) kokemuksia ja ha- vaintoja vanhemmuudesta ja äitiyshuollosta Espan- jassa.	n=50 (26 naista ja 24 kättilöä)	Pienryhmäkes- kustelu ja laadul- linen sisäl- lönanalyysi	Kolme päätulosta olivat, että naiset näkivät äitiyden ole- van naisen ensisijainen rooli ja näkivät itsensä lasten parhaana hoitajana. Heidän mu- kaan miehet yleensä tekevät päätökset koskien seksiä ja raskaaksi tulemistä. Naiset eivät kokeneet tarvetta käydä raskauden aikaisissa terveystarkastuksissa yhtä usein kun mitä suositeltiin.
2	Capps, RC – Bronte- Tinkew J. – Hrowitz A. 2010, Yhdysvallat	Acculturation and fa- ther engagement with infants among Chinese- and Mexi- can-origin immigrant fathers	Tutkii kuinka kulttuuriin so- peutuminen liittyy Kiinasta ja Mexicosta kotoisin ole- vien isien lapsen sitoutu- miseen.	n=650 isää (450 Mexico, 200 Kiina), joi- den lapset oli- vat 9 kuukau- den ikäisiä	Kyselylomake ja määrällinen si- sällönanalyysi.	Yhdysvaltain kansalaisuu- della on negatiivinen vaiku- tus Kiinalaisten isien hellyy- teen lapsia kohtaan ja eng- lannin kielen käytöllä on po- siitiivinen vaikutus Meksiko- laisten isien lapsen hoitoon.
3	Carra, Cecilia – Lavelli, Manuela – Keller, Heidi – Kärtner, Joscha 2013, Italia	Parenting Infants: Socialization Goals and Behaviors of Italian Mothers and Immigrant Mothers From West Africa	Tutkii äidin ja lapsen väli- sen vuorovaikutuksen ta- voitteita ja äidin käyttäyty- mistä sekä näiden eroa- vuuksia Italialaisilla ja Afri- kasta muuttaneilla äideillä Italiassa.	n=40 (20 Ita- lialaista ja 20 Länsi-Afriikka- laista), joilla oli alle 3 kuu- kautta vanha lapsi	Haastattelu ja havainnointi. Määrällinen ana- lyysi	Maahanmuuttaja äidit koros- tivat enemmän yhteenkuulu- vuutta ja fyysistä läheii- syyttä, kun taas italialaiset äidit korostivat kasvokkain ole- mistä. Äitien käyttämän ää- nen ja sanojen määrässä ei

						ollut eroja, mutta tavassa oli. Maahanmuuttajien joukossa oli nähtävissä maahanmuuton aiheuttamia muutoksia.
4	Cheah, Charissa S.L – Van Hook, Jennifer 2012, Yhdysvallat	Chinese and Korean immigrants' early life deprivation: an important factor for child feeding practices and children's body weight in the United States	Tutkii Kiinalaisten ja Korealaisten maahanmuuttajavanhempien lapsuuden materiaalisien puutteen ja ruuan saannin epävarmuuden sekä kulttuuriin sopeutumisen yhteyttä lapsen herkkujen kulutuksen määrään, lapsen painoon sekä heidän tapoihinsa ruokkia lasta ja arvioida lapsen painoa.	n=130 vanhempaa, joiden lapset olivat 3-8-vuotiaita	Kyselylomake ja määrällinen sisällönanalyysi.	Maahanmuuttajavanhempien lapsuuden materiaaliset vaikeudet vaikuttavat heidän tapansa ruokkia lapsiaan ja arvioida heidän painoa, mutta tämä vaikutus saattaa heikentyä kulttuuriin sopeutumisen myötä
5	Cote, Linda R. – Kwak, Keumjoo – Putnick, Diane L. – Chung, Hyun Jin – Bornstein, Marc H. 2015, Yhdysvallat	The Acculturation of Parenting Cognitions: A Comparison of South Korean, Korean Immigrant, and European American Mothers	Selvittää kulttuurin vaikutuksia vanhemmuuden kokemiseen ja sopeutumiseen maahanmuuttajaäideillä kolmen kulttuurin välillä.	n=179 20 kuukautta vanhan lapsen äitiä (73 Etelä-Korealaista, 50 Koreasta muuttanutta, 56 Euroopan Amerikkalaista)	Kyselylomake ja määrällinen sisällönanalyysi.	Korealaiset ja amerikkalaiset äidit erosivat toisistaan neljällä viidestä tutkituista tekijästä, jotka kuvaavat onnistumisen tai epäonnistumisen taustalla olevia syitä ja kokemuksiaan kaikilla neljällä tutkitulla tekijällä. Maahanmuuttajat olivat osittain lähempänä Yhdysvaltalaisia ja osittain Korealaisia äitejä.
6	D'Angelo, Angela Valdivinos – Palacios, Natalia A. – Chase-Lansdale, Lindsay 2012, Yhdysvallat	Latino immigrant differences in father involvement with infants	Tutkii latinalaisamerikkalaisten isien maahanmuuttajastatuksen ja 1-vuotiaan lapsen elämään osallistumisen suhdetta.	n=787 latinalaisamerikkalaista isää	Yksilöhaastattelu ja määrällinen sisällönanalyysi	Maahanmuuttajaisät olivat enemmän lastensa saatavilla, mutta olivat vähemmän sitoutuneita lapsen hoitoon.
7	Hyvönen, Heli 2008, Suomi	Maa muuttuu, muuttuuko äitiys? Suomalaisien ja virolaisten	Tutkii kuinka maastamuutto vaikuttaa kokemukseen äitiydestä ja mitä naisten pitää huomioida	n=48 äitiä(24 Suomessa asuvaa Viro-	Teemahaastattelu ja laadullinen sisällönanalyysi	Kokemus äitiydestä oli osittain erilainen ryhmien välillä. Tavoitteiden tasolla lapsesta

		kokemuksia äitiydestä maahanmuuton jälkeen	uudessa asuinmaassa, kun he muuttavat yhdessä lastensa kanssa.	laista ja 24 Virossa asuvaa Suomalaista), joiden lapset olivat 1-25-vuotiaita		huolehtimisessa ja kasvatuksessa ei ollut sen suurempia eroja, mutta toiminnan tasolla käytänteissä oli huomattavia eroja. Maastamuutto vaikutti äitiyteen monella tavalla, suuri ero oli suurperhe ja ydinperhe kulttuuri.
8	Ny, Pernilla – Plantin, Lars – Dajin-Karlsson, Elisabeth – Dykes, Anna-Karin 2008, Ruotsi	The experience of Middle Eastern men living in Sweden of maternal and child health care and fatherhood: focus-group discussions and content analysis	Kuvaa, miten Lähi-idästä kotoisin olevat miehet kokevat lapsi- ja äitiyshuollon sekä isäksi tulemisen Ruotsissa.	n=16 isää, lapset 3 viikokoisia - 28 vuotiaita	Ryhmä- ja semistrukturoitu yksilöhaastattelu Laadullinen sisällönanalyysi.	Empaattisten ammattilaisten kohtaaminen tärkeys, uusien asemien löytäminen perheen sisällä sekä sosiaalisten vaatimusten kokemus nousivat esille.
9	Park, So Hyun – Patil, Crystal L. – Norr, Kathleen F. 2016, Yhdysvallat	Korean Immigrant Motherhood: Child-Rearing and Child Weight	Saada tietoa Koreasta muuttaneiden äitien kokemuksista vanhemmuudesta, maahanmuutosta ja lapsen kasvatuksesta Yhdysvalloissa.	n=20 äitiä, joilla oli 2-5-vuotiaat lapset	Pienryhmäkeskustelut. Laadullinen sisällönanalyysi.	Korealaiset harjoittavat intensiivistä vanhemmuutta ja kantavat siitä huolta/ovat stressaantuneita He kuvaavat kasvatustrategiansa ja tiedostavat sosiaalisen tuen puutteiden tuomat vaikeudet.
10	Shawna J., Lee – Altschul, Inna 2015, Yhdysvallat	Spanking of young children: do immigrant and U.S.-born Hispanic parent differ?	Selvittää käyttävätkö maahan muuttaneet latinalais-amerikkalaiset vanhemmat fyysistä väkivaltaa 3-4 vuotiaita lapsiaan kohtaan vähemmän kuin Yhdysvalloissa syntyneet	n=1739 vanhempaa (1089 äitiä (418 maahanmuuttajaa), 650 isää (300 maahanmuuttajaa))	Yksilöhaastattelu ja määrällinen sisällönanalyysi.	Maahan muuttaneet latinalaisamerikkalaiset vanhemmat käyttävät fyysistä väkivaltaa vähemmän kuin Yhdysvalloissa syntyneet.

Analyysitaulukko

Maahanmuuttajaisät			
Yläluokka	Alkuperäisilmaus	Pelkistys	Alaluokka
Huoltaja	<p>1) Men are often guilty of a lack of involvement and frequently tend to avoid their parental responsibility towards their child. (tutkimus 1: 334)</p> <p>2) ...for Mexican fathers and Chinese fathers, there are no significant associations between any measures of acculturation and care-giving activities (a) wash the child b) take the child for a walk or take the child along on an errand c) dress the child) for fathers. (tutkimus 2: 76)</p> <p>3) ...positive associations between English language proficiency and involvement in cognitively stimulating activities (<i>read, tell stories, sing songs</i>) for both Chinese immigrant fathers as well as for Mexican immigrant fathers. (tutkimus 2: 78)</p> <p>4) ...no significant associations between any of the measures of acculturation and nurturing activities (a) woke with the child a night b) remained at home with the child when ill and took the child to the doctor) for Chinese immigrant fathers... (tutkimus 2: 78)</p> <p>5) For Mexican immigrant fathers, the linguistic dimension of acculturation (English used in the household) is associated with lower levels of nurturing (a) woke with the child a night b) remained at home with the child when ill and took the child to the doctor) and the attainment of u.s. citizenship is also associated with lower levels of nurturing. (tutkimus 2: 78)</p> <p>6) ... no associations between acculturation and physical care activities (a) change diapers b) prepare meals and bottles and fed the child) for Chinese immigrant fathers... (tutkimus 2: 78)</p> <p>7) ...for Mexican fathers, the linguistic dimension of acculturation - speaking English in the household is associated with lower levels of physical care (a) change diapers b) prepare meals and bottles and fed the child). (tutkimus 2: 78)</p> <p>8) We found that social contacts was a significant predictor of father involvement for Chinese immigrant fathers. (tutkimus 2: 84)</p> <p>9) We also found that social support was positively associated with care-giving activities (a) wash the child b) take the child for a walk or take the</p>	<p>4b) Kulttuuriin sopeutumisella ei vaikutusta sairaan lapsen hoitoon</p> <p>5b) Englannin kielen käyttö ja kansalaisuuden saaminen yhdistetty vähäiseen sairaan lapsen hoitoon</p> <p>28) Taloudellisen tilanteen vuoksi lapset jäivät paitsi monesta asiasta.</p> <p>30a) Kokivat itsensä elättäjiksi, jos olivat asuneet maassa lyhyen aikaa</p> <p>6b) Kulttuuriin sopeutuminen ei vaikuta lapsen syömisestä huolehtimiseen</p> <p>7b) Kielellinen osaaminen yhdistetty vähäisempään syömisestä huolehtimiseen</p> <p>9e) Sosiaalinen tuki lisää lapsen syömisestä huolehtimista.</p> <p>13) Lasten ruokavaliota seurataan, ylen- syönti tai ylipaino ei ole huolenaihe ja vanhemmilla vastuuta lapsen ruokavaliosta.</p> <p>14) Kulttuuriin sopeutuminen ei vaikuta lapsen ruokatottumuksiin tai painoon.</p> <p>15) Epävarmuus ruuan suhteen omassa lapsuudessa vähentää vastuuta lapsen ruokavaliosta.</p> <p>16a) Vähäisempi kulttuuriin sopeutuminen ja köyhemässä kotitaloudessa kasvaminen vähentää lapsen ruokavalion tarkkailua.</p>	<p>Sairaushoitaja</p> <p>Elättäjä</p> <p>Ruoan antaja</p>

<p>child along on an errand c) dress the child) and physical care activities (d) change diapers e) prepare meals and bottles and fed the child) for both groups of fathers. (tutkimus 2: 85)</p> <p>10) We also found that the presence of additional adults in the household was negatively associated with caregiving (a) wash the child b) take the child for a walk or take the child along on an errand c) dress the child) for Chinese immigrant fathers. (tutkimus 2: 85)</p> <p>11) Additional father characteristics such as more positive perceptions of the father role (both groups), and father's poverty status (Chinese-origin fathers) were positively associated with father involvement reinforcing the notion that a broad constellation of individual father characteristics influence their interactions with children. (tutkimus 2: 85)</p> <p>12) No to be forgotten as well are the importance of maternal characteristics such as mother's age, and maternal employment that influence father's involvement. (tutkimus 2: 85)</p> <p>13) In terms of child feeding practices, the average monitoring score was 3.1 (<i>range 1-5</i>), the average score for concern about the child eating too much or becoming overweight was 1.8, and the average score on perceived responsibility for the child's diet was 3.7. (tutkimus 4: 748)</p> <p>14) ... results show no significant direct association between parents' acculturation and child feeding practices, evaluations of their child's body size, their child's soda/sweet consumption, and their child's weight. (tutkimus 4: 748)</p> <p>15) Parents who experienced food insecurity in childhood perceived less responsibility for their child's diet and were more likely to evaluate their child as weighing less than ideal... early life material deprivation was not associated with any of the outcomes. (tutkimus 4: 748-749)</p> <p>16) a) Among less acculturated parents..., those who grew up in poorer households are less likely to monitor what their child eats..., less concerned about their child eating too much or becoming overweight... and perceive themselves to be less responsible for their child's diet than parents growing up in wealthier households... b) parents who are more acculturated the association between early life material deprivation and these child feeding practices operate in the opposite direction. (tutkimus 4: 749)</p>	<p>16b) Kulttuuriin sopeutuminen ja oman lapsuuden materiaallinen puutos lisää lapsen ruokavalion tarkkailua.</p> <p>17) Materiaalinen puute omassa lapsuudessa ei vaikuttanut lapsen painoon tai makeisten kulutukseen</p> <p>18a) Epävarmuus ruuan suhteen omassa lapsuudessa lisäsi lapsen makeisten kulutusta vähemmän kulttuuriin sopeutuneilla vanhemmilla</p> <p>18b) Epävarmuus ruuan suhteen omassa lapsuudessa vähentää lapsen makeisten kulutusta enemmän kulttuuriin sopeutuneilla vanhemmilla.</p> <p>19a) Epävarmuus ruuan suhteen omassa lapsuudessa lisää vastuuta lapsen ruokavaliosta vähemmän kulttuuriin sopeutuneilla vanhemmilla</p> <p>19b) Epävarmuus ruuan suhteen omassa lapsuudessa vähentää vastuuta lapsen ruokavaliosta enemmän kulttuuriin sopeutuneilla vanhemmilla</p> <p>20c) Hyvässä parisuhteessa osallistuu lapsen syömisestä huolehtimiseen enemmän</p> <p>22c) Osallistuu vähemmän lapsen syömisestä huolehtimiseen</p> <p>26c) Joilla on poikalapsi osallistuvat enemmän lapsen syömisestä huolehtimiseen</p> <p>4a) Kulttuuriin sopeutumisella ei vaikutusta lapsen kanssa heräämiseen yöllä</p> <p>5a) Englannin kielen käyttö ja kansalaisuuden saaminen yhdistetty vähäiseen heräämiseen lapsen kanssa yöllä.</p>	<p>Unen turvaaja</p>
---	---	-----------------------------

	<p>27) Becoming a father was life-changing, and brought with it big responsibilities for the care and upbringing of the children. (tutkimus 8: 285)</p> <p>28) The men stated that, in Sweden, the economic situation was more difficult than in Iraq. Their children missed many things. (tutkimus 8: 286)</p> <p>29) But they all shared the common experience of being an immigrant man in Sweden who had been given the opportunity to take part in a new field, that of maternity and child health care. (tutkimus 8: 288)</p> <p>30) ...participants had lived in Sweden for a shorter period of time. a) The men saw themselves as the breadwinners, b) as having responsibility for their families. (tutkimus 8: 288)</p> <p>31) In Sweden, the couple had only each other and needed to help one another; therefore, the relationship between the parents seems to be important for the involvement of the father in the care of young children. (tutkimus 8: 288)</p> <p>32) ...they (immigrant mothers) described this (outdoor physical activities) as the father's job. Since it is fathers that take charge of outdoor activities, this means that the child's outdoor physical activity is primarily determined by what the father likes to do. (tutkimus 9: 8)</p>	<p>7a) Kielellinen osaaminen yhdistetty vähäisempään vaippojen vaihtamiseen osallistumiseen</p> <p>9a) Sosiaalinen tuki lisää lapsen pesemiseen osallistumista</p> <p>10a) Ylimääräisten aikuisten läsnäolo kotitaloudessa vähentää lapsen pesemistä</p> <p>9d) Sosiaalinen tuki lisää lapsen vaippojen vaihtamiseen osallistumista.</p> <p>26b) Joilla on poikalapsi osallistuvat enemmän lapsen vaippojen vaihtoon</p> <p>20b) Hyvässä parisuhteessa osallistuu lapsen vaippojen vaihtoon enemmän</p> <p>22b) Osallistuu vähemmän lapsen vaippojen vaihtoon</p> <p>2c) Kulttuuriin sopeutuminen ei vaikuta lapsen pukemiseen osallistumiseen</p> <p>9c) Sosiaalinen tuki lisää lapsen pukemiseen osallistumista</p> <p>10c) Ylimääräisten aikuisten läsnäolo kotitaloudessa vähentää osallistumista lapsen pukemiseen</p> <p>1) Syyllistyvät osallistumattomuuteen ja välttävät vanhemmuuden vastuuta.</p> <p>11) Positiivinen käsitys isän roolista ja toimeentulo lisää isän osallistumista</p> <p>12) Äidin ikä ja työllisyys vaikuttavat isän osallistumiseen</p> <p>8) Sosiaaliset kontaktit lisää isän osallistumisen todennäköisyyttä.</p> <p>23) Perinteiset asenteet yhdistetty vähäisempään osallistumiseen</p>	<p>Vaatettaja</p> <p>Vastuun kantaja</p>
--	--	---	--

		<p>27) Isäksi tuleminen toi mukanaan ison vastuun lapsen hoidosta ja kasvatuksesta.</p> <p>31) Vanhempien ollessa kahdestaan heidän välinen suhde vaikutti osallistumiseen pienten lasten hoitoon.</p> <p>29) Uuteen osa-alueeseen, eli lasten hoitotyöhön, osallistuminen.</p> <p>30b) Kokivat itsensä vastuun kantajiksi, jos olivat asuneet maassa lyhyen aikaa</p>	
Rakkauden antaja	<p>33) ...significant negative associations between u.s. citizenship and paternal warmth (<i>hold the child and tickle the child</i>) for Chinese-born as well as for Mexican-born fathers. (tutkimus 2: 76)</p> <p>34) ...no significant associations between any of the measures of acculturation and nurturing activities (<i>soothed the child when she/he was upset</i>) for Chinese immigrant fathers... (tutkimus 2: 78)</p> <p>35) ... for Mexican immigrant fathers, the linguistic dimension of acculturation (English used in the household) is associated with lower levels of nurturing (<i>soothed the child when she/he was upset</i>) and the attainment of u.s. citizenship is also associated with lower levels of nurturing. (tutkimus 2: 78)</p> <p>36) For Chinese immigrant fathers, social contact with friends increased the likelihood of paternal warmth with infants. (tutkimus 2: 84)</p>	<p>33) Kansalaisuus yhdistetty vähäisempään läheisyyteen.</p> <p>36) Sosiaaliset kontaktit ystävien kanssa lisää läheisyyttä.</p> <p>34) Kulttuuriin sopeutuminen ei vaikuta lohduttamiseen</p> <p>35) Kansalaisuus ja tulomaan kielen käyttö yhdistetty vähäisempään lohduttamiseen</p>	<p>Läheisyyden antaja</p> <p>Lohduttaja</p>
Elämän opettaja	<p>37) Several men stated that a good father is a person who can combine the two worlds, bringing up the children as tradition calls for but in a new county. Two fathers stated that it was difficult to find the role as a father in Sweden and that one doesn't feel the responsibility for being a father here, but it is important that you take that responsibility. (tutkimus 8: 285)</p> <p>38) Not being the sole provider for the family was also hard for the men in their relationships with their wives and children, because it was difficult to be a good role model if you were unable to show your children that you could take care of them financially. (tutkimus 8: 286)</p> <p>39) The men also discussed how difficult it was to be a role model for your children when you had no job and no status. (tutkimus 8: 288)</p> <p>40) FB parents were also more likely to endorse traditional gender norms and attend religious services more frequently than NB parents. (tutkimus 10: 489)</p>	<p>37) Kokevat, että hyvä isä osaa yhdistää kaksi kulttuuria ja ottaa vastuuta vanhempana</p> <p>40) Tukevat enemmän perinteisiä sukupuolinormeja.</p> <p>38) Esikuvana oleminen on vaikeaa, jos ei pysty pitämään huolta lapsistaan taloudellisesti.</p> <p>39) Esikuvana oleminen lapsille on vaikeaa ilman työtä ja asemaa.</p>	<p>Kulttuurin edustaja</p> <p>Mallin antaja</p>

Ihmissuhde-osaaja	41) To spend time with your children... were important aspects of the father's role. (tutkimus 8: 285)	41) Ajanvietto lasten kanssa on tärkeää.	Yhteisen ajan antaja
Rajojen asettaja	42) ... FB Hispanic parents were less likely to use spanking than NB parents. (tutkimus 10: 489) 43) ... endorsement of traditional gender norms was not significant direct predictor of spanking at Wave 3 among fathers, there was a significant indirect effect of nativity status on spanking mediated by endorsement of traditional gender norms. (tutkimus 10: 490)	42) Vanhemmat käyttää vähemmän fyysistä väkivaltaa 43) Perinteisten sukupuolienormien kannatus ei ennusta fyysistä väkivaltaa. Kansalaisuus yhdistettynä perinteisiin sukupuolienormeihin lisäsi fyysistä väkivaltaa.	Rankaisija

Maahanmuuttajaäidit			
Yläluokka	Alkuperäisilmaus	Pelkistys	Alaluokka
Huoltaja	<p>1) ...they interpret motherhood as being the primary role of a woman, through which they achieve fulfilment. It also involves the idea of putting the wellbeing of other family members before one's own. Accordingly, the mother is the one who should fully assume responsibility for her children's care and upbringing, as well as for their education. (tutkimus 1: 334)</p> <p>2) ...the migratory process itself occasionally contributes to the change in this separation from traditional gender roles, when it is the woman who finds employment more easily and becomes the main breadwinner for the family. (tutkimus 1: 334)</p> <p>3) Another obstacle mentioned is the compatibility of motherhood with working life, which prevents the women from dedicating themselves adequately to the care and upbringing of their children. (tutkimus 1: 335)</p> <p>4) ...no significant differences between the two cultural groups were found for the durations of... Primary Care. (tutkimus 3: 8)</p> <p>5) In terms of child feeding practices, the average monitoring score was 3.1 (range 1-5), the average score for concern about the child eating too much or becoming overweight was 1.8, and the average score on perceived responsibility for the child's diet was 3.7. (tutkimus 4: 748)</p> <p>6) ... results show no significant direct association between parents' acculturation and child feeding practices, evaluations of their child's body size, their child's soda/sweet consumption, and their child's weight. (tutkimus 4: 748)</p>	<p>1) Täysi vastuu lasten hoidosta ja kasvatuksesta.</p> <p>12) Panostus äitiyteen oli suhteessa lähtömaan äiteihin vähäisempää.</p> <p>13) Pääasiallinen vastuu lastenhoidosta jää naiselle itselle</p> <p>15a) Miehen ollessa tulomaasta, äidin taakka oli pienempi miehen ottaessa aktiivisemmän roolin kotitöissä.</p> <p>17) Ensisijaisesti vastuussa lasten hoidosta ja kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista, kasvusta ja kehityksestä.</p> <p>30a) Suurin vastuu lastenkasvatuksesta.</p> <p>4) Ei eroa ensisijaisen hoidon kestossa maahanmuuttajien ja valtaväestön välillä.</p> <p>3) Työssäkäynti vähentää omistautumista lasten hoitoon ja kasvatukseen.</p> <p>2) Sukupuoliroolit muuttuu, jos nainen työllistyy ja hänestä tulee perheen pääasiallinen elättäjä.</p>	<p>Vastuun kantaja</p> <p>Elättäjä</p>

<p>7) Parents who experienced food insecurity in childhood perceived less responsibility for their child's diet and were more likely to evaluate their child as weighing less than ideal... early life material deprivation was not associated with any of the outcomes. (tutkimus 4: 748-749)</p> <p>8) a) Among less acculturated parents..., those who grew up in poorer households are less likely to monitor what their child eats..., less concerned about their child eating too much or becoming overweight... and perceive themselves to be less responsible for their child's diet than parents growing up in wealthier households... b) parents who are more acculturated the association between early life material deprivation and these child feeding practices operate in the opposite direction. (tutkimus 4: 749)</p> <p>9) ... found no significant association between early life material deprivation... and parents' evaluations of their child's weight, soda/sweet consumption and weight. (tutkimus 4: 749)</p> <p>10) ... parental food insecurity was associated with greater soda/sweet consumption among children of less acculturated parents, but less soda/sweet consumption among children of more acculturated parents... (tutkimus 4: 749)</p> <p>11) ... food insecurity was associated with greater perceived responsibility for children's diets among less acculturated parents, but less perceived responsibility among more acculturated parents. (tutkimus 4: 749)</p> <p>12) ...Korean immigrant mothers show relatively less investment in parenting than mothers in South Korea...(Tutkimus 5: 1127)</p> <p>13) Suurin Virosta Suomeen muuttoja seurannut muutos äitiydessä oli se, että pääasiallinen vastuu lastenhoidosta jäi naisille itselleen. (tutkimus 7: 512)</p> <p>14) Myös keskinäinen avun antaminen vaati enemmän vaivaa, ja emotionaalisen ja taloudellisen tuen puitteet täytyi rakentaa tiedostetusti. (tutkimus 7: 513)</p> <p>15) Yhdessä virolaisten miehensä kanssa muuttaneiden naisten kohdalla lastenhoidon vastuun siirtyminen heidän harteilleen korostui sen vuoksi, että isät osallistuivat suhteellisen vähän a) lastenhoitoon. Sen sijaan suomalaiset miehet ottivat aktiivisemmän roolin b) kotitöissä, mikä helpotti äitien taakkaa... (tutkimus 7: 513)</p>	<p>16) Muuttoon liittyy syyllisyyden tunteita ja kokemus siitä, ettei pysty tarjoamaan hyviä materiaalisia puitteita.</p> <p>14) Tulomaassa täytyy tiedostetusti rakentaa emotionaalisen ja taloudellisen tuen puitteet.</p> <p>20) Työssäkäynti aiheuttaa stressiä lasten kanssa vietetystä vähäisemmästä ajasta.</p> <p>5) Lasten ruokavaliota seurattiin keskiarvoisesti, ylensyöntiä tai ylipainoa ei ollut huolenaihe, vastuu ruokavaliosta jonkin verran.</p> <p>6) Kulttuuriin sopeutuminen tai materiaallinen puute lapsuudessa ei vaikuta lapsen ruokatottumuksiin.</p> <p>7) Epävarmuus ruuan suhteen vähensi vastuuta lapsen ruokavaliosta ja vanhemmat arvioivat lapsen painavan vähemmän.</p> <p>8a) Vähäisempi kulttuuriin sopeutuminen ja köyhemässä kotitaloudessa kasvaminen vähensi lapsen ruokavaliosta tarkkailua ja vastuuta ja huolta lapsen ylensyönnistä.</p> <p>8b) Kulttuuriin sopeutuneet ja lapsuuden materiaallinen puutoksesta kärsineet enemmän huolissaan lapsen liikasyömisestä ja ylipainosta</p> <p>9) Materiaalinen puute ei vaikuttanut vanhempien arvioon lapsen painosta tai makeisten kulutukseen</p> <p>10) Epävarmuus ruuasta lisäsi lapsen makeisten kulutusta vähemmän kulttuuriin sopeutuneilla vanhemmilla, mutta pienempää kulutusta enemmän sopeutuneilla.</p> <p>11) Kulttuuriin sopeutuminen vaikutti lapsen ruokavaliosta pidettävään vastuuseen, kun</p>	<p>Ruuan antaja</p>
---	--	----------------------------

	<p>16) ...vaikka Suomeen muuton myötä aineelliset olosuhteet paranivat ja suomalainen sosiaaliturva takasi perustoimeentulon, liittyi muuttoon myös lapsia koskevia syyllisyyden tunteita. Jotkut naiset kokivat, etteivät pystyneet tarjoamaan lapsilleen niin hyviä materiaalisia puitteita kuin olisivat halunneet. (tutkimus 7: 514)</p> <p>17) ...the mothers expressed that both in Korea and in the United States, childcare is primarily the mother's job and stated that it was their responsibility to maintain their children's overall health and promote positive growth and development. (tutkimus 9: 6)</p> <p>18) Healthy dietary habits were among highest priorities for this group of women. The Korean immigrant mothers explained that they are the ones responsible for preparing and feeding their children. They described how hard they must work to ensure that their children eat well. The mothers explain that a healthy diet is a Korean diet. (tutkimus 9: 6)</p> <p>19) Therefore they focus on making sure that their children ate homemade Korean food most of the time. ...preparing homemade Korean foods was difficult for several reasons. ...One modification is replacing a more diverse meals with less diverse meals. For example, although the mothers knew that eating vegetables is important and necessary for good health, they said that they tend to cook more meat-based meals than vegetable-based meals. They said that it is quicker and easier to cook meat... (tutkimus 9: 6)</p> <p>20) Working mothers pointed out that they feel highly stressed about having to little time to spend with their children...(tutkimus 9: 7)</p> <p>21) ...another strategy is to not really worry about what they are cooking. ...they noted that once children are exposed to these tastes (unhealthy food) at school or outside the home, they begin to request these foods at home. (tutkimus 9: 7)</p> <p>42) These Korean immigrant mothers explained that they try to model healthy eating behaviors and avoid eating what they define as unhealthy foods in front of the children. (tutkimus 9: 7)</p> <p>23) The Korean immigrant mothers in this study stated that adequate sleep is a critical component of growth and development. The women valued getting their children in bed early in the evening, but talked about it being difficult to implement... (tutkimus 9: 8)</p>	<p>aikaisemmin oli esiintynyt epävarmuutta ruuan saannin suhteen.</p> <p>18) Vastuussa ruoan laitosta sekä lasten ruokkimisesta ja pitävät terveellisiä ruokatottumuksia tärkeinä.</p> <p>19) Pyrkivät varmistamaan, että heidän lapsensa söivät kotitekoista lähtökulttuurin ruokaa.</p> <p>21) Yrittävät olla murehtimatta siitä, mitä ruokaa he laittavat. Lapsen maistaessa epäterveellistä ruokaa muualla he pyytävät sitä myös kotona.</p> <p>22) Mallintavat terveellisiä ruokatottumuksia</p> <p>29) Arvostavat pyöreyttä varhaislapsuudessa. Pulleus yhdistivät hyvään äitiyteen ja terveyteen, varsinkin mikäli lapsi syö terveellisesti äidin mielestä.</p> <p>23) Riittävän unen takaaminen on tärkeä tehtävä.</p> <p>24) Menevät lapsen viereen tämän nukahtamiseen asti.</p> <p>25) Vähemmän huolissaan koskien lasten fyysistä aktiivisuutta.</p> <p>26) Vastuu lasten osallistumisesta ja heidän ilmoittamisesta aktiviteetteihin kodin ulkopuolella. Osallistuvat harvoin perheen fyysiin ulkoilma-aktiviteetteihin.</p> <p>27) Tiedostavat fyysisen aktiivisuuden tärkeyden terveyden edistämässä ja sen, etteivät ole ensisijaisesti mukana lasten fyysisissä aktiviteeteissä.</p>	<p>Unen turvaaja</p> <p>Fyysiseen aktiivisuuteen kannustaja</p>
--	--	---	---

	<p>24) Some of the mothers said that the strategy they used to get their child to sleep is to get into bed with the child and staying with them until they fall asleep... (tutkimus 9: 8)</p> <p>25) Despite high attention to diet, screen time, and sleep, these Korean immigrant mothers voiced less concern about physical activity among children. (tutkimus 9: 8)</p> <p>26) The mothers pointed out that they are responsible for making sure their children participate in activities outside the home. They will take the responsibility of signing them up for sports programs or other outdoor activities. ...they rarely participated in family outdoor physical activities. (tutkimus 9: 8)</p> <p>27) Korean immigrant mothers recognized the importance of physical activity in promoting health. They recognized that they do not prioritize their own physical activity and are only indirectly involved in their children's physical activity. (tutkimus 9: 8)</p> <p>28) Korean immigrant mothers... encouraged their children to participate in physical activities. (tutkimus 9: 8)</p> <p>29) Overall, this group of Korean immigrant mothers was not concerned with overweight and obesity in their children. The mothers valued plumpness in early childhood. They associated plumpness with good mothering. Rather than being concerned about weight of their children, they focused on their efforts to provide healthy food. ...if a child is plump but mainly eats food the mother believes to be healthy (eg, not fast food), then this is a sign of good health and good mothering. (tutkimus 9: 9)</p> <p>30) Not only did these Korean immigrant mothers describe less social support and feeling that most of the a) child-rearing responsibilities and b) household work were on them... (tutkimus 9: 9)</p>	<p>28) Kannustavat lapsiaan osallistumaan fyysisiin aktiviteetteihin.</p> <p>15b) Miehen ollessa tulomaasta, äidin vastuu kotitöistä pienempi.</p> <p>30b) Vastuu kotitöistä.</p>	<p>Ympäristöstä huolehtija</p>
<p>Rakkauden antaja</p>	<p>31) West African migrant mothers displayed primarily a proximal style consisting of body contact and body stimulation in interactional situations with their 3-month-old infants. (tutkimus 3: 11)</p> <p>32) The length of their (West African migrant mothers) residence in Italy was negatively associated with rhythmic motor stimulation, that is, a specific parenting behavior included in body stimulation, but not so much to affect the overall duration of body stimulation, which is particularly appreciated in West African cultures. ...behaviors related to body stimulation were particularly resistant to change. (tutkimus 3: 11)</p>	<p>31) Vuorovaikutuksessa lapsensa kanssa käyttävät paljon kehokontaktia ja vartalon stimulaatiota.</p> <p>32) Tulokulttuurissa asumisen aika vaikuttaa osittain vuorovaikutukselliseen käyttäytymiseen</p> <p>33) Äitiys määritellään lähellä olemisena.</p>	<p>Läheisyyden antaja</p>

	33)...äitiyttä pyrittiin määrittelemään toiminnan kautta: se oli lähellä olemista...(tutkimus 7: 511)		
Elämän opettaja	<p>34) Women's discourses about motherhood and fatherhood reflect the fact that the relationships between men and women in their cultural environment mainly correspond to the traditional model of gender role assignment. (tutkimus 1: 334)</p> <p>35) ...the migratory process itself occasionally contributes to the change in this separation from traditional gender roles... ...the fact that the couple is alone in a different country and the lack of other means of support is what sometimes contributes to the men's change of behaviour towards their partners. (tutkimus 1: 334)</p> <p>36) The interaction effect and following comparisons of the means confirm our hypotheses that the West African immigrant mothers emphasized SGs associated with hierarchical relatedness more than SGs associated with psychological autonomy... and more than the Italian mothers. (tutkimus 3: 7)</p> <p>37) Jotkut naiset pystyivät ylläpitämään samoja traditioita kuin Virossa asuessaan, esimerkiksi lähettämään lapsensa kesäksi isovanhempien luo Viroon. (tutkimus 7: 513)</p> <p>38) Sen lisäksi, että vastuu lapsista jäi yksin heille, he joutuivat tasapainoilemaan suomalaisten ja virolaisten kasvatustietämysten välillä muodostaen omanlaisensa käsityksen äitiydestä. (Tutkimus 7: 514)</p> <p>39)...(the mothers) described... the various ways they tried to instill Korean values and culture in their young children, although they are living and growing up in the United States. (tutkimus 9: 5)</p> <p>40) ...the Korean immigrant mothers discussed the conflicts that arise with expectations of respect for elders as it related to overindulgence by grandparents, called as "permissive parenting". ...The mothers worried about these behaviors because it meant that the grandparents would spoil the children and would provide unhealthy foods when requested. ...They pointed out that they could not do anything about these indulgences. As a mother, they could not disagree with the grandparents nor could they interrupt the grandparents affection. ...Mothers are expected to maintain respect for elders, which meant that they had to keep quiet about behaviors and/or foods facilitated by grandparents or other older relatives. (tutkimus 9: 6)</p>	<p>36) Sosiaalisilta tavoitteiltaan kasvatuksessa maahanmuuttajat eroavat valtaväestöstä.</p> <p>40) Vanhempien kunnioittaminen, joka on tärkeä näyttää lapselleen, on joskus ristiriidassa terveellisten ruokatottumusten kanssa.</p> <p>38) Tasapainoilevat lähtö- ja tulokulttuurin kasvatustietämysten välillä ja muodostavat oman käsityksen.</p> <p>41) Tasapainoilu kahden kulttuurin välillä luo painetta.</p> <p>42) Kokevat kulttuurisen kuilun lastensa ja itsensä välillä.</p> <p>39) Pyrkivät juurruttamaan lähtökulttuurin arvoja ja kulttuuria lapsiinsa.</p> <p>37) Lähtökulttuurin traditioiden ylläpito lähettämällä lapset loman aikana lähtömaahan isovanhempien luo.</p> <p>34) Lähtökulttuurissa perinteinen tehtävän jako sukupuolten välillä.</p> <p>35) Perinteisissä sukupuolirooleissa saattaa tapahtua muutosta maahanmuuton myötä.</p> <p>43) Maahanmuuttajat tukevat enemmän perinteisiä sukupuolinormeja</p>	<p>Sosiaalisten taitojen opettaja</p> <p>Kulttuurien yhdistäjä</p> <p>Periteiden ja arvojen vaalija</p>

	<p>41) However, tensions arise in all of these areas (food, screen time, sleep) as they try to balance what they deem as important as a Korean living in a new environment. (tutkimus 9: 6)</p> <p>42) ...they also described a cultural gap between their children and themselves. (tutkimus 9: 9)</p> <p>43) FB parents were also more likely to endorse traditional gender norms and attend religious services more frequently than NB parents. (tutkimus 11: 489)</p>		
Ihmissuhde-osaaja	<p>44) ...no significant differences between the two cultural groups were found for the durations of vocal behaviors.... (tutkimus 3: 8)</p> <p>45) ...immigrant mothers used Rhythmic Vocalizing and Singing significantly more than Italian mothers... but no more than (less) Affectionate Talking. No significant differences were found between the two cultural groups for Vocal Mirroring. (tutkimus 3: 9)</p> <p>46) The results also reveal no differences in the amount of vocal/verbal behaviors... This result suggests a possible change in the parenting behavior of the West African immigrant mothers, because in the cultures of origin, vocal/verbal behavior is much less than in Western middle-class samples. (tutkimus 3: 11)</p> <p>47) ...immigrant mothers may have changed the amount of language in interactional situation in the new language-driven environment, but they maintained the structural elements of their culture of origin. (tutkimus 3: 12)</p> <p>48) ...mahdollisuus viettää enemmän aikaa lasten kanssa erityisesti Suomessa asuminen alkuaikoina, jolloin useimmat haastatellut olivat työttöminä, koettiin positiivisena... (tutkimus 7: 512)</p> <p>49) On kuitenkin tärkeä huomata, että maahanmuuton virallinen syy vaikutti osaltaan sekä sosiaalisten verkostojen muodostumiseen Suomessa... (tutkimus 7: 513)</p> <p>50) Virolaisilla nämä kulttuurien törmäämiseen liittyvät tekijät olivat pitkälle yhteydessä sosiaalisten verkostojen nopeaan supistumiseen maastamuuton myötä. (tutkimus 7: 519)</p> <p>51) The mothers in this study described the various ways they were responsible for building strong relationships among the nuclear and ex-</p>	<p>48) Saivat mahdollisuuden viettää enemmän aikaa lasten kanssa.</p> <p>52) Syövät ja nukkuvat lastensa kanssa rakentaakseen vahvan äiti-lapsi siteen.</p> <p>49) Maahanmuuton syy vaikuttaa sosiaalisten suhteiden muodostumiseen.</p> <p>50) Sosiaaliset verkostot supistuivat nopeasti.</p> <p>51) Vastuussa vahvojen suhteiden rakentamisesta perheen keskuudessa sekä perheaktiiviteettien järjestämisestä.</p> <p>53) Kokevat, että perheateriat ovat välttämättömiä perheen yhtenäisyyden kannalta.</p> <p>54) Kantavat huolta lapsen eristäytymisestä tiukkojen ruutuaikojen takia.</p> <p>44) Äänellisen käyttäytymisen keston puolesta ei maahanmuuttajat erottuneet valtaväestöstä.</p> <p>45) Käyttävät rytmistä ääntelyä ja laulamista enemmän, mutta vähemmän hellää puhumista. Äänten peilauksessa ei eroja.</p> <p>46) Enemmän äänellistä/sanallista käyttäytymistä muuton jälkeen.</p>	<p>Yhteisen ajan antaja</p> <p>Ihmissuhteiden vaalija</p> <p>Vuorovaikuttaja</p>

	<p>tended families. They talk about the time and effort they put into organizing family activities, including church, shopping, and outdoor activities. (tutkimus 9: 5)</p> <p>52) ...mothers described how they ate and slept with their children to build a strong mother-child bond. (Tutkimus 9: 5)</p> <p>53) Most of the mothers agreed that family meals are necessary to promote family unity... (tutkimus 9: 6)</p> <p>54) Some mothers worried about their children may be isolated without watching TV or playing video games. (tutkimus 9: 7)</p>	<p>47) Käyttävät kieltä enemmän vuorovaikutustilanteissa uudessa ympäristössä, mutta rakenteeltaan vuorovaikutus samanlaista kuin lähtökulttuurissa.</p>	
<p>Rajojen asettaja</p>	<p>55) Tunteiden lisäksi äitiyttä pyrittiin määrittelemään toiminnan kautta: se oli... rajojen asettamista (tutkimus 7: 511)</p> <p>56) Naiset kritisoivat sitä, että lapsille ei aseteta selkeitä rajoja siitä, mikä on oikein ja mikä väärin, ja koulussa annetaan liikaa vapautta ja liian vähän kotitehtäviä. Virossa naiset olivat tottuneet siihen, että lapsia kohdeltiin melko ankarasti ja heille asetettiin tiukat rajat. (tutkimus 7: 514)</p> <p>57) muutamat virolaisäidit kertoivat hyväksyvänsä fyysisen rankaisemisen kasvatukseen, vaikka se on Suomessa laissa kielletty. (tutkimus 7: 514)</p> <p>58) The mothers discussed the importance of implementing strict rules with regard to screen time... They described the difficulties they had with limiting screen time... They talked about the tensions and disagreements they have with their children about watching the TV or using the computer. (tutkimus 9: 7)</p> <p>59) ... FB Hispanic parents were less likely to use spanking than NB parents. (tutkimus 11: 489)</p> <p>60) ... greater endorsement of traditional gender norms was found to be negatively associated with spanking among mothers. (tutkimus 11: 490)</p> <p>61) ... among mothers there was significant indirect effect of nativity status on spanking mediated by endorsement of traditional gender norms. (tutkimus 11: 490)</p> <p>62) ... FB mothers were likely to decrease their levels of spanking even further as children reached 5 years of age. (tutkimus 11: 490)</p>	<p>55) Rajojen asettaminen osa äitiyttä.</p> <p>56) Ovat sitä mieltä, että tulokulttuurissa annetaan liian vähäisiä rajoja ja vastualueita lapsille. Lähtömaassa rajat ovat tiukat.</p> <p>58) Pitävät sääntöjä ruutuajasta tärkeinä.</p> <p>57) Hyväksyvät fyysisen rankaisemisen kasvatukseen.</p> <p>59) Maahanmuuttajavanhemmat käyttävät vähemmän fyysistä väkivaltaa.</p> <p>60) Perinteisten sukupuolienormien kannatus yhdistettiin vähäisempään väkivaltaan.</p> <p>61) Kansalaisuus yhdistettynä perinteisten sukupuolienormien kannatukseen lisäsi fyysistä väkivaltaa.</p> <p>62) Maahanmuuttajat vähensi fyysistä väkivaltaa entisestään lapsen kasvaessa.</p>	<p>Sääntöjen laatija ja vaaliija</p> <p>Rankaisija</p>

Tulokset

